

**ORTAOKUL FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN
FARKLI SINIF VE ŞUBELERE GÖRE
DERSE GİRMELERİNİN, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLER
ÜZERİNDEKİ AVANTAJ VE
DEZAVANTAJLARININ BELİRLENMESİ**

Yakup DİLMEN

**Yüksek Lisans Tezi
Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı
Doç. Dr. Mehmet Akif HAŞILOĞLU
AĞRI-2019
(Her hakkı saklıdır.)**

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
MATEMATİK VE FEN BİLİMLERİ EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

Yakup DİLMEN

**ORTAOKUL FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN FARKLI
SINIF VE ŞUBELERE GÖRE DERSE GİRMELERİNİN,
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ AVANTAJ VE
DEZAVANTAJLARININ BELİRLENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ YÖNETİCİSİ

Doç. Dr. Mehmet Akif HAŞILOĞLU

AĞRI-2019

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “Ortaokul Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Farklı Sınıf Ve Şubelere Göre Derse Girmelerinin, Öğretmen Ve Öğrenciler Üzerindeki Avantaj Ve Dezavantajları” adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

☐

Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

☐

Tezim sadece Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.

☒

Tezimin 2 yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.

../06/2019

Yakup DİLMEN

TEZ KABUL VE ONAY TUTANAĞI

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Doç. Dr. Mehmet Akif HAŞILOĞLU danışmanlığında, Yakup DİLMEN tarafından hazırlanan bu çalışma/...../2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından. Matematik ve Fen Bilimleri Anabilim Dalı, Fen Bilimleri Eğitimi Bilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan :

İmza:

Jüri Üyesi :

İmza:

Jüri Üyesi :

İmza:

Jüri Üyesi :

İmza:

Jüri Üyesi :

İmza:

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine ait olup;

Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../2019 tarih ve / nolu kararı ile onaylanmıştır.

.... /...../2019

Prof. Dr. İbrahim HAN

Enstitü Müdürü

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ORTAOKUL FEN BİLİMLERİ ÖĞRETMENLERİNİN FARKLI SINIF VE ŞUBELERE GÖRE DERSE GİRMELERİNİN, ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLER ÜZERİNDEKİ AVANTAJ VE DEZAVANTAJLARININ BELİRLENMESİ

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Mehmet Akif HAŞILOĞLU

2019, 117 sayfa

Jüri: Doç. Dr. Mehmet Akif HAŞILOĞLU

Doç. Dr. Hüseyin ARTUN

Doç. Dr. Fatma AĞGÜL YALÇIN

Bu araştırmanın amacı, ortaokulda fen bilimleri dersi öğretmenlerinin farklı sınıflarda derse girmelerinin, öğretmen ve öğrenciler açısından avantaj ve dezavantajlarını araştırmaktır. Araştırmada case study (durum çalışması) yöntemi kullanılmıştır. Bu kapsamda öğretmenlere yarı yapılandırılmış anket verilmiştir ve onlarla yarı yapılandırılmış mülakat yapılmıştır. Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Ağrı il ve ilçe merkezinde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklem grubunda yer alan 43 öğretmenle yarı yapılandırılmış anket çalışması ve 11 öğretmenle ise yarı yapılandırılmış mülakat yapılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin, öğretmen ve öğrenci arasındaki samimiyeti ve iletişimi daha fazla arttırdığı bulunmuştur. Ayrıca öğretmenin aynı eğitim öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin, öğretmenin bilgilerini güncel tuttuğu ve bütün derecelerdeki sınıfların müfredatına hâkim olduğu belirlenmiştir. Öğretmenin her eğitim-öğretim yılında aynı sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesi, öğretmenin konulara hâkim olmasına ve sınav sorularını daha kolay hazırlanmasına sebep olduğu tespit edilmiştir.

2019, 117 sayfa

Anahtar sözcükler: Avantajlar, dezavantajlar, durum çalışması, farklı tip öğretmenler, fen eğitimi, ortaokul.

ABSTRACT

MASTER THESIS

DETERMINATION OF ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF BECOMING A SECONDARY SCHOOL SCIENCE TEACHER OF DIFFERENT GRADES ON TEACHERS AND STUDENTS

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Mehmet Akif HAŞILOĞLU

2019, Page:117

Jury: Assoc. Prof. Dr. Mehmet Akif HAŞILOĞLU

Assoc. Prof. Dr. Hüseyin ARTUN

Assoc. Prof. Dr. Fatma AĞGÜL YALÇIN

The aim of this study is to investigate the advantages and disadvantages of becoming a secondary school science teacher of different grades in terms of those teachers and their students. In the study case study was used. In this regard, semi-structured questionnaire was administered to the teachers, and semi-structured interview was conducted with them. This study was conducted in provincial and district centre of Ağrı in 2017-2018 education-year. Semi-structured questionnaire was administered to 43 science teachers and semi-structured interview was conducted with 11 of them. According to results of the study, it was found that becoming a teacher of students during the period of 5 to 8 grade increased familiarity and communication between students and teachers more. In addition, it was identified that becoming a teacher of students in different grades in one education-year helped teachers to have more actual knowledge and to be more knowledge about different grade curricula. Furthermore, it was found that becoming a teacher of same grade in each education-year helped him/her to become more knowledge about subjects and prepare exams more easily.

2019, 117 pages

Keywords: Advantages, case study, different type of teachers, disadvantages, science education, secondary school.

TEŞEKKÜR

Yüksek Lisans eğitimim boyunca, benden bilgi ve deneyimlerini esirgemeyen, çalışmalarımın tamamlanabilmesi için her türlü şartı sağlayan ve bana her zaman her türlü desteği sunan çok değerli danışman hocam Sayın Doç. Dr. Mehmet Akif HAŞILOĞLU'na teşekkürlerimi sunarım.

Değerli zamanlarını ayırmalarından ve yardımlarından dolayı üzerimde emeği bulunan bütün hocalarıma ayrıca teşekkür ederim.

Anket ve mülakat çalışmalarına katılarak değerli düşüncelerini bizlerle paylaşan öğretmenlerimize de teşekkür ederim.

Eğitimimin tüm süreçleri boyunca her türlü destekleriyle beni hiç yalnız bırakmayan aileme teşekkür ederim.

.../06/2019

Yakup DİLMEN

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR.....	vi
KISALTMALAR DİZİNİ.....	x
TABLolar DİZİNİ.....	xi
1.GİRİŞ	1
1.1.Problem Cümlesi.....	3
1.2.Araştırmanın Amacı	3
1.3.Araştırmanın Önemi.....	3
1.4.Varsayımlar	4
1.5.Sınırlılıklar	4
2. KURAMSAL TEMELLER.....	5
2.1.Fen Bilimleri Eğitimi	5
2.2.Öğretmen-Öğrenci Rolü.....	6
2.3.Benimsenen Strateji ve Yöntemler.....	8
2.4.Güdülenme ve Tutum.....	8
2.5.Sınıf Yönetimi ve İstenmeyen Davranışlar	9
2.6.Eğitim-Öğretim Ortamı	11
3. YÖNTEM.....	13
3.1. Araştırma Modeli (Deseni)	13
3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi	13
3.3. Veri Toplama Araçları	15
3.3.1. Yarı yapılandırılmış mülakat.....	15
3.3.2. Yarı yapılandırılmış anket.....	16
3.4. Veri Toplama Süreci	17

3.5. Geçerlik ve Güvenirlik.....	17
3.6. Verilerin Analizi.....	19
3.6.1. Yarı yapılandırılmış mülakatların ve anketlerin analizi.....	19
4.ARAŞTIRMA BULGULARI.....	22
4.1.Yarı Yapılandırılmış Mülakatlardan Elde Edilen Bulgular	22
4.2.Yarı Yapılandırılmış Anketlerden Elde Edilen Bulgular	56
5.TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER.....	80
5.1.Tartışma.....	80
5.1.1.Öğretmenlere göre, ATÖ olmanın öğretmene avantaj ve dezavantajları	80
5.1.2. Öğretmenlere göre, ATÖ'ye sahip olmanın öğrenciye avantaj ve dezavantajları	82
5.1.3. Öğretmenlere göre, BTÖ olmanın öğretmene avantaj ve dezavantajları	83
5.1.4. Öğretmenlere göre, BTÖ'ye sahip olmanın öğrenciye avantaj ve dezavantajları	84
5.1.5. Öğretmenlere göre, CTÖ olmanın öğretmene avantaj ve dezavantajları	84
5.1.6. Öğretmenlere göre, CTÖ'ye sahip olmanın öğrenciye avantaj ve dezavantajları	85
5.2.Sonuç.....	85
5.2.1. Öğretmenlere göre, ATÖ olmanın öğretmen için avantajları	85
5.2.2. Öğretmenlere göre, ATÖ olmanın öğretmen için dezavantajları.....	86
5.2.3. Öğretmenlere göre, ATÖ'ye sahip olmanın öğrenci için avantajları	86
5.2.4. Öğretmenlere göre, ATÖ'ye sahip olmanın öğrenci için dezavantajları	86
5.2.5. Öğretmenlere göre, BTÖ olmanın öğretmen için avantajları.....	86
5.2.6. Öğretmenlere göre, BTÖ olmanın öğretmen için dezavantajları	87
5.2.7. Öğretmenlere göre, BTÖ'ye sahip olmanın öğrenci için avantajları	87
5.2.8. Öğretmenlere göre, BTÖ'ye sahip olmanın öğrenci için dezavantajları	87

5.2.9. Öğretmenlere göre, CTÖ olmanın öğretmen için avantajları.....	87
5.2.10. Öğretmenlere göre, CTÖ olmanın öğretmen için dezavantajları	87
5.2.11. Öğretmenlere göre, CTÖ'ye sahip olmanın öğrenci için avantajları	88
5.2.12. Öğretmenlere göre, CTÖ'ye sahip olmanın öğrenci için dezavantajları	88
5.3.Öneriler	88
KAYNAKLAR	90
EKLER.....	97
Ek 1: Yarı Yapılandırılmış Mülakat Soruları.....	97
Ek 2: Yarı Yapılandırılmış Anket Formu	98
ÖZGEÇMİŞ.....	104

KISALTMALAR DİZİNİ

ATÖ	A Tipi Öğretmen (öğretmen, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girer)
BTÖ	B Tipi Öğretmen (öğretmen, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girer)
CTÖ	C Tipi Öğretmen (öğretmen, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girer)
İLM	İlçe Merkezi
İM	İl Merkezi
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
TIMMS	Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kuruluşu (International Association for the Evaluation of Educational Achievement)

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1: Yarı yapılandırılmış mülakat ve yarı yapılandırılmış anket

çalışmalarına katılan öğretmenlerin özellikleri	14
Tablo 2: ATÖ olmanın öğretmenler açısından avantajları	22
Tablo 3: ATÖ olmanın öğretmenler açısından dezavantajları	29
Tablo 4: ATÖ'ye sahip olmanın öğrenciler açısından avantajları	31
Tablo 5: ATÖ'ye sahip olmanın öğrenciler açısından dezavantajları	35
Tablo 6: BTÖ olmanın öğretmenler açısından avantajları	37
Tablo 7: BTÖ olmanın öğretmenler açısından dezavantajları	39
Tablo 8: BTÖ'ye sahip olmanın öğrenciler açısından avantajları	42
Tablo 9: BTÖ'ye sahip olmanın öğrenciler açısından dezavantajları	44
Tablo 10: CTÖ olmanın öğretmenler açısından avantajları	46
Tablo 11: CTÖ olmanın öğretmenler açısından dezavantajları	49
Tablo 12: CTÖ'ye sahip olmanın öğrenciler açısından avantajları	53
Tablo 13: ATÖ'ye sahip olmanın öğrenciler açısından dezavantajları	55
Tablo 14: ATÖ'ye yönelik öğretmen cevapların istatistikleri	57
Tablo 15: Uygulanan anketin A1. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	58
Tablo 16: Uygulanan anketin A2. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	59
Tablo 17: Uygulanan anketin A3. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	60
Tablo 18: Uygulanan anketin A4. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	61
Tablo 19: Uygulanan anketin A5. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	62
Tablo 20: Uygulanan anketin A6. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	63
Tablo 21: Uygulanan anketin A7. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	64
Tablo 22: Uygulanan anketin A8. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	65
Tablo 23: Uygulanan anketin A9. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	66
Tablo 24: Uygulanan anketin A10. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	67
Tablo 25: Uygulanan anketin A11. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	68
Tablo 26: BTÖ'ye yönelik öğretmen cevaplarının istatistikleri	68
Tablo 27: Uygulanan anketin B1. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	69
Tablo 28: Uygulanan anketin B2. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	70
Tablo 29: Uygulanan anketin B3. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri	71
Tablo 30: CTÖ'ye yönelik öğretmen cevaplarının istatistikleri	72

Tablo 31: Uygulanan anketin C1. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri.....	73
Tablo 32: Uygulanan anketin C2. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri.....	74
Tablo 33: Uygulanan anketin C3. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri.....	75
Tablo 34: Uygulanan anketin C4. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri.....	76
Tablo 35: Uygulanan anketin C5. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri.....	77
Tablo 36: Uygulanan anketin C6. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri.....	77
Tablo 37: Uygulanan anketin C7. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri.....	78
Tablo 38: Uygulanan anketin C8. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri.....	79

1.GİRİŞ

İnsan, doğada en karmaşık yapıya sahip sistemdir. İnsanı tanımlamak, onun davranışlarını çözümlemeye çalışmak oldukça zor ve karmaşık bir iştir. İnsanların birbirinden farklı olan sayılamayacak kadar çok yönü olsa da ortak olan yönlerinin sayısı da az değildir (Aktepe 2005). Eğitimde bu ortak yönlere göre planlar yapılır ve uygulama aşamasında öğrenciye uygun hale getirilir. Bu uygunluk ne kadar iyi yapılırsa eğitim de o kadar iyi gerçekleştirilir. Her ne kadar ortak noktalara odaklanmak kolay ve ekonomik, farklı noktalara odaklanmak zahmetli ve maliyetli olsa da gerçekte insan doğasının zenginliğine, çeşitliliğine ancak bu farklılıklarla varılabilir (Kuzgun ve Deryakulu 2004). Eğitimde bireysel farklılıklar dikkate alınmalıdır. Bireylerin yetenekleri, ilgileri, ön bilgileri, zekâ türleri, öğrenme biçimleri, tutum ve motivasyonları, bulundukları çevre, aile yapısı, sosyo-ekonomik durumları ve diğer özel durumları farklılık gösterebilmektedir. Bu bireysel farklılıklar ne kadar iyi belirlenebilir ve bu farklılıklara yönelik bireysel eğitim ne kadar iyi gerçekleştirilebilirse eğitim de o seviyede önem kazanacaktır.

Eğitim öğretime engel olan durumlar ne kadar iyi belirlenip giderilirse eğitim öğretimin gerçekleştirilmesi de o kadar kolay ve verimli olur. Öğretimin etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için; öğretmen, okul, eğitim programı ve diğer unsurların birbiri ile uyum halinde olması gereklidir. (Gündoğdu ve Silman 2007).

Öğretmen ve öğrenci ilişkisi eğitim ve öğretimin temel etkenidir. Eğer öğretmen ve öğrenci arasındaki bu ilişki olumlu yönde olmazsa diğer etkenler ne kadar iyi tasarlanırsa tasarlansın sonuç itibariyle temelsiz bir eğitim ve öğretim gerçekleşir. Tersine öğrenci ve öğretmen arasında olumlu bir ilişki, etkileşim varsa bu etkileşim öğrencilerin öğretmeni sevmesini sağlayacaktır. Bu sevgi, eğitim ve öğretim ortamının temel şartıdır (Binbaşıoğlu 1999). Öğrenciyi derse teşvik etmek, düşüncelerini ifade etmesini ve düşüncelerine saygı duyulmasını sağlamak, aradaki iletişimi ve etkileşimi olumlu etkiler (Çakmak 2000). Öğrencinin kendini değerli hissetmesini ve kendini de işin bir parçası olarak görmesini sağlar.

Nitelikli, saygın ve işinin erbabı olan öğretmenler sisteme her ne kadar takılmasalar da (Akyüz 2011), sistem açısından belirlenen olumsuzlukların giderilmesi eğitimin verimini arttıracaktır. Öğretmen öğrenciyi tanımadan, ilgi duyduğu alanları, ders konularındaki eksiklerini, kavram yanlışlarını, hazırbulunuşluk düzeyini, yakın olduğu zekâ türlerini bilmeden ve bunları dikkate almadan planlama yapamaz (Bilen 1996). Öğretmen derste işleyeceği konunun planlamasını açık bir şekilde belirlemelidir ve bu planlama öğrenciler tarafından da anlaşılacak şekilde bilinmelidir. Ders anlatım yöntem ve teknikleri sınıf düzeyine göre, sınıftaki öğrenci sayısına ve dersin konusuna göre uygun olarak belirlenmeli ve kullanılmalıdır.

Yapılan araştırmalarda; öğretmenlerin ders anlatımı için kullandığı materyaller ve öğretim yöntem ve teknikleri ile öğrencilerin derse karşı tutumları arasında olumlu ilişki olduğu belirlenmiştir (Yangın vd 2007). Öğretmen öğrenci etkileşiminde, öğretmenin etkisi oldukça fazladır. Öğretmenin öğreteceği bilginin yanında, hangi anlatım yöntemini kullanacağı, öğrencileri hakkında ne kadar bilgi sahibi olduğu, onları yetenekli oldukları alanlara ne kadar yönlendirebildiği, öğrencilerinin beklentilerini ne kadar gerçekleştirebildiği de önemlidir. (Demirbolat 2000).

Herhangi bir alanda yapılacak değişiklikte öncelikle o alan ile ilgili bilgiler bilinmelidir. Bu, eğitimde bireylerin eğitilmesi için de geçerlidir. Birey tanınmadan ne şekilde eğitileceği bilinemez. Bireyi tanımada, onunla ilgili bilgilerin toplanıp, anlamlı olarak analiz edilmesi gerekir (Özgüven 1998). Öğrencinin ailesinin özelliklerini, ailesinin ekonomik durumunu, ailesiyle ve arkadaşlarıyla ilişkileri, öğrencinin ihtiyaçları, nelere ilgi duyduğu gibi özellikleri bilinmelidir. Bunları belirlemeye yönelik çalışmalar yapılmadan, bu özellikler bilinmeden öğrenciden öğrenmesi beklenemez. Yani o halde öğrencinin tanınması öğrenmenin ilk basamaklarından (Başaran 1993). Bu analizler yapıldıktan sonra eğitim öğretimin gerçekleştirilmesi daha kolay olur. Okula gelen bireylerin; geldikleri çevre, alışkanlıkları, davranışları vb. durumları farklılık gösterebilmektedir. Öğretmen bu farklılıkları ayırt edebilmeli, öğrencinin geldiği çevrede kabul gören ama hoş olmayan

davranışlarını tahmin edebilmelidir. Bu tür davranışların yanlış anlaşılması için öğrencilerin iyi tanınması gerekir (Başar 2001).

Yapılan araştırmalarda öğrencilerin akademik başarılarını etkileyen farklı değişkenler belirlenmiştir. Bu değişkenler arasında öğrencinin zekâsı, bilişsel öğrenme tarzı (Çakan 2002), grupsal ve çevresel etkenler (Akbaba-Altun ve Çakan 2004), öğretmenin özelliği (Darling-Hamond 2000) vurgulanmaktadır. Ayrıca sınıf içindeki davranışlar ve sınıfın etkili yönetimi de bu başarıyı etkilemektedir (Şama ve Tarım 2007). Bunlara ek olarak, eğitimde başarıyı sağlamada sınıf yönetimi, temel basamak olarak kabul görmektedir (Küçükahmet 2004).

Bu bölümde araştırmanın; problemine, amacına, önemine, varsayım ve sınırlılıklarına yer verilmiştir.

1.1.Problem Cümlesi

Ortaokul fen bilimleri öğretmenlerinin farklı sınıf ve şubelere göre derse girmelerinin, öğretmen ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajları nelerdir?

1.2.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada; ‘Ortaokul fen bilimleri öğretmenlerinin farklı sınıf ve şubelere göre derse girmelerinin, öğretmen ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

1.3.Araştırmanın Önemi

Ortaokulda fen bilimleri öğretmenlerinin; sınıflara dağılım şekillerinin (hangi öğretmenin, hangi sınıfların dersine gireceği), öğretmenler ve öğrenciler üzerinde çeşitli avantajlı ve dezavantajlı durumlar oluşturduğu, bu çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşleriyle belirlenmiştir. Literatürde bu konuyla alakalı bir çalışmanın yer almaması da dikkate alındığında elde edilen sonuçların önemli ölçüde katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4.Varsayımlar

- Örneklemin evreni temsil ettiği,
- Ölçme araçlarının öğretmen görüşlerini eksiksiz olarak yansıttığı,
- Öğretmenlerin yarı yapılandırılmış anket ve yarı yapılandırılmış mülakat sorularını içten ve tarafsız olarak cevapladıkları,
- Elde edilen verilerin en iyi şekilde analiz edildiği,
- Araştırma boyunca bu konuya yönelik, öğretmenlerin düşüncelerinin değişmediği,
- Bu konu hakkında düşüncelerini belirtirken, öğretmenlerin birbirinin düşüncelerinden etkilenmediği,
- Yarı yapılandırılmış mülakat sırasında ses kayıtlarının alınmasının, öğretmenlerin gösterdikleri davranışlara ve düşüncelerini ifade etmekten çekinmelerine etkisinin olmadığı varsayılmaktadır.

1.5.Sınırlılıklar

Araştırmadan elde edilen veriler 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Ağrı il ve ilçe merkezlerinde bulunan, ortaokul fen bilimleri öğretmenlerinden, uygun örneklem yöntemi ile seçilen öğretmenlerle sınırlıdır. Uygun örneklem yönteminde örneklem oluşturulurken kolay ulaşılabilen, araştırmaya uygun ve elverişli olduğu düşünülen bireylerin seçilmesi amaçlanır (Mc Millian and Schumacher 1984).

2. KURAMSAL TEMELLER

2.1.Fen Bilimleri Eğitimi

İnsanoğlu, var olduğu günden beri doğa ile etkileşim halindedir. Yaşamını daha kolay hale getirmek için sürekli doğayı anlamaya, doğada gerçekleşen olayları kavramaya çalışmaktadır. Fen bilimleri insanoğlunun, çevresini ve kendisini tanımaya yönelik bu anlama ve kavramaya çalışma uğraşları sonucu ortaya çıkmıştır (Toplu 2015). Genelde bilimsel bilgiler bütünü olarak tanımlanan fen bilimlerinin, literatürde yaygın olarak bulunan tanımıysa: Bilginin doğasını anlama, kavrama ve bu bilgilerle yeni bilgiler üretme sürecidir (Çepni vd 1997).

Bilimsel bilginin ve teknolojinin baş döndürücü bir hızla arttığı ve bu bilgilerin yaşamımızı her yönüyle etkilediği günümüzde fen bilimleri, ülkelerin geleceği açısından büyük öneme sahiptir. Bu gibi sebeplerle, bütün ülkeler fen bilimleri eğitiminin kalitesini ve etkinliğini artırma yönünde çalışmalar yapmaktadır (MEB 2006). Fen bilimleri alanında gelişmiş ülkelerin, müfredat programlarındaki yeniliklere bakıldığında; bütün bireylerin fen okur-yazarı olarak yetiştirilmesinin, bu ülkelerin temel hedeflerini oluşturduğu görülmektedir. Bütün bireylerin fen okur-yazarı olmasını temel alan bu programların temel hedefleri aşağıdaki şekilde sıralanabilir (Minas ve Gündoğdu 2013).

- Yaşadığı dünyayı keşifleriyle kavramasına, öğrenmesine ve bunun, geniş hayal gücüyle heyecanını yaşamasına olanak sağlama.
- Karşılaştıkları olaylara karşı merak uyandırma ve bunları bilimsel bilgiler ışığında anlamaya çalışmalarını sağlama.
- Araştırmalar yaparak ve sahip oldukları bilgileri tartışarak yeni bilgiler edinme yetenekleri kazandırma.
- Meslek seçiminde fen bilimleri alanına yönelik altyapı kazandırma.
- Mesleklerdeki değişimlere ayak uydurabilme kapasitesine sahip olmalarını sağlama.
- Karşılaştıkları günlük problemlerin çözümünde fen bilimlerinden yararlanmalarını ve yeni bilgiler edinmelerini sağlama.
- Sorunların çözümünde bilimsel süreçlerden ve ilkelerinden faydalanmalarını sağlama.

- Sağlık ve çevre sorunlarının farkına vararak bunlarla ilgili sorumluluk duymalarını sağlama.
- Karşılaştığı sorunları çözmede belirli bilimsel değerlere sahip olmalarını sağlama.
- Gelecekte sahip olacakları mesleklerde, sahip oldukları bilgiler ve becerilerle ekonomik verimliliği arttırmalarını sağlamaktır.

2.2.Öğretmen-Öğrenci Rolü

Öğrenmenin gerçekleştirilmeye çalışıldığı mekânlarda, öğrencilerin fikirlerini kolayca açıklayabilecekleri hoşgörülü bir ortamın oluşturulması, öğrencilere fikirlerini belirtmelerinde kolaylık sağlar. Öğrencilerin düşüncelerini çekinmeden ifade etmeleri, onların kendini ifade etme yeteneklerini ve iletişim becerilerini geliştirmelerine yardımcı olacaktır. Öğretmen, öğrencilerine fen bilimlerinin değerini, önemini kavratmaya çalışan, bilimsel bilgiye ulaşma sürecinde onları yönlendiren bir rehberdir. Öğretmen, öğrencilerinde araştırma duygusu ve bilimsel düşünce tarzının gelişmesine katkı sağlayarak, onların; evrensel ahlak, milli ve kültürel değerler ve bilimsel etik ilkeleriyle yetişmelerini sağlar (MEB 2018).

Öğretmen, öğretimi sınıfta etkileyen en önemli etkidir, yalnız öğretimi etkilemekle kalmaz, bunun yanında öğrenciyi de etkiler. Öğretmen, öğrencilerinin başarıya ulaşmasında önderlik yapan en önemli kişidir. Bazen öğrenci için, anne babadan ve diğer önem verdiği kişilerden daha değerli olduğu için büyük olasılıkla kendisi örnek alınacaktır böylece onun eğitiminde daha derin bir etkiye sahip olacaktır (Başaran 2008).

Fen eğitiminin etkili bir şekilde gerçekleştirilebilmesi amacıyla yapılan çoğu çalışmada, öğrencilerin fen kavramalarını ve bilimin doğasını anlamada eğiticiye büyük sorumlulukların düştüğü görülmüştür (Palmquist and Finley 1997; Hadson 1998). Eğer öğretmenler, bilimi ve teknolojiyi kullanma bilgisini ve bunun toplumda ne gibi etkilere sebep olacağı bilgisini öğrencilerine aktarabilirlerse bu durum öğrencilerin bilimsel düşünme yeteneklerinin gelişmesine yardımcı olacaktır. (Zeidler *et al.* 2002). Öğrenciler bilimsel girişimlerde bulundukça, düşünmeye vakit ayıracıklarından dolayı karşılaştıkları olayları da bilimsel düşünceyle değerlendireceklerdir (Bora 2005).

Öğretmen davranışları dört grup altında toparlanabilir. Bunlar; Öğretmenin ne kadar istekli olduğu, öğrencilerin öğrenmesini ne kadar beklediği, bu yönde kendini ne kadar adanmış, öğrenciler ve aileleriyle ne kadar ilgili ve ilişkili olduğudur (Dörnyei 2001). Bu davranışların gerçekleştirilme seviyesine bağlı olarak öğrenciyle yakınlık kurulur. Dörnyei (2001), bu davranışları gerçekleştirebilmenin bazı yollarından bahseder; öğrencilere somut yardım teklif edin, onlara bireysel olarak zaman ayırmayı teklif edin, yardıma ihtiyaçları olduğunda yanlarında olun, konularla ilgili ilginç olayları, makaleleri onlarla paylaşın, müfredat dışı fırsatlar yaratın, işler bekledikleri gibi gitmediğinde onlara ilgi gösterin, herhangi bir sorunları olduğunda okul dışında da size ulaşabilmelerini sağlayın. Böylelikle öğrenciler, gereksinim duydukları, kendileriyle ilişki kuran ve kendilerine inanan öğretmenlerle karşılaşmış olurlar (Robinson 2017).

Öğrencilerin, öğretmenlerinin kendilerine karşı olan ilgileri yönündeki algıları, onların sergiledikleri davranışlar ve ortaya koydukları çaba üzerinde anlamlı etkiye sahiptir (Vasquez 1988). Öğrencilerle olumlu bir etkileşimi olan, onların endişelerini olumlu bir tutumla giderebilen, aralarındaki karşılıklı güven ve saygı duygusunu geliştirmiş olan öğretmenler, eğitim söz konusu olduğunda öğrencilerini hemen hemen her konuda etkileyebilirler (Dörnyei 2001). Öğretmenler, öğrencileriyle bireysel konuşabilmek ve onları daha iyi tanımak için öğrencilerine zaman ayırmalıdır (Skinner and Belmont 1991). Ayrıca bu zaman, iyi ilişkiler kurmak için yeterli olmalıdır (Gilbert 2002). Ancak, çoğunlukla yoğun iş yükü olan öğretmenler zaman açısından sıkıntı yaşayabilirler (Dörnyei 2001).

Brown (1988), öğretmenler ve öğrenciler arasında karşılıklı saygı oluşabilmesi ve bu saygının korunabilmesi için bazı varsayımlardan bahseder. Buna göre, öğretmen ve öğrencinin her ikisi de farklı değerlere sahip olabilir. Bu değerler, doğru veya yanlış olarak yorumlanmamalıdır. Öğrencileri tanımak, onların nasıl güdülenebildiklerini, yeteneklerini, konuya yönelik geçmişten gelen önyargılarının neler olduğunu bilmekle aynı anlama gelmektedir (Cockran vd 1993).

2.3.Benimsenen Strateji ve Yöntemler

Dunn (1989) 'a göre öğrenme stili, aynı öğrenme ve öğretme şeklinde, öğrencinin diğer öğrencilerden daha etkili veya etkisiz olmasına neden olan, bireye ait biyolojik ve gelişimsel özelliğidir.

Öğretmenlerin sınıftaki öğretme stilleri onların davranış özelliğini gösterir ve her birinin öğretme stilleri farklılık gösterebilir. Öğretmenlerin öğretme stilleri farklılık gösterebildiği gibi, öğrencilerin de öğrenme stilleri farklılık gösterebilir, bu nedenle öğretmen öğretim stilini seçerken, öğrencilerin öğrenme stillerini göz önünde bulundurmalıdır (Heimlich and Norland 1994).

2.4.Güdülenme ve Tutum

Altınok (2004) yaptığı çalışmada, öğrencilerin fen bilimleri dersine karşı olan tutumlarının, onların başarı güdülerini etkilediğini belirlemiştir. Yani öğrencilerin derse karşı olan tutumları ne kadar olumluysa başarılı olmaları da o kadar kolaydır. Tersini durumda öğrencilerin, derse karşı olan olumsuz tutumları onların başarısız olmalarına neden olarak dersin işlenişinde de önemli aksaklıklara sebep olur (Tavlaş 2012). Bu nedenle öğrencilerin başarıma isteğinin yükselebilmesi için, öncelikle öğretmenlerin, öğrencilerin başarmayı isteme seviyesi hakkında bilgili olması gerekir. Uzun süre aynı öğrencilerin dersine giren öğretmen, onların başarı güdüsü hakkında daha fazla bilgiye sahip olabilir. Öğretmen, başarı güdüsü düşük olan öğrencilere daha kolay sorular yönelterek başarıyı tatmalarını sağlamalıdır. Böylelikle öğrencilerin başarıma güdülerini artır ve bu da başarılarının ve derse karşı olan tutumlarının artmasını sağlar (Açıkgöz 2003).

Gürkan ve Gökçe (2000), “İlköğretim Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersine Yönelik Tutumları” adlı çalışmada; 5. sınıf ve 8. sınıf öğrencilerinin, fen bilimleri dersine karşı tutumlarının, 8. sınıf öğrencileri aleyhine farklılık gösterdiğini belirlemişlerdir. Ayrıca cinsiyetin ve anne-babanın meslek durumlarının fen bilimleri dersine karşı tutuma etkisinin olmadığı, fen bilimleri dersinde, öğrenci başarısı ile tutumu arasında doğru orantı olduğu belirlemişlerdir.

Öğretmen, öğrencilerin davranış ve tutumlarının gelişimi üzerinde kilit etkiye sahip olsa da ailelerin de bu durum üzerinde etkisi oldukça fazladır (Miller 2003). Murdock and Miller (2003), öğrencinin aileye olan bağlılığının, öğrenci-öğretmen ilişkileri üzerinde de etkiye sahip olmasından dolayı ailelerin, doğrudan veya dolaylı olarak öğrencileri güdüleyebileceğini ileri sürmüşlerdir. Araştırmacılar, öğrenci başarısının, veliler ve öğretmenler arasındaki işbirliğinin düzeyine bağlı olduğuna inanmaktadırlar (Dekyrel vd 2000).

Öğretmenlerin öğrencileriyle olan ilişkilerinin, öğrencilerin öğrenmeye güdülenmelerinde büyük etkiye sahip olduğu Murdock and Miller (2003) tarafından yapılan bir çalışmayla ortaya konmuştur. Öğrencinin, kendini eğitim ortamında rahat hissedebilmesi için öğretmenin, öğrencilerin öğrenmeye yönelik tutumlarını iyileştirmeye çalışması gerekir (Stronge 2002).

Öğretmenin, öğrenciye karşı olan destekleyici ve ilgili davranışları öğrencinin, kendine verilen eğitimi daha değerli görme olasılığını arttıracak ve onu derse karşı daha ilgili yapacaktır. Davranışları geçmişe oranla daha olumlu olacağından, öğrenci kendine daha yüksek hedefler belirleyecektir. Böylece sınavlarda da aldatmaya yönelme gibi hoş olmayan davranışlardan kaçınacaktır (Murdock and Miller 2003).

2.5.Sınıf Yönetimi ve İstenmeyen Davranışlar

Sınıf, önceden belirlenmiş hedefleri gerçekleştirmek amacıyla, ortak özelliklerinden dolayı bir araya getirilmiş öğrencilerin toplandığı dersliktir (Erden 2001; Özyürek 2001). Başka bir tanıma göre sınıf, çeşitli değişkenler bakımından farklı özelliklere sahip öğrencilerin meydana getirdiği toplumsal gruptur. Bu gruptaki öğrencilerin; ihtiyaçları, beklentileri, bilgi düzeyleri, öğrenme biçim ve hızları, tutumları ve bu gibi durumları farklılık gösterebilir (Öztürk 2002).

Sınıf yönetimi; genellikle varılması amaçlanan hedeflere ulaşmak için planlama, örgütleme, uygulama yapma ve değerlendirme süreçlerine ilişkin kavram ve kuramların sistematik olarak uygulandığı etkinlikler toplamı olarak tanımlanabilir (Erdoğan 2001). Bu kapsamda öğretmen, öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmak için uygun ve güvenli sınıf ortamını oluşturur (Çalık, 2009). Bunu da başarılı bir

şekilde gerçekleştirilmesi için sınıf yönetimi alanında iyi yetişmiş olması gerekir (Demirtaş 2014)

Eğitimin gerçekleştirilmeye çalışıldığı mekânlarda, eğitsel çalışmaları sabote eden bütün davranışlar istenmeyen davranış olarak kabul edilir. Dersin seyrini bozan, eğitimin belirlenen hedeflere ulaşmasını zorlaştıran veya engelleyen bütün davranışlar istenilmeyen davranıştır (İlgar 2000). Başka bir tanımlamaya göre istenmeyen davranış; öğrenciler tarafından sergilenen, öğretmenlerin ortak haklarını ihmal ve sabote eden; onların planlarını, eğitimsel hedeflerini ve etkinliklerini zorlaştıran davranışlardır (Küçükahmet 2002).

Öğretmen, sınıf yönetiminde en etkili ögedir. Bu etkili ögeden beklenenler; sınıfı, eğitime hazır hale getirmek, sınıftaki kuralları öğrencilerle birlikte belirleyip benimsetmek, öğretimi düzenleyip devam ettirmek ve öğrencilerin uygun davranış sergilemelerini sağlamaktır (Ağaoğlu 2001). Öğretmenin yönetim tarzı, onun nasıl bir disiplin yaklaşımını benimsediğinin belirgin bir göstergesidir. Bazı modeller, disiplinin dışsal yaptırımlarla gerçekleştirilebileceğini desteklerken, bazı modeller öğrencilerle yakın ilişkiler kurarak, onlara rehberlik yaparak, onları merkeze almak gibi yollarla, onlarda içsel bir disiplin anlayışının gelişeceğini desteklemektedirler (Harris 1991; Akt: Başar 1997).

Öğrencilerin gösterdiği, sorun yaratan davranışlara karşı strateji geliştirilirken, davranışın niteliğinin doğru algılanması, dikkat edilmesi gereken ilk önemli noktadır. İstenmeyen davranışlar; korku, çekingenlik, dikkatsizlik, heyecan vb. nedenlerle sergilenen ve tekrar edilmeyen davranışlar olabildiği gibi, kasıtlı ve art niyetli olarak gösterilen, olumsuzluk içeren davranışlar da olabilir (Başar 1999; Çelik 2002; Özdemir 2004; Öztürk 2002). Eğitim öğretimin merkezinde öğretmen vardır, bu nedenle eğitim öğretimde uygulanacak etkinliklerin hedefe uygun biçimde gerçekleştirilmesinde öğretmene önemli görevler düşmektedir. Bu bakımdan öğretmen, eğitim öğretimin vazgeçilmezidir (Başaran 1993; Akt. Gündüz ve Can 2013). Eğitim öğretim sürecinde öğretmen rolleri; disiplini sağlama, bilgiyi yayma, sırdaşlık yapma (Tezcan 1994; Akt. Gündüz ve Can 2013), öğrencileri toplumsallaştırma, onları güdüleme ve onlara rehberlik etme şeklinde sıralanabilir.

Öğretmen, bu rolleri yerine getirebilmek için ihtiyaç duyulan bilgi, tutum, beceri ve donanımına sahip olmalıdır (Gündüz ve Can 2013).

Öğretmenin, öğrencilerin sergilemiş olduğu istenmeyen davranışların farkında olması gerekir. İstenmeyen davranışı sergileyen öğrencinin, davranışıyla alakalı gerçek niyetinin ve davranış sonrası beklentisinin ne olduğunu dikkatle belirlemelidir. Sınıf yönetiminde etkili bir öğretmenin, sergilenen davranışa karşı uygun düzeltme ve değiştirme, teknik ve stratejilerini kullanması beklenir (Sarıtaş 2006).

Öğretmenin kendini yeterli görme duygusu, öğrenciyi kontrol etmek istemesi ve öğrenci hakkındaki yargılarının da birbiri ile ilişkili olduğu belirlenmiştir (Enochs *et al.* 1995). Öğrencileri dağınık, sorumsuz olarak hisseden öğretmenler, disipline daha fazla önem verirken, insancıl yaklaşıma sahip öğretmenlerin, öğrenme ortamında yaşayarak öğrenme yöntemi ve ortam işbirliği stratejilerini kullandıkları belirlenmiştir (Hoy and Woolfolk 1993). Ayrıca öğretmenlerin, beklentilerinin az olduğu öğrencilere karşı daha sert olurken, beklentilerinin fazla olduğu öğrencilere karşı daha serbest ve yumuşak olduğu belirlenmiştir (Poctor 1984).

Öğretmenlerin, öğrencileri disipline etmede kullandığı yöntemler, öğretmenler üzerindeki tükenmişliğin temel etkenlerindendir. Öğretmenler ve öğrenciler gelecek nesillerin iyi olarak şekillenmesi amacıyla bir araya gelirler. Öğretmen öğrencilerine bilgi vermenin yanında, onlara istenen davranışları da kazandırır. Bunun için de öğretmenlerin örnek davranış sergilemeleri ve öğrencilerle iyi iletişim kurmaları gerekir (Hargreaves and Woods 1984).

Öğrencilerin sorun yaratan davranışlarını azaltmak ve onları ortadan kaldırmak için, öncelikle istenilmeyen davranışların kaynağı iyi belirlenmeli, sonra bu davranışları ortadan kaldırmak için uygun teknik ve stratejilerin neler olduğu ve nasıl uygulanacağı kararlaştırılmalıdır (Başar 1999).

2.6.Eğitim-Öğretim Ortamı

Etkili bir eğitim ve öğretim ortamının oluşturulması için çeşitli eğitim ve öğretim unsurlarının ele alınması gerekir. Öğrencinin beklenen şekilde

gerçekleşmesi; öğrenci veya öğreticinin merkezde olmasına, öğrencinin zihinsel yapısına, ortamın durumuna, zamanın verimli bir şekilde kullanılmasına, öğretici tarafından kullanılan teknik ve stratejilere ve uygun değerlendirme unsurlarına bağlıdır (Akyol 2000).

Öğrencinin ders başarısını etkileyen çok fazla değişken vardır. Bu değişkenlerin neredeyse tamamı psikolojik, fizyolojik ve toplumsal koşullarla alakalıdır. Bu koşullar öğrencinin ders başarısını olumlu veya olumsuz yönde etkilemektedir (Uluğ 1990). Okul başarısı; başarı güdüsü, aile özellikleri, öğrenci kaygıları, ekonomik ve sosyal özellikler, okul ve eğitim koşulları, çevrenin özellikleri, beslenme durumları ve sağlık koşulları gibi özellikler tarafından da önemli ölçüde etkilenmektedir (Özgüven 1998).

Öğretmenlerin, görevlerini beklenen şekilde icra edebilmeleri, öncelikle mesleklerini severek yapmaları ve uygun yaşam şartları ve çalışma ortamlarına sahip olmalarıyla gerçekleşebilir. Ancak yapılan bazı çalışmalarda, öğretmenlerimizin çoğunun performans ve motivasyonlarının düşük; kaygı düzeyleri, işe devamsızlık süreleri ve tükenmişliklerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu durumların ortaya çıkmasında çeşitli nedenler etkili olmaktadır. Bunlardan, öğretmenlerin kişisel ve toplumsal koşulları, görevlerini layıkıyla yapmalarını engelleyen temel nedenlerdir (Brissie *et al.* 1988; Schwab *et al.* 1986).

3. YÖNTEM

Yapılan çalışmada, ortaokul fen bilimleri öğretmenlerinin sınıf ve şubelere farklı dağılımlarının, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarının öğretmen görüşleri ile belirlenmesi incelenmiştir. Bu bölümde; araştırmanın yöntemi, katılımcılar, veri toplama süreci, veri toplama araçları ve verilerin analizi tanıtılmaktadır.

3.1. Araştırma Modeli (Deseni)

Yapılan bu çalışmada, nitel ve nicel verilerin bir arada kullanıldığı özel durum yöntemi (case study) kullanılmıştır. Özel durum yöntemi; “güncel olan olgu, olay, durum ve gruplar üzerinde yapılan derinlemesine incelemeler” şeklinde tanımlanmaktadır. Araştırma konusunun bu tanıma uyması ve araştırmadan elde edilen verilerde, nicel ve nitel verilerin bir arada bulunmasından dolayı bu yöntem seçilmiştir. Başka bir tanıma göre, özel durum çalışmalarında, evrendeki belirlenmiş olan bir konunun kapsamına, kendisi ve çevresi ile ilişkilerini belirlemeyi ve o konu hakkında bir kanıya varmanın hedeflendiği belirtilmektedir (Aslan 2009).

Özel durum çalışmalarında sonuçlardan, özel değişkenlerden ve kanıtlamadan ziyade; süreç, bağlam ve keşfetme yönünde bir ilgi vardır (Aslan 2009).

Yapılan çalışma kapsamında da fen bilimleri öğretmenlerinin sınıflara farklı dağılımlarının, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajları yine bu branş öğretmenleri görüşleri ile derinlemesine incelenmeye çalışılmıştır.

3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Ağrı il merkezi ve ilçelerinde görev alan fen bilimleri öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise bu evrenden uygun örnekleme yöntemi ile seçilmiş olan 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Ağrı il merkezi ve ilçelerinde görev yapan 43 fen bilimleri öğretmeni oluşturmaktadır. Uygun örnekleme yöntemiyle çalışma grubu oluşturmada, kolaylıkla ulaşılabilen, amaca uygun ve elverişli olan bireylerin seçilmesi hedeflenir (Mc Millian and Schumacher 1984). Bu öğretmenlerin tamamına yarı yapılandırılmış anket

uygulanmış, bu öğretmenlerden 11 tanesi ile de yarı yapılandırılmış mülakat ve 5 tanesi ile de grup mülakatı yapılmıştır. Öncelikle grup mülakatı ve yarı yapılandırılmış mülakatlar yapılmış sonra anket çalışması uygulanmıştır. Tablo 1’de Yarı yapılandırılmış mülakat ve Yarı yapılandırılmış anket çalışmalarına katılan öğretmenlerin özellikleri verilmiştir.

Tablo 1: Yarı yapılandırılmış mülakat ve yarı yapılandırılmış anket çalışmalarına katılan öğretmenlerin özellikleri

ÖĞRETMENLER	CİNSİYET	MESLEKİ DENEYİM(YIL)	GÖREV YERİ
1	E	2	İLM
2 - E ₇	K	3	İM
3 – E ₅	E	7	İM
4	K	3	İM
5	K	4	İM
6 – E ₆	E	5	İLM
7 – E ₄	K	5	İLM
8	K	4	İM
9	K	4	İLM
10 - E ₈	K	3	İLM
11 - E ₁₀	E	5	İLM
12 - E ₉	E	4	İM
13	K	4	İM
14	K	4	İM
15	K	5	İM
16 – E ₁	E	6	İM
17 – E ₃	K	15	İM
18	E	7	İM
19	K	8	İM
20 – E ₁₁	E	10	İM
21	E	4	İM
22	K	5	İM
23	K	5	İM
24	E	3	İM
25	K	4	İM
26	K	3	İM
27	E	4	İM
28	E	6	İM
29	K	7	İM
30	K	8	İM
31	K	3	İM
32	E	9	İM
33	E	3	İM
34	K	4	İM
35 – E ₂	E	7	İM
36	K	5	İM

37	K	5	İM
38	K	4	İM
39	E	5	İM
40	E	4	İM
41	K	3	İM
42	E	5	İM
43	K	3	İM

Tablo 1’de görüldüğü gibi yarı yapılandırılmış anket çalışmasına 43 öğretmen katılmış ve bu öğretmenler, her sayı bir öğretmeni temsil edecek şekilde kodlanmıştır. Bu öğretmenlerin 37 tanesi il merkezinden (İM), 6 tanesi ilçe merkezinden (İLM) seçilmiş olup 43 öğretmenin 18 tanesi erkek (E) 25 tanesi bayandır (K). Bu öğretmenlerden yarı yapılandırılmış mülakat çalışmasına katılan 11 öğretmen (16, 35, 17, 7, 3, 6, 2, 10, 12, 11, 20), ‘E₁, ..., E₁₁’ şeklinde sırasıyla kodlanmıştır. Bu 11 öğretmenin 7 tanesi il merkezinden seçilmiş olup 11 öğretmenin 7 tanesi erkek 4 tanesi bayandır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin mesleki deneyimleri 2 ile 15 yıl arasında değişmektedir. Bunlardan yarı yapılandırılmış anket çalışmasına katılan öğretmenlerin mesleki deneyimlerinin aritmetik ortalaması, yaklaşık 5,04 yıl olup yarı yapılandırılmış mülakat çalışmasına katılan öğretmenlerin mesleki deneyimlerinin aritmetik ortalaması 5,72 yıldır.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış mülakat formu ve yarı yapılandırılmış anket formu kullanılmıştır.

3.3.1. Yarı yapılandırılmış mülakat

Yarı yapılandırılmış mülakat çalışmasına 11 öğretmen katılmış ve bu öğretmenler, uygun örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Ayrıca bu öğretmenlerle yapılan mülakatlardan sonra yarı yapılandırılmış anket de uygulanmıştır. Verilerin kaybını azaltmak amacıyla mülakat sırasında, öğretmenlerden izin alınarak ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Ayrıca ses kaydının alınmasını istemeyen iki öğretmenin de görüşleri mülakat sırasında yazılı olarak not edilmiştir. Yarı yapılandırılmış mülakatlarda öğretmenlere yarı yapılandırılmış mülakat formunda yer alan çeşitli sorular yöneltilmiştir (Ek 1).

3.3.2. Yarı yapılandırılmış anket

Anket çalışmasına katılan öğretmenlerin seçiminde de uygun örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma 43 fen bilimleri öğretmeni ile yapılmıştır. Anket sorularının belirlenmesinde, bireysel veya grup mülakat yöntemi kullanılmış olup 5 fen bilgisi öğretmeni ile beraber yapılmıştır. Bu yöntemde aday ve gözlemcilerin sayısı birden fazladır. Samimi ve rahat bir ortamda sorun, ortaklaşa çözülmeye çalışılır. Sorunların bazı gruplar tarafından daha iyi anlaşılma ihtimali vardır (Erdoğan 1991). Yapılan grup mülakatında da 5 öğretmenle beraber, öğretmenlerin eğitimde sınıf dağılımlarının, onlar ve öğrencileri üzerindeki avantajlı ve dezavantajlı durumlarını belirlemek için, “*Öğretmenlere ne gibi sorular sormalıyız?*” sorusuna cevap aranmıştır. Örneğin öğretmenlerden biri, aynı günde farklı düzeydeki sınıflara dersi olduğunda, derste konuları ve örnekleri karıştırdığını söylemiştir. Bunun diğer öğretmenler için de geçerli olup olmadığının sorulmasını önermiştir. Böylece anketin B bölümünün 3. sorusu olan “Öğretmenin, ders konularına hazırlanmasında ve ders anlatımında konuları veya örnekleri karıştırmasına sebep olur mu?” sorusunun hazırlanmasına katkıda bulunmuştur. Yarı yapılandırılmış anketin diğer soruları da benzer şekilde oluşturulmuştur. Grup mülakatından elde edilen verilerle, birbirine yakın olan sorular aynı soru başlığı altında birleştirilerek 22 soruluk yarı yapılandırılmış anket geliştirilmiştir. Bu anketteki ilk 11 soru, öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin (ATÖ), öğrenci ve öğretmen üzerindeki avantajlarını ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik hazırlanmıştır. Sonraki 3 soru öğretmenin aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (BTÖ), öğretmen ve öğrenci üzerindeki avantajlarını ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik hazırlanmıştır. Burada öğretmenin aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinden kasıt; öğretmen örneğin bu yıl 5., 6. ve 8. sınıflardan en az birer şubenin dersine girerken, gelecek yıl 6., 7. ve 8. veya en az üç sınıf düzeyinden, en az birer şube olacak şekilde herhangi bir şekilde derslere giriyor olmasıdır. Son 8 soru da, öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (CTÖ), öğretmen ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik hazırlanmıştır. Yarı

yapılandırılmış anket çalışmasında öğretmenlere, formda yer alan çeşitli sorular yöneltilmiştir (Ek 2).

3.4. Veri Toplama Süreci

Araştırma 2017–2018 eğitim öğretim yılında Ağrı ili ve ilçelerinde görev yapmakta olan fen alan öğretmenleri ile yapılmıştır. Araştırma kapsamında 43 fen bilimleri öğretmeni ile yarı yapılandırılmış anket çalışması, 11 fen bilimleri öğretmeni ile yarı yapılandırılmış mülakat ve 5 fen bilimleri öğretmeni ile grup mülakatı yapılmıştır. Grup mülakatı ve yarı yapılandırılmış mülakatlardan elde edilen veriler düzenlenerek yarı yapılandırılmış anket soruları oluşturulmuştur. Yarı yapılandırılmış mülakat ve anket çalışmalarında, öğretmenlerin ifade ettikleri görüşler her soru için ayrı ayrı olarak, aynı soru başlığı altında yazılarak kategorize edilmiştir. Yapılan çalışmalar sonunda, ortaokulda fen bilimleri öğretmenlerinin sınıf ve şubelere farklı dağılımlarının, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarının belirlenmesi ile ilgili öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler kaydedilmiştir

3.5. Geçerlik ve Güvenirlik

Yapılan bilimsel çalışmaların, sonuçlarının anlamlılığı ve inandırıcılığı önemlidir. Bu amaç için yapılan çalışmalarda genellikle geçerlik ve güvenirlik ölçütleri kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek 2006).

Geçerlikle, araştırmada elde edilen sonuçların ne kadar doğru olduğu, başka durumlara ne kadar uygulanabildiği veya onları ne kadar aydınatabildiği anlatılmak istenmiştir. Nitel çalışmalarda güvenirlikse, araştırılan olgunun araştırmacı tarafından olduğu gibi olabildiğince yansız olarak gözlenmesidir. Araştırmacılar güvenirlik ve geçerliği, çeşitli kaynaklara, yöntemlere, kendileri ve teorileri için sağlam kanıtlar oluşturmak amacıyla kullanırlar (Bütün ve Demir 2013).

Hazırlanan yarı yapılandırılmış anket açık uçlu sorulardan oluştuğundan, güvenirlik katsayısı hesaplamaları yapılmamış olup geçerliği yapılmıştır (Özsevgeç 2007). Hazırlanan yarı yapılandırılmış anketin geçerliği mantıksal çözümleme yoluyla, alanında uzman öğretim elemanları ve fen bilimleri öğretmenleri tarafından

incelenmiştir. Böylece kapsam geçerliği ve yordama geçerliği sağlanmıştır. Bu şekilde geçerlik belirleme, literatürdeki pek çok çalışmada kullanılmıştır (Özmen 2002; Demircioğlu 2003; Köse 2004; Özsevgeç 2007; Eminoğlu 2016). Ayrıca hazırlanan sorular öğretmenlere yeniden okutturularak, okunabilirliklerinin iyileştirilmesi sağlanmıştır.

Nitel veri analizinde güvenirlik konusu farklı araştırmacılar tarafından aynı yazılı belgelerdeki verileri kodlamaları ve yapılan bu kodlamaların birbiriyle karşılaştırılmasıyla sağlanabilmektedir (Bacanak 2008).

Yapılan kodlamanın güvenirliğini ölçmede, iki kodlayıcı bağımsız olarak bütün kodlamaları yapar. Daha sonra yapılan kodlamalar için Cohen'in kappa uyum katsayısı bulunur. Bu uyum kabul edilebilir düzeyde ise kodlamalar için güvenirlik sağlanmıştır. Güvenirliğin sağlanamadığı kodlar için, kodlayıcılar aralarında bu kodları tartışarak uzlaşmaya varırlar ve bu kodlar tekrar düzenlenir. Daha sonra uzlaşmaya varılan bölümün kappa uyum katsayısı hesaplanır. Yapılan yarı yapılandırılmış mülakat çalışmasında da bu adımlar izlenmiştir. Yapılan kodlamanın güvenirliğini ölçmek için, bağımsız iki kodlayıcı, bir fen bilimleri öğretmeni ile yapılan mülakat metnini kodlamıştır. Kodlamalar arasındaki uyumun belirlenmesi için Cohen'in kappa uyum katsayısı seçilmiştir. Bunun nedeni olarak da Cohen'in kappa uyum katsayısının yalnızca iki araştırmacının kodlamalarının karşılaştırılmasına izin vermesidir. Bu katsayı, farklı kodlamalar arasındaki uyuşmanın ne kadar rastgele olduğunu dolayısıyla güvenirliğinin ne kadar az veya fazla olduğunu belirleyen bir yöntemdir. Boyacıoğlu ve Güneri (2006)'ye göre, Cohen'in kappa uyum katsayısı, aynı veriyi değerlendiren iki araştırmacı arasındaki uyumu belirlemek amacıyla kullanılır (Bacanak 2008). Kappa ölçüsü araştırmacılar arasındaki uyuşmanın tesadüfen de gerçekleşebileceğini dikkate aldığı için, yüzde-oran kullanılarak yapılan basit hesaplamadaki uyuşmadan daha güvenilir olduğu kabul edilir. Bu katsayı -1 ile +1 arasında değerler alır. Bu değer, araştırmacılar arasındaki uyum olumlu yönde arttıkça +1'e, ters olarak arttıkça -1'e yaklaşır. Bu değer 0 olması ise araştırmacılar ve dolaylı olarak kodlar arasında tam bir uyumsuzluğu ifade eder.

Landis ve Koch (1977), kodlamaların karşılaştırılmasından elde edilen kappa uyum katsayısının değerini yorumlamak için aşağıdaki bilgileri vermişlerdir (Bacanak 2008).

0 = Uyuşma hiç yok

0.00 — 0.20= Önemsiz bir uyuşma var

0.21 — 0.40= Orta düzeyde bir uyuşma var

0.41 — 0.60= Çoğunlukla uyuşma var

0.61 — 0.80= Büyük bir çoğunlukla uyuşma var

0.81 — 1.00= Neredeyse tamamen uyuşma var

Yukarıda verilen bilgilerden elde edilen analiz sonuçları karşılaştırıldığında % 73 oranında benzerlik olduğu görülmüştür. Bu oran analizlerin büyük bir çoğunlukla uyuştuğunu göstermektedir.

3.6. Verilerin Analizi

3.6.1. Yarı yapılandırılmış mülakatların ve anketlerin analizi

Araştırmada, ortaokulda fen bilimleri öğretmenlerinin sınıf ve şubelere farklı dağılımlarının, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarına yönelik görüşlerinin belirlenmesinde, temel veri kaynaklarını fen bilimleri öğretmenleri ile yapılan, yarı yapılandırılmış mülakatlar ve yarı yapılandırılmış anket çalışmaları oluşturmaktadır. Yarı yapılandırılmış mülakat yönteminde, araştırmacı sormayı amaçladığı soruları hazırlar ve mülakat sırasında, mülakatın akışına bağlı olarak farklı sorularla, verilen cevapların daha ayrıntılı olmasını sağlayabilir. Bu yöntem araştırmacıya, önceden hazırlanmış sorulara bağlı olarak hareket ettiğinden dolayı daha sistematik ve karşılaştırılabilir bilgi elde etme kolaylığı sağlar (Yıldırım ve Şimşek 1999).

Yarı yapılandırılmış mülakatlarda alınan ses kayıtları ve yazılı görüşler bilgisayar ortamına yazılı olarak aktarılmıştır. Ses kayıtlarının eksiksiz ve doğru olarak aktarılması için ses kayıtları yeniden dinlenmiş ve yazılı hali ile karşılaştırılmıştır.

Yarı yapılandırılmış mülakatlardan elde edilen verilerin yazıya aktarılması, yorumlanması ve düzenlenmesinde öğretmenlerin kullandığı ifadelerin üzerinde

değişiklik yapılmamış olup yarı yapılandırılmış mülakatın uygulanması sırasında kullandıkları kelime ve ifadeler korunmuştur.

Yarı yapılandırılmış anketlerin analizinde öğretmenlerin anket sorularına verdikleri cevaplar analiz edilirken, öğretmenlerin cevapladıkları sorular, aynı soru başlığı altında olacak şekilde, daha kolay analiz edilmesi amacıyla düzenlenmiştir. 1.soruyu cevaplayan bütün öğretmenlerin görüşleri, 1. soru başlığı altında; 2. soruyu cevaplayan öğretmenlerin görüşleri, 2. soru başlığı altında toplanmıştır. Diğer sorular için de aynı işlem uygulanmıştır.

Yarı yapılandırılmış anket ve mülakatlardan elde edilen verilerde, birbirine yakın olan ifadelerin belirli kategoriler ve temalar çerçevesinde bir araya getirilmesiyle, verilerin içinde belirgin olmayan gerçeklerin ortaya çıkarılması amacıyla “içerik analizi” yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektirir ve önceden belirgin olmayan temaların ve boyutların ortaya çıkarılmasına olanak tanır. Ayrıca; sözlü, yazılı, görsel ve diğer materyallerin gerçekçi ve sistemli olarak incelenmesini sağlayan bilimsel bir yaklaşımdır (Tavşancıl ve Aslan 2001).

Yıldırım ve Şimşek (2006)’e göre içerik analizinin amacı, elde edilen verileri açıklayabilecek kavramlara ulaşmaktır. Bu nedenle toplanan, bir araya getirilen verilerin kavramsallaştırılması ve kavramlarla uyumlu bir biçimde kategorize edilerek temalarının belirlenmesi gerekir. Bu süreçte elde edilen veriler dört aşamada analiz edilmektedir:

1. Verilerin kodlanması
2. Temaların bulunması
3. Kodların ve temaların kategorize edilmesi
4. Bulguların tanımlanması ve yorumlanması

Kodlama süreci, toplanan verileri kategorilere ayırmayı, analiz etmeyi ve birbirleri ile ilişkilendirmeyi gerektirir. Strauss ve Corbin (1990)’e göre, belirlenmiş olan verilerden çıkan veya genel bir çerçevede yapılan kavramlara göre kodlama çeşitleri bulunmaktadır (Aslan 2009).

Bu araştırmada çıkan kavramlara göre kodlama yapılmıştır. Sonrasında, bütün durumlar incelendikten sonra ortaya çıkan kodlar birbiriyle ilişkilendirilerek kategorize edilmiştir. Bu aşamadan sonra kodlar arasındaki ilişkiler incelenmiş, benzerlikleri belirlenerek araştırma bulgularının sınırlarını oluşturacak kategoriler ortaya konulmuştur. Kategorik kodlamadan sonra veriler organize edilerek yorumlanmıştır. Yorumlama aşamasında verilerin, okuyucunun anlayacağı şekilde sunulmasına dikkat edilmiştir.

4.ARAŞTIRMA BULGULARI

4.1.Yarı Yapılandırılmış Mülakatlardan Elde Edilen Bulgular

Yarı yapılandırılmış mülakatlarda öğretmenlerin farklı sınıf ve şubelere göre derse girmelerinin, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda öğretmenlere sorulan sorulardan elde edilen veriler kategorize edilerek, tablolar halinde verilmiştir. Tablo 2’de öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin (ATÖ), öğretmen açısından avantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 2: ATÖ olmanın öğretmenler açısından avantajları

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans</i>	<i>%Öğretmen</i>	<i>%Görüş</i>
Öğretmen öğrenciyi daha iyi tanır. (E ₁ , E ₂ , E ₃ , E ₄ , E ₅ , E ₆ , E ₇ , E ₈ , E ₉ , E ₁₀ , E ₁₁)	11	100	18,3
Öğretmen öğrencinin eksiklerini bilir. (E ₂ , E ₃ , E ₄ , E ₅ , E ₆ , E ₈ , E ₉)	7	63,6	11,7
Öğrenci ile iletişim kuvvetlenir. (E ₁ , E ₃ , E ₄ , E ₅ , E ₈ , E ₁₁)	6	54,5	10
Öğretmen veliyi tanır. (E ₃ , E ₄ , E ₈ , E ₉ , E ₁₁)	5	45,5	8,3
Öğretmen farklı teknikler kullanabilir. (E ₅ , E ₆ , E ₇ , E ₈ , E ₉)	5	45,5	8,3
Öğretmen öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyini bilir. (E ₅ , E ₇ , E ₈ , E ₁₀)	4	36,4	6,7
Öğretmenler arası kıyaslama daha az olur. (E ₅ , E ₆ , E ₉)	3	27,3	5
Geleceğe yönelik planlar yapabilir. (E ₄ , E ₇ , E ₈)	3	27,3	5
Öğretmen öğrencilere göre plan hazırlayabilir. (E ₆ , E ₇ , E ₈)	3	27,3	5
Öğrenciye bilgi aktarımı kolaylaşır. (E ₅ , E ₇ , E ₁₀)	3	27,3	5
Öğretmen ne öğrettiğini bilir.(E ₁ , E ₃)	2	18,2	3,3
Tanışmadan dolayı zaman kaybı azalır. (E ₂ , E ₄)	2	18,2	3,3
Her seviyenin dersine girebilir, içeriğini bilir. (E ₁ , E ₅)	2	18,2	3,3
Sınav sorusu hazırlamak kolaydır. (E ₇ , E ₉)	2	18,2	3,3
Eski bilgilerden faydalanabilir. (E ₈)	1	9,1	1,7
Müfredat değişikliğine uyum sağlar. (E ₁)	1	9,1	1,7
Toplam	60		100

Tablo 2’de görüldüğü gibi; öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin, öğretmen açısından avantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 16 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin hepsi; “*Öğretmen öğrenciyi daha iyi tanır.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüş, bu kategorideki 16 farklı görüş içerisinde en fazla tekrarlanan görüş olup 11 sefer tekrarlanmıştır. Bu kategorideki 60 görüşün, yüzdelik olarak 18,3’üne ve görüş belirten öğretmenlerin %100’üne denk gelmektedir. Öğretmenlerden 7’si; “*Öğretmen öğrencinin eksiklerini bilir.*”, 6’sı; “*Öğrenci ile iletişim kuvvetlenir.*” derken 5’er tanesi de; “*Öğretmen veliyi tanır.*”, “*Öğretmen farklı teknikler kullanabilir.*” görüşünü belirtmiştir.

E₁: Genel itibariyle öğretmen bütün sınıfların konularına hâkim olur ve müfredat değişikliğine uyum sağlar. Öğrencinin nelerden hoşlandığını, okuma güçlüğüne vb bilir, öğrenci de öğretmenin nasıl davranacağını biliyor. Öğretmen konuları spiral olarak işler.

E₂: Her yiğidin yoğurt yiyişi farklıdır. Bazı hocalar çok örnek vererek, bazıları çok deney yaparak, bazıları çok konu anlatımı yaparak ders anlatım tekniği vardır. ... öğrenci öğretmeni tanıdığı için öğretmenin ders işleyişini ödev verişini sınav yapılmasını yani tekniğini ve stillerini bildiği için, öğrenci tekrar tekrar her sene değişik bir hocadan yeni bir uygulama görmüyor. ... Öğretmen açısından avantajlarının en başında öğrencinin tanıdık olması, öğrencinin eksiklerinin bilinmesi ve öğrenciyi daha iyi analiz etmesi için süper bir yöntem.

E₃: Öğrenciyi ve veliyi tanıma açısından çok avantajlı oluyor, 5. sınıfta öğrenciyi ve veliyi tanıyorsunuz. Veliye nasıl hitap edeceğinizi, velinin maddi durumunu, velinin sosyal ekonomik durumunu çok iyi tanıyorsunuz. Yani öğrenciye bir ödüllendirme yaparken ya da öğrenciye uyarı yaparken, mesela babası olmayan bir öğrenciye seni babana söylerim demek gibi handikapta bulunmuyorsunuz. Yetiştirdiğiniz öğrencinin nerede eksikleri kaldığını bilirsiniz. Ne öğrettiğini biliyorsunuz ne verdiğini biliyorsunuz siz öğrenmiş miydiniz bunu demiyorsun. Size öğretmiştim diyorsun, dersin bütünlüğü açısından öğretmen için avantajlı bir durum. ... ama bu öğretmen ile öğrencinin bağına güçlendiren bir sistem olabilir. Yine öğrenci öğretmenin huyunu dersteki tarzını ders dışındaki tarzını öğrendiğinde bence

onun da öğrenciyle yakın bağlar kurması, onunla temasta bulunması açısından faydalı olabilir diye düşünüyorum, bu sistem bu faydayı sağlayacaktır, diye düşünüyorum.

E₄: Öğretmen artık öğrenciyi tanıdığı için öğrenci ile iletişimi iyi oluyor. 4 sene boyunca aynı öğrenciler olduğu için artık öğretmen öğrencileri tanıyor, bizim için iyi, avantajlı oluyor. ... her sene farklı öğrenci tanımaktansa aynı öğrenciler bizim için iyi oluyor, öğrenciyi bir çok yönüyle tanımış oluruz. Kişilik olarak, karakter olarak, nasıl ders çalıştığı, neyi anlayıp neyi anlamadığını az çok kavrayabiliyoruz, uzun bir dönem öğrenciyle ders işlediğimiz zaman. ... Nasıl biri olduğu hemen hemen hepsini aile yapısına kadar tanımıştım, sürekli veli ziyareti yaparak tanıyordum velilerini de, gelecekte neler yapabileceğini tahmin edebiliyordum, velilerle iletişimim öğrencilerin başarısını kesinlikle etkiliyordu, veli ile iletişime geçince veli daha çok iletişime geçiyor. Bu sistemde çocukların seviyesini bildiğim için gelecek sene de nasıl hazırlık yapacağımı da bilirim, müfredat değişmezse geleceğe yönelik de plan yapılabilir.

E₅: 5-8 benim hayal ettiğim ve çok olmasını istediğim bir yöntemdir, öğretmenlik hayatımda hiç bu şekilde okutmadım ama okutmak istiyorum. Neden hep sekizler verildi? Bu alanda daha iyi yapacağım düşünülüyordu. 8. sınıfa kadar gelen öğrencinin ne olduğunu, alt yapısını bilmiyorum. 5 6 ve 7’de verilen ders profiline içeriğinin ne olduğunu bilmiyoruz, temel olarak eksik geliyorlar, dolayısıyla ben öğrenciyi 8 de şekillendirmek istiyorum, 8 de şekillendirdiğim için çok zorlanıyorum, ama ben bunu 5’ten almış olsam bu öğrencinin gelişim, kişisel bütün özelliklerini bileceğim için, 5’te tanıdıktan sonra benim kendi öğrencim oluyor. A’dan z’ye her şeyini bileceğim, kendisini evdeki çalışma ortamını, ders programlarını takip edebileceğim, her şeyini bildiğim için 5’ten 8’e kadar götürdüğüm öğrencinin ilk defa 8’de okuttuğum öğrencinin başarısından kat be kat daha fazla olacağını düşünüyorum, ama hayal ettiğim şeyi hiç bir zaman gerçekleştiremedim, ama çok olumlu olduğunu düşünüyorum. Hem böyle bir sistemde öğretmen her sınıfın konularını bilir ve derslerine de girebilir. 5-8 daha avantajlı olduğunu düşünüyorum her yılki eksiklerini sonraki senede tamamlayabilirim. 8’e gelene kadar ben bu öğrencinin birçok eksikliğini bilirim ve 8’de

tamamlarım ama 8’de aldığım öğrencinin hangi yıldaki eksikliğini tamamlayabilirim ve bu öğrenciler kesinlikle daha başarılı olurlar. ... tek bir düzende veya tek bir tipte ders anlatımımız yok, farklı çeşitli çözüm önerileri sunuyoruz, farklı şekilde dersler anlatıyoruz. Farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullandığımız için öğrenciler bundan keyif alıyorlar, yeri geldiği zaman laboratuvar, yeri geldiği zaman etkinlikler, altı şapka teknikleri, hikâyelerle bazen geliştirip özelleştirebiliyoruz, bu anlamda oldukça başarılı olduğumuzu düşünüyoruz. Her yıl aynı derecedeki sınıfın dersine girdiğinde, öğrenci öğretmenini ilk defa görmüş olacak ama ilk hoca iyiydi, Osman hoca iyiydi gibi kıyaslama olacak öğrenciler arasında çok sıkıntı bence, öğretmen asla bu pozisyona düşmek istemez. Öğretmen açısından kıyaslama olur; iyi yönleri de olabilir, sıkıcı bir sınıfta keyif almadan ders anlatırsınız, keyif almadan da geçen bir yıl ömrünüzden ömür götürür.

E₆: Öğrenciyi daha iyi tanır, onun hobilerini, fobilerini, iyi yönlerini, kötü yönlerini, eksik yönlerini bilebilir ve bu bilgiler doğrultusunda genel olarak bu öğrencilere nasıl bir öğretim tekniği uygulayacağını kararlaştırabilir. ... kıyaslama yapabileceği bir hoca olmadığından öğretmene olan sevgisinden ötürü veya ona bağlılığından ötürü derslere daha hazırlıklı gelebilir.

E₇: Bence bu avantajlıdır, çünkü öğretmen ve öğrenci birbirini çok iyi tanıyor. Öğrenci öğretmenin nerde ne yapacağını, neye kızacağını, neye kızmayacağını ya da nasıl örnekler vereceğini veya derse gelirken derse nasıl başlayacağını, önceki derse değinip değinmeyeceğini, mesela ben her derse başlamadan önceki dersle alakalı sorular soruyorum, öğrenciler, öğretmenimiz önceki dersle alakalı soru soracak deyip daha farklı ya da daha çok çalışabilirler. Öğrencilerimi daha iyi tanırım, ona göre plan program yaparım, ona göre örnekler hazırlarım, 5. sınıf öğrencisini 8. sınıfa kadar okuttuğumda, bunların ne düzeyde olduğunu bilecem, ona göre örnek verecem, diyelim düzeyleri düşükse ona göre örnek verecem, ona göre örneklerimi hazırlayacağım. Öğretmen 4 yıl boyunca aynı grupla çalıştığı için ister istemez kendini geliştirir, öğrencilere aktarması açısından daha kolay olur. Sonraki yıl aynı öğrencilerin dersine gireceğimden dolayı gelecek yılki planları hazırlamamda kolaylık sağlayacaktır. Farklı örnekler verip farklı

anlatım teknikleri kullanabilirim. Sınav kâğıdı hazırlamak bu sistem için kolaydır, çok fazla zamanımı almaz.

E₈: Avantajlı bence, dezavantajı yok. Öğretmen, öğrencilerin özelliklerini biliyor: kişisel özellikleri, ailesel özelliklerini biliyor, her şeyini biliyor, bu sayede alışıyor çocuğa. Öğrenci de öğretmene alışıyor, öğretmenin kızdığı şeyleri anlıyor, hangi konulara daha çok değineceğini biliyor, bu sayede iletişim daha kolay olduğu için derslerde daha başarılı oluyor bence. Velilerle iletişim çok daha iyi oluyor. Velilerle görüşüyorum, ben çocuğun hangi durumda başarılı, hangi durumda başarısız olduğunu anlayabiliyorum. 5. sınıfta nasıldı, 6'da nasıldı, şuan 7'de nasıl mesela ben bunu bilebiliyorum. Hangi dönemde çalışmayı bıraktı, öğrenciyi tanıdığım için bunu bilebiliyorum, ona göre bir yöntem çiziyorum. Geçen sene 5'lerde yaptığım deneyi gayet verimli bir sonuç aldıysak, bunları tekrar uyguluyorum, eğer verimli bir sonuç almadığımız deneylerde veya öğrencilerin anlamakta zorlandığı, anlamadığı, hoşlanmadığı deneyler üzerinde durmuyorum. Biraz daha öğrencilerin yeteneğine göre, düzeyine göre yöntemimi değiştiriyorum. Bazı öğretmenler yeniliklere kapalıdır, hangi sınıfın dersine girerse girsin hep aynı yöntemi kullanır. Yıllarca aynı yöntemi kullanır, bazı öğretmenler hep aynı sınıfların dersine girer, hep yeniliğe açıktır, bir derste uyguladığı yöntemi diğer ders uygulamaz mesela. Daha farklı yöntemler dener. Öğrencileri tanıdığım için ödev kontrolü daha basit oluyor, diğer türlü öğrencinin nasıl ödev yaptığını anlamıyorsunuz, bilemiyorsunuz ama tanıdığınız öğrencilerin az çok nerelerde hata yaptığını kestirebiliyorsunuz. Sınıftaki öğrencilerin durumunu 6'da az çok tahmin edebiliyorum, gelecek yılki planlarımı hazırlamada kolaylık sağlıyor, öğrenciler iyiye biraz daha fazla örnek çözüyorum; öğrenciler akademik olarak kötüyse örneklerin zorluk derecesini biraz daha azaltıyorum.

E₉: Öğrenci öğretmenini daha iyi tanıyıp öğretmeni de öğrencisini daha iyi tanır. Çünkü orda öğrencinin özelliklerini, eksik konularını biliyor. 5. sınıfta hangi konuları daha iyi kavramış, 6. sınıfa geldiğinde temelindeki eksiklikleri bilip ona göre o çocuğa müdahale edip o çocuğun derse kazanılmasını sağlar, bu hem öğretmen hem öğrenci açısından avantajlıdır. Öğrencinin eksiklerini görüp ona göre öğrenciye ders anlatır, ona göre öğrenciye yaklaşır o öğretmen, bu şekilde öğretmen

ve öğrenci açısından daha yararlı olur. Sonuçta o öğrenci ile ilgilendiği için, o öğrencinin her türlü, hem ailesinin özelliklerini öğrenir, hem çocuğun gelişim zekâsının farkına varır. Çocuk nasıl öğreniyor, okuyarak mı, ezberleyerek mi ya da kaç saat ders çalışarak öğreniyor hepsini bilir. Çünkü o öğrenciyi 5. sınıftan alıp 8. sınıfa getirene kadar bir nevi çocuğu gibi bir şey olur, çok iyi tanır onu. Dersler, konular bu şekilde daha çok pekişir ve başarı, ülkenin başarısı bu şekilde daha da ilerler, bu bizim eğitim sistemi için büyük bir avantaj sağlar. Eğer müfredat yoğunsa, öğretmen önceki yıllardaki eksikleri tamamlama imkânı bulamayabilir. Ama yine de ek dersle o konuları tamamlayabilir. Öğretmen öğrencinin fiziksel gelişimini, kişisel özelliklerini, ruhsal halini, aile yapısını, mesela kimi aile baskıcıdır, öğretmen o öğrenciyi tanıdığından dolayı ailesini de tanımıştır, buna göre davranır. Bu çocuğu baskı altında bırakmadan ben nasıl ders aktarabilirim, öğretebilirim, çocuğun öğrenmesini sağlayabilirim? Bu çocuğun gelişimi için fevkalade güzel, öğretmenin konulara hâkimiyeti artar. Öğrencinin gelişim özelliklerini daha iyi biliyor, onun derse katılımını, konuyu kavrayışını, soru çözüşünü, her şeyini biliyor, çünkü 5, 6 ve 7’de derslerine girmiş, çoğu yönünü tanıyor, bu şekilde öğrencinin soruyu kendi öğretmenine götürmesi öğrenci için avantajlıdır. Öğretmenin materyal konusunda, öğretim yöntem teknikleri konusunda kendini geliştirmesi lazım, çok farklı teknikler kullandığımız zaman öğrencilerin hangi teknikle en iyi anladıklarını anlayabiliriz ve buda dersin daha yararlı verimli olmasını sağlar ve sonraki yıllarda da o tekniği kullanabiliriz. Her öğrenci farklı tekniklerde anlayabiliyor. Bu sistemde sınav hazırlamak çok kolay, öğretmen sadece bir derecenin dersine giriyor, tek sınav kağıdı çıkarıp aynı gün tüm diğer öğretmenlere söyleyip aynı günde sınav yapar. Öğretmenin, öğrencilerin kavram yanlışlarını görmesi bu sistemde daha kolaydır. ... Bazen duyum alıyoruz, falan okulda fen hocaları tokatlaştı gibi. Bunun sebebi kıyaslamadan kaynaklanıyor ve öğretmenin her yıl aynı derecedeki sınıflara girmesinde en fazla karşılaşılıyor, çünkü öğrenci her yıl farklı bir öğretmen görüyor.

E₁₀: Avantajı, genellikle öğretmen öğrencinin 5. sınıftan 8. sınıfa kadar her türlü, hem ailevi, hem psikolojik, hem gelişim dönemlerini dikkate aldığı için, öğrencinin bir önceki yıllardaki başarısını da göz önünde bulundurarak, 5. sınıftan 6. sınıfa geldiğinde, öğrenci iyi olduğu zaman zaten başarılı olarak değerlendiriyor. Başarısız olduğunda acaba nedeni neydi, öğrencinin aynı zamanda ailesini ve

çevresini tanıdığı için bu sorunları çözmeye çalışıyor. Bir diğer husus, öğrenci başarısız olduğu zaman, öğrencide başarısızlığa sebep olan nedenleri belirleyebiliyor. Eğer fiziksel gelişimden dolayıysa gidermeye çalışıyor, bununla ilgili genellikle seminerler yapılıyor ya da öğrenci çevre akranlarını değiştirdiği zaman bunlara yönelik yine önlemler alıyor, dolayısıyla 5'ten 8'e kadar sadece bir öğretmenin o öğrenci hakkındaki geçmiş yaşantılarına, hazırbulunuşluğuna dair bilgi sağlar. Öğrenciyi tanıdığı zaman fiziksel gelişimlerini de, yani ergenlik dönemindeki gelişimlerini de göz önüne alıyor. Öğrencinin akran çevresiyle nasıl bir değişim olduğunu da göz önünde bulunduruyor. Öğrenci mesela 6. sınıftayken çok iyi çalışkan bir arkadaş çevresi varken, ergenlik döneminden dolayı 7. sınıfa geçtiği zaman, akran çevresini değiştirip daha bi yobaz olabiliyor. Veya daha farklı aktiviteler sergileyebiliyor. Öğretmen bunu göz önünde bulundurduğu için, öğrencinin geçmiş yaşantılarını da göz önünde bulundurarak, öğrenciye şekil vermekte kolaylık sağlıyor. Eğer iyiye iyi yönde gitmesini sağlıyor, eğer iyi değilse öğrencinin önceki yaşantılarını, geçmiş akademik başarılarını, arkadaş çevresini bildiği için, daha düzgün bir şekilde öğrenciyi yönlendirebiliyor.

E₁₁: Öğrenciyi, veliyi tanır; aile gibi olur. Ne gibi tepki, kimin nerede nasıl espri yapacağını bilir. Öğretmen, öğrenci ve veli arası iletişim kuvvetli olur. Başarıyı getirir.

Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin (ATÖ), öğretmen açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3: ATÖ olmanın öğretmenler açısından dezavantajları

Öğretmen görüş kategorileri	Frekans	%Öğretmen	%Görüş
Öğretmen farklı öğrenciler görmek isteyebilir. (E ₂ , E ₃ , E ₁₀)	3	27,3	25
Başarısız, ilgisiz öğrencilerle ders işleyecek. (E ₂ , E ₄ , E ₁₁)	3	27,3	25
Öğretmen araya giren üç yıllık süreçte teknikleri unutabilir.(E ₁ , E ₉)	2	18,2	16,7
Öğretmen aynı yılda her düzeyden şube alamaz. (E ₃)	1	9,1	8,3
Gelecek yılların müfredatından yoksun kalabilir. (E ₃)	1	9,1	8,3
Öğretmen herhangi bir sınıfın konularında uzmanlaşamaz. (E ₆)	1	9,1	8,3
Her yıl öğretmenini sevmeyen bir öğrenci ile beraber olacak. (E ₂)	1	9,1	8,3
Toplam	12		100

Tablo 3’te görüldüğü gibi; öğretmenin 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin, öğretmen açısından dezavantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 7 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 3’er tanesi; “*Öğretmen farklı öğrenciler görmek isteyebilir.*”, “*Başarısız, ilgisiz öğrencilerle ders işleyecek.*”, derken 2 tanesi de; “*Öğretmen araya giren üç yıllık süreçte teknikleri unutabilir.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüş, bu kategorideki görüşler arasında iki sefer tekrarlanmıştır. Toplamda bu görüş, bu kategorideki belirlenen 12 görüşün %16,7’sine ve bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin %18,2’sine denk gelmektedir.

E₁: Geçen zamanla unutkanlık olabilir, öğretmen 8. sınıfları mezun edip tekrar 5. sınıfların dersine girdiği zaman, 5. sınıfların teknik ve yöntemlerinde unutkanlık olabilir.

E₂: Öğretmen derse girdiğinde bazı öğrencilere bakıyor ve bu öğrenciler çok ilgisiz, ailevi durumları kötü, psikolojik durumları kötü, yardım etmeye çalışıyor, çocuğun derse karşı ilgisi de yok, e bunlarla dört sene üst üste ders işlemesi gerekecek, gerek öğretmen, gerek öğrenci açısından da dezavantaj oluyor. Öğrenci de farklı yüz görmek istiyor, hocayı belki beğenmiyor. Öğretmen de bundan muzdarip oluyor.

E₃: Bu yıl hep beşlerin dersine girersem diğer sınıfların müfredatından yoksun kalıyorum. Öğrenciyle çok yüz göz olabilirsiniz.

E₄: Aldığımız sınıf seviye olarak çok iyi bir sınıf olamayabilir, ben hep o çocukların seviyesine göre ders anlattığım için kendimi geliştiremeyebilirim, çok iyi öğrenciler olsa beni eleştiren, beni sorgulayan öğrenciler olsa, bana sürekli soru soran, kendimi yenileyebilme imkânı yoksa bir ortamda, sonuçta bende o ortama ayak uydururum.

E₆: Öğretmen herhangi bir sınıfın derslerinde uzmanlaşamaz, örneğin öğretmen 5. sınıfta etkinlikleri araştırıyor, 6'da tekrar yeniden bir araştırma yapması gerekir, 7 ve 8'de de devam eder. Araştırmaları yapmak bir yıldan da uzun sürer.

E₉: Karşılıklı farklı şubeler olduğu zaman, diyelim fen hocası 5b'ye diğer fen hocası 5a 'ya giriyor öğrenciler onları kıyaslayabilirler, işte bizim hoca şu konuyu şöyle anlattı, deney yaptı, farklı bir stratejiyle anlattı, ben daha iyi kavradım, ben bu konuyu kavrayamadım, bu şekilde öğretmenleri kıyaslayıp, öğretmenler arasında bir rekabet oluşturabilir. Şube sayısı fazla olan okullar için bu durum böyledir. Üç yıllık sürede öğretmen teknikleri unutup karıştırabilir. Anlatım teknikleri, mesela hücreyi 5E modeliyle anlatıyorum, sindirimi 6 şapka tekniğiyle, bu sefer bu teknikleri unuttur, ama derse, konuya döndüğünde hatırlar, ama tekniği unutursa aksaklık olur. Öğrenciler tanıdık olur, samimiyet artar ve bu aşırı olursa notlara yansır. Ders işlemlerini zorlaştırır, dersin akışını engellemeye başlar, öğretmen öğrenci basamağı kalkmış kahve arkadaşı gibi olmuşlarsa okey arkadaşı gibi olmuşlarsa dersi engeller. Öğrenci ile arkadaş olunmalı ama fazla samimi olunmamalı.

E₁₀: Ya da öğretmen sıkıcı bir öğretmense öğrenci 4 yıl boyunca bir bakıma bu öğretmeni çekmek zorunda kalacaktır.

E₁₁: Öğrenci susmakta zorlanır. Yaptırım yok, öğretmen hâkimiyeti sağlamada zorlanır. Öğretmen sistem değiştirmede zorlanabilir.

Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin (ATÖ), öğrenci açısından avantajlarını belirlemeye yönelik, yarı

yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4: ATÖ’ye sahip olmanın öğrenciler açısından avantajları

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans</i>	<i>%Öğretmen</i>	<i>%Görüş</i>
Öğrenci öğretmeni tanır. (E ₂ , E ₃ , E ₄ , E ₅ , E ₇ , E ₈ , E ₉)	7	63,7	15,9
Öğrenci öğretmen arası samimiyet, iletişim artar. (E ₃ , E ₄ , E ₈ , E ₉ , E ₁₀ , E ₁₁)	6	54,6	13,6
Öğretmenin ders işleyişini bilir. (E ₂ , E ₃ , E ₇ , E ₈ , E ₉)	5	45,5	11,4
Öğretmenin neye izin verip vermediğini bilir. (E ₁ , E ₄ , E ₇ , E ₈ , E ₉)	5	45,5	11,4
Öğrenci öğretmenini severse başarısını artırır. (E ₁ , E ₃ , E ₅ , E ₆ , E ₁₁)	5	45,5	11,4
Öğretmenle adaptasyon süreci yaşamaz. (E ₂ , E ₅ , E ₆ , E ₈)	4	36,4	9,1
Öğretmenin teknik ve stillerini bilir. (E ₂ , E ₇ , E ₉)	3	27,3	6,8
Önceki yıllardaki eksiklikleri giderilebilir. (E ₂ , E ₅ , E ₉)	3	27,3	6,8
Öğrenci soru sormaktan çekinmez. (E ₄ , E ₁₁)	2	18,2	4,5
Öğretmenin ödev verişini bilir. (E ₂)	1	9,1	2,3
Öğretmenin sınav yöntemini bilir. (E ₂)	1	9,1	2,3
Öğrenci kaygısı azalır. (E ₅)	1	9,1	2,3
Öğrenci yeni bir hocadan yeni bir uygulama görmez.(E ₂)	1	9,1	2,3
Toplam	44		100

Tablo 4’te görüldüğü gibi; öğretmenin 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin, öğrenci açısından avantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 13 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 7’si; “*Öğrenci öğretmeni tanır.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin %63,7’sini oluşturmaktadır. Bu görüş, bu kategorideki belirlenen görüşler arasında en fazla tekrarlanan görüş olup yüzdelik olarak 44 görüşün %15,9’una denk gelmektedir. Öğretmenlerin 6’sı; “*Öğrenci öğretmen arası samimiyet, iletişim artar.*”, 5’er tanesi; “*Öğretmenin ders işleyişini bilir.*” , “*Öğretmenin neye izin verip vermediğini bilir.*”, “*Öğrenci öğretmenini severse başarısını artırır.*” derken 4’ü de; “*Öğretmenle adaptasyon süreci yaşamaz.*” şeklinde görüş belirtmiştir.

E₁: Öğrenci öğretmenini severse başarır, öğrenci için pozitif ivme olur, diğer türlü dersten soğur ve mezun oluncaya kadar aynı öğretmenle devam etmek zorunda. Öğrencinin nelerden hoşlandığını, okuma güçlüğünü vb. bilir. Öğrenci de öğretmenin nasıl davranacağını biliyor.

E₂: Şöyle söyleyebilirim: Bir kere öğrenci öğretmeni tanıdığı için, öğretmenin ders işleyişini, ödev verişini, sınav yapılmasını, yani tekniğini ve stillerini bildiği için, öğrenci tekrar tekrar her sene değişik bir hocadan yeni bir uygulama görmüyor, bu şekilde kendi hocasını tanıdığı, bildiği için, benim nezdimde bir sıfır önde başlıyor. İkincisi, öğrencinin psikolojik açıdan da yeni bir öğretmene adapte olması gibi. ... Öğretmen açısından avantajlarının en başında öğrencinin tanıdık olması, öğrencinin eksiklerinin bilinmesi ve öğrenciyi daha iyi analiz etmesi için süper bir yöntem, çünkü beşinci sınıftaki konulara bakılacak olursa fen dersi konularında, 5. sınıfta konuların hepsi verilmiyor, 5. sınıftaki müfredata göre bazı konular veriliyor. Orda çocuğu yakalayamayabiliyoruz. Ne gibi yakalayamayabiliyoruz. Çocuk fizik konularında özellikle yetersiz olabiliyor, o açığını 6. sınıfta fark ediyoruz. Çocuğu 8. sınıftan mezun edinceye kadar o açıklarını kapatabilme şansımız oluyor.

E₃: Öğretmeni ile iletişimi kuvvetleniyor, biz alan öğretmeni olarak dört saat derse giriyoruz, sonuçta bir sınıf öğretmeni kadar çocukların üzerinde yetkili olmayabiliyoruz, bir sınıf öğretmeni 30 saate kadar girebiliyor ilkokullarda, ama bu öğretmen ile öğrencinin bağıını güçlendiren bir sistem olabilir. Yine öğrenci, öğretmenin huyunu, dersteki tarzını, ders dışındaki tarzını öğrendiğinde, bence onun da öğrenciyle yakın bağlar kurması onunla temasta bulunması açısından faydalı olabilir diye düşünüyorum, bu sistem bu faydayı sağlayacaktır diye düşünüyorum.

E₄: Beni tanıdıkları için, nasıl bir karakterde olduğumu bildikleri için, soru sormaktan çekinmiyorlar, yeni öğrenciler henüz tanımıyorlar beni, o yüzden birçok konuda soru sormaktan çekinebiliyorlar. Ama benim öğrencilerim olsa çekinmeden, düşüncelerini rahat rahat ifade edebiliyorlar, benim neye izin verip vermediğimi bildikleri için, neye müsamaha gösterip göstermediğimi bildikleri için dersi sabote edemiyorlar.

E₅: Öğrenci açısından da çok iyi olacak, bütün derslerimiz zevkli geçtiği için, tek bir düzende veya tek bir tipte ders anlatımımız yok, farklı, çeşitli çözüm önerileri sunuyoruz, farklı şekilde dersler anlatıyoruz. Farklı öğretim yöntem ve teknikleri kullandığımız için öğrenciler bundan keyif alıyorlar, yeri geldiği zaman laboratuvar, yeri geldiği zaman etkinlikler, altı şapka teknikleri, hikâyelerle bazen geliştirip özelleştirebiliyoruz, bu anlamda oldukça başarılı olduğumuzu düşünüyoruz. 5'ten 8'e olan sistemin dezavantajından çok avantajı olduğunu düşünüyorum, öğretmenini tanıyor 5, 6, 7 ve 8'de hiçbir zaman kaygısı olmayacak, bu sene 8'leri aldım, herkes soruyor öğretmenim kolay mı soracaksınız, zor mu, nasıl bir öğretmensiniz, iyi mi, kötü mü gibi öğrencilerin kafasında çeşitli çeşitli soru yerine ilk sene tanıdıktan sonra zaten o profille her sene devam edecektir, bir öğretmen 5'te nasılsa 6, 7, ve 8'de de aynı olacağı için, öğrencilerin kafasında ki o soru işaretleri de olmayacağı için daha başarılı olurlar. 5'ten 8'e olan sistemin daha avantajlı olduğunu düşünüyorum, her yılki eksiklerini sonraki senede tamamlayabilirim, 8'e gelene kadar ben bu öğrencinin birçok eksikliğini bilirim ve 8'de tamamlarım.

E₆: ... eğer ki öğretmeni sevdiyse derse daha istekli girebilir, kıyaslama yapabileceği bir hoca olmadığından, öğretmene olan sevgisinden ötürü veya ona bağlılığından ötürü derslere daha hazırlıklı gelebilir. Öğrenci öğretmenin dersine severek giriyorsa öğretmen bilimsel deneyler yapıyorsa devamlı etkinliklerle geçiyorsa her öğrencinin sevebileceği gibi o da sever, burada fen'e karşı olumlu bir tutum gelişir, o öğrenci de hayatı boyunca bunları hatırlar ve o yönde ilerleyerek bir meslek edinir diye düşünüyorum.

E₇: Bence bu avantajlıdır, çünkü öğretmen ve öğrenci birbirini çok iyi tanıyor. Öğrenci, öğretmenin nerde ne yapacağını, neye kızacağını, neye kızmayacağını, ya da nasıl örnekler vereceğini veya derse gelirken derse nasıl başlayacağını, önceki derse değinip değinmeyeceğini bilir. Mesela ben her derse başlamadan önceki dersle alakalı sorular soruyorum, öğrenciler öğretmenimiz önceki dersle alakalı soru soracak deyip daha farklı ya da daha çok çalışabilirler.

E₈: ... öğrenci de öğretmene alışıyor, öğretmenin kızdığı şeyleri anlıyor, hangi konulara daha çok değineceğini biliyor, bu sayede iletişim daha kolay olduğu için, derslerde daha başarılı oluyor bence. ... Mesela ben şimdiki bir 6. sınıf

öğrencisinin geçen sene neler yaşadığını, geçen seneki psikolojisini, başarısını, akademik durumunu biliyorum. Bu sene ben artık bu çocuğa ona göre davranıyorum, kişisel özelliklerini bildiğim için, o çocuğa herkes gibi davranmak yerine, hani hepsine farklı davranmak, sonuçta bireysel farklılıklar vardır. Bu bireysel farklılıkları bildiğiniz için, bu çocuğa ona göre davranıyorsunuz, bence bu şekilde başarı daha da artıyor, mesela bence bu sene öğrencilerle iletişim daha iyi, bu konuda eğer ben çocuğu tanımasaydım, o beni tanımasaydı, seneye bir yabancılaşma süreci olacaktı ve beni diğer öğretmenleriyle karşılaştıracaktı, ben de onu diğer öğrencilerimle karşılaştıracaktım. Köy okullarında öğrenci sayısı az olduğundan dolayı bu sistem kolay oluyor ama merkez okullarda öğrenci sayısı daha fazla olduğundan dolayı, tek derecede eğitim daha mantıklı, birkaç sınıfın dersine girmek, onlarla ilgilenmek, işinize kendinizi verebilmenizi daha da kolaylaştırır.

E₉: Öğrenci öğretmeni daha iyi tanıyıp öğretmeni de öğrencisini daha iyi tanır. Çünkü orda öğrencinin özelliklerini, eksik konularını biliyor 5. sınıfta hangi konuları daha iyi kavramış, 6. sınıfa geldiğinde temelindeki eksiklikleri bilip ona göre o çocuğa müdahale edip o çocuğun derse kazanılmasını sağlar, bu hem öğretmen hem öğrenci açısından avantajlıdır. Öğrencinin eksiklerini görüp ona göre öğrenciye ders anlatır, ona göre öğrenciye yaklaşır o öğretmen, öğrenci de öğretmeni bildiğinden dolayı, öğretmenin nelere dikkat ettiğini, hangi konuları, hangi noktalara baskı, vurgu yaptığını bilir. Çünkü öğretmeni tanıyor, 5. sınıftan 8. sınıfa kadar gelmiş ve 8. sınıfta öğretmeni daha iyi anlar, nereye çalışması gerektiğini, hangi konuya çalışması gerektiğini öğretmeninden kavrar. Eğer müfredat yoğunsa öğretmen önceki yıllardaki eksikleri tamamlama imkânı bulamayabilir. Ama yine de ek derslerle o konuları tamamlayabilir.

E₁₀: Eğer öğrenciyi 5'ten 8'e kadar almazsa öğretmen öğrencilerin ismini bile hatırlamıyor. Bir sonraki yıla geçtiği zaman, bırakın onun aile yapısını, öğrenci kişilik özelliklerini, öğrencinin ismini bile hatırlayamıyor. Derste soru soracağı zaman ismen hitap etmek yerine x öğrencisi sen kalk şeklinde hitap oluyor, bu da yine samimiyeti azaltıyor.

E₁₁: Öğretmen öğrenciyi tanır, öğrenciye söz geçirebilir. Öğrenci derste anlamadığı yeri, çözemediği soruları çekinmeden sorabilir, öğretmen öğrenci arası saygı sevgi daha iyi olur.

Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin (ATÖ), öğrenci açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo 5: ATÖ’ye sahip olmanın öğrenciler açısından dezavantajları

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans</i>	<i>%Öğretmen</i>	<i>%Görüş</i>
Öğretmen öğrenci arası anlaşmazlık öğrenciyi dersten soğutur. (E ₁ , E ₂ , E ₄ , E ₆)	4	36,4	40
Hep aynı öğretmenin bilgilerinden faydalanır. (E ₃ , E ₇ , E ₁₀)	3	27,3	30
Öğrencinin farklı bakış açılarıyla karşılaşmasını engeller. (E ₃ , E ₁₀)	2	18,2	20
Öğrenci farklı öğretmen görmek isteyebilir. (E ₂)	1	9,1	10
Toplam	10		100

Tablo 5’te görüldüğü gibi; öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin, öğrenci açısından dezavantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 4’ü; “*Öğretmen öğrenci arası anlaşmazlık öğrenciyi dersten soğutur.*” görüşünü belirtmiştir. Dolayısıyla bu görüş 4 kere tekrarlanmış olup bu kategorideki belirtilen 10 görüşün %40’ına ve bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin %36,4’üne denk gelmektedir. Öğretmenlerin 3’ü; “*Hep aynı öğretmenin bilgilerinden faydalanır.*” , derken 2’si de; “*Öğrencinin farklı bakış açılarıyla karşılaşmasını engeller.*” şeklinde görüş belirtmiştir.

E₁: Öğrenci öğretmenini severse başarır, öğrenci için pozitif ivme olur, diğer türlü dersten soğur ve mezun oluncaya kadar aynı öğretmenle devam etmek zorunda.

E₂: Dezavantajlarını da söyleyeyim isterseniz. Mesela hocanın öğretim yöntem ve tekniklerinde yetersiz olması, çocuğun yeni bir alternatif hocaya gidemeyecek olması, o dersten soğutabilir, çünkü 5. sınıfta da bir kere soğumuş,

hocaya karşı antipati oluşmuş, ders anlatım tekniğini sevmiyor, bir ders öğretmeni ki çok önemli o dersi sevdirmek için, öğrenci eğer sevmediyse her yıl her yıl sevmediği adama denk gelmesi onun nezdinde çok kötü olacak.

E₃: Her zaman farklı bir bakış açısından olaylara bakmak, bizi hem kültürel olarak hem dünyaya bakış açısı olarak geliştirir. Farklı insanlardan farklı konuları dinlemek, her öğretmenden üç kelime öğrense on iki on üç kelime olur gibi düşünüyorum. Hani farklı bakış açılarıyla, farklı anlatım tarzlarıyla karşılaşmak, bence onların hem öğrenmelerini kolaylaştırır hem de biraz daha zevkli hale getirebilir, yani bir sene Duygu hoca, iki sene, üç sene, dört sene, bir Ayşe hoca, bir Ali hoca girdiğinde, belki farklı bir bakış açısı, farklı bir elektrik yakalayabilir.

E₄: Öğrencinin öğretmeni anlamaması, öğrenci için büyük bir dezavantajdır.

E₆: ... öğrenci için, eğer ki öğretmenle olumlu bir etkileşim kuramıyorsa ve işte yıldızı barışamıyorsa öğretmenle, o dersten soğuyabilir, dört sene boyunca, buda öğrencinin belki ömür boyu o dersten soğumasına neden olabilir.

E₇: Öğretmen 4 yıl boyunca aynı grupta çalıştığı için ister istemez kendini geliştirir, öğrencilere aktarması açısından daha kolay olur. Eğer öğretmenin karşısında dersi anlamak isteyen bir grup varsa öğretmende dersi anlatma isteği artar.

E₁₀: Tek tip öğretmenle derse girdiği için öğretmeni, sadece belli başlı ders öğretim yöntemlerine veya stratejilerine maruz kalıyor, bu da dersi biraz daha çok monoton işliyor, eğer öğretmen dersi genellikle sunum yoluyla işliyorsa bu öğrenci için bir dezavantaj durumuna düşüyor. ... ama genellikle dezavantajlı oluyor çünkü öğretmenlerin her sene belli başlı konularda, belli başlı yöntemler sergilediği için, öğrenci tek tip bakış açısına sahip olarak yetişiyor, bu konuda da dezavantajı var.

Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (BTÖ), öğretmen açısından avantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6: BTÖ olmanın öğretmenler açısından avantajları

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans</i>	<i>%Öğretmen</i>	<i>%Görüş</i>
Öğretmen kendini geliştirir. (E ₂ , E ₃ , E ₄ , E ₇)	4	36,4	23,5
Öğretmenin bilgileri güncel kalır. (E ₄ , E ₇ , E ₁₀ , E ₁₁)	4	36,4	23,5
Zümrelerle çok iyi iletişim halindedir. (E ₄ , E ₅ , E ₉)	3	27,3	17,6
Mesleğe yeni başlayanlar için uygun bir sistemdir. (E ₂ , E ₃)	2	18,2	11,8
Güncellenen kaynakları daha kolay takip eder. (E ₃ , E ₁₀)	2	18,2	11,8
Öğretmen sınıfların psikolojik yapısını bilir. (E ₂)	1	9,1	5,9
Öğretmen yeni ortam yeni öğrenciler görür. (E ₅)	1	9,1	5,9
Toplam	17		100

Tablo 6’da görüldüğü gibi; öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin, öğretmen açısından avantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 7 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 4’er tanesi; “*Öğretmen kendini geliştirir.*”, “*Öğretmen bilgileri güncel kalır.*” derken 3’ü; “*Zümrelerle çok iyi iletişim halindedir.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüş, bu kategorideki belirtilen görüşler arasında iki sefer tekrarlanmış olup yüzdelik olarak 17 görüşün %17,6’sına ve bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin %27,3’üne denk gelmektedir. Öğretmenlerin 2’ser tanesi de; “*Mesleğe yeni başlayanlar için uygun bir sistem.*”, “*Güncellenen kaynakları daha kolay takip eder.*” şeklinde görüş belirtmiştir.

E₂: ... öğretmen mesleğe başlarken, kanımca her kademedan bir yıl görmesi lazım, beşinci sınıfın psikolojik yapısı nasıl, altıncı sınıfın psikolojik yapısı nasıl, yedinci sınıfın psikolojik yapısı nasıl, sekizinci sınıfın nasıl bunları bir bütün olarak değerlendirmesini yapabilir.

E₃: Benim görüşüm, her öğretmen her gruba girmeli, yani ben 15 yıllık fen bilgisi öğretmeniyim, her öğretmenin, her grubun müfredatına hâkim olması açısından, çünkü o konuyu anlatmadan, o konunun içerisinde dolaşmadan, o konuya hâkimim ben demeniz biraz iddialı bir şey oluyor. ... Karışık sistemde geliştirebilir kendini, tek şubeye girmesi kolay gibi gözükse de uzun vadede köreltebilir,

güncellenen kaynakları takip edemeyebilir. O yüzden biz genelde hani minimum iki sınıf üç sınıf almaya çalışıyoruz.

E₄: 5, 6 ve 7'lere aynı anda girersem bilgilerim güncel kalır; 5'lerde farklı, 6 ve 7'lerde farklı şeyler öğrenirim, bu da beni fen alanındaki güncel olaylara bakmaya yönlendiriyor. Zümrelerle çok iyi iletişim halindeyiz, her dereceden dersleri oldukları için sürekli iletişim halindeyiz, gruptan şu konuya, şu soruya bakabilir misiniz falan, herkes bir fikir verir mutlaka.

E₅: Hep aynı sınıfın dersine girip monoton işlemektense, öğretmen için yeni öğrenciler ve ortam gördüğü için çok daha iyi olabilir, kendisini enerjik hissedip daha verimli olabilir. Her öğretmen her dereceden sınıf aldığı için zümreler arası ilişki bu sistemde en fazladır.

E₇: Öğretmenin sürekli kendini yenilemesi açısından ve bütün konulara hâkim olması açısından avantajlıdır.

E₉: Eğer sonraki yıllarda, öğretmen aynı öğrencilerle karşılaşırsa bu avantajlı olur çünkü öğretmen öğrencileri tanıyor. Bu sistemde zümrelere çok fazla ortak iş düşüyor.

E₁₀: Her yıl farklı derecede ki sınıflara girdiği zaman, öğretmeni, sürekli hafızasını ve bilgilerini tazelemek zorunda bırakıyor. Bu da güzel bir şeydir, öğretmeni sürekli konular açısından dinamik tutuyor. ... sürekli farklı derecedeki derslere girmesi, hangi konunun, hangi kazanımın 5. sınıftaki bir kazanımın 6. sınıfa aktarılması veya 6. sınıftaki kazanımın 8. sınıfa aktarılması veya müfredattan çıkarılmasından öğretmen haberdar olur. ... hem öğrenci için hem öğretmen için avantajdır, çünkü farklı farklı olması, öğretmeni sürekli aktif tutması, sürekli tüm derslerde dinamik tutmasını sağlayacaktır. Öğretmen de zaten derslere farklı farklı girdiği için; örneğin 8. sınıfta dersine girdiği bir öğrencinin, 5. sınıfta da dersine girmişse işte ben 5. sınıfta seni tanıyordum, sen böyle böyleydin deyip yine geçmiş yıllara yönelik öğretmene bir fikir sağlayacağı için öğrenci için de öğretmen için de avantaj olacaktır.

E₁₁: Bilgileri tazeler, bütün sorulara cevap verebilir.

Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (BTÖ), öğretmen açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7: BTÖ olmanın öğretmenler açısından dezavantajları

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans</i>	<i>%Öğretmen</i>	<i>%Görüş</i>
Öğretmenin iş yükü artar. (E ₁ , E ₄ , E ₅ , E ₇ , E ₉ , E ₁₁)	6	54,5	15,8
Sınav kâğıdı ve yazılı soruları hazırlamak zordur. (E ₁ , E ₄ , E ₇ , E ₉ , E ₁₁)	5	45,5	13,2
Öğrenci ile iletişim kurmakta zorlanır. (E ₄ , E ₈ , E ₉ , E ₁₁)	4	36,4	10,5
Öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyini bilemez. (E ₄ , E ₅ , E ₈ , E ₉)	4	36,4	10,5
Öğrencileri tanımak daha zordur. (E ₄ , E ₅ , E ₉)	3	27,3	7,9
Öğretmeni yoran bir sistemdir. (E ₅ , E ₆ , E ₈)	3	27,3	7,9
Farklı sınıf düzeylerinin konularını karıştırabilir. (E ₄ , E ₆)	2	18,2	5,3
Öğrenciye göre davranış şeklini ayarlama zorlanır. (E ₄ , E ₁₁)	2	18,2	5,3
Derse hazırlanmak zaman alır. (E ₄ , E ₅)	2	18,2	5,3
Plan hazırlamakta zorlanır. (E ₄ , E ₅)	2	18,2	5,3
Her sınıfın müfredatına bakmak zorundadır. (E ₅ , E ₆)	2	18,2	5,3
Farklı düzeylerdeki sınıf sayısı daha fazladır. (E ₃)	1	9,1	2,6
Öğrenciye müfredat dışı bilgi verilebilir. (E ₆)	1	9,1	2,6
Öğretmenler arası kıyaslamaya neden olabilir. (E ₉)	1	9,1	2,6
Toplam	38		100

Tablo 7’de görüldüğü gibi; öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin, öğretmen açısından dezavantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 14 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 6’sı; “*Öğretmenin iş yükü artar.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüş, bu kategorideki belirtilen görüşler arasında en fazla tekrarlanan görüş olup yüzdelik olarak, 38 görüşün %15,8’ine ve bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin %54,5’ine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 5’i; “*Sınav kâğıdı ve yazılı soruları hazırlamak zordur.*”, 4’er tanesi; “*Öğrenci ile iletişim kurmakta zorlanır.*”, “*Öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyini bilemez.*”, 3’er tanesi de;

“Öğrencileri tanımak daha zor.”, “Öğretmeni yoran bir sistemdir.” şeklinde görüş belirtmiştir.

E₁: Öğretmenin iş yükü artar, yazılı sorularının hazırlanması gibi.

E₃: Daha fazla sınıfın dersine girmek dezavantajlı olsa da, öğretmen daha fazla sınıfın dersine girdiği için karışık sistemde geliştirebilir kendini.

E₄: Çok fazla sınav kağıdı hazırlamam gerekir, yorucu olur benim için 6’dan çıkıp bazen 7’ye gittiğim zaman konu karışabiliyor, bazen 6’da anlatmam gereken konuyu bakıyorum 7’de başlamışım anlatmaya, çok yoğun olursam mesela bir gün içinde hem 5, 6 hem de 7’lere dersim varsa çok sıkıntı yaşarım, beşlerle iletişim kurmakta zorlanıyorum, 7’lerle daha kolay iletişim kuruyorum, benim için büyük bir iş yükü, bütün konulara ayrı ayrı çalışmam gerekir. Çok tanıyamıyoruz bir sene içerisinde, her sene şubeler değiştiği için öğrencileri tanıyamıyorum, ilk zamanlar öğrencilerle sıkıntı yaşamıyorum, derste sessiz sakin oluyorlar, iletişim kuramıyoruz düzgün, çünkü birbirimizi tanımıyoruz. Dönem sonuna doğru tanımaya başlıyorum derken dönem bitiyor. ... velilerle çok iletişim kuramıyoruz, öğrencileri tanımadığımız için plan hazırlama konusunda zorlanıyoruz, her seviye farklı, öğrencilerin seviyesini de çok bilmediğimiz için, neyi anlayıp anlamayacaklarını, kavrayıp kavramayacaklarını tamamen bilmiyoruz.

E₅: ... ama ben bunu 5’ten almış olsam bu öğrencinin gelişim kişisel bütün özelliklerini bileceğim için 5’te tanıdıktan sonra benim kendi öğrencim oluyor. A’dan z’ye her şeyini bileceğim; kendisini, evdeki çalışma ortamını, ders programlarını takip edebileceğim, her şeyini bildiğim için, 5’ten 8’e kadar götürdüğüm öğrencinin, ilk defa 8’de okuttuğum öğrencinin başarısından kat be kat daha fazla olacağını düşünüyorum, ama hayal ettiğim şeyi hiç bir zaman gerçekleştiremedim ama çok olumlu olduğunu düşünüyorum. Hem böyle bir sistemde, öğretmen her sınıfın konularını bilir ve derslerine de girebilir. Öğretmen zor bir eğitim dönemi geçiriyor, günlük planları yapmak zorundasın, aynı gün 5, 6, ve 7’lerin müfredatına bakmak zorundasınız, hem ön hazırlık yapmak zorundasınız hem üç derse daha fazla vakit ayırmak zorundasınız. Bu anlamda öğretmenin çok daha fazla yoğunlaştığı bir zaman dilimi veya öğretim dönemi veya çok yorulduğu

bir dönem olacaktır, bu anlamda öğretmenin biraz dezavantajı olacaktır. Öğretmenin çok fazla çalışması gerekir çünkü hazırlık yapması gerekir üç sınıfta daha fazla hazırlık yapacaktır. Bilgi dağarcığı üç-dört bölüme ayrılacağı için bu sefer enerjisi de düşecektir.

E₆: Üç yıl bu sistemle çalıştım, karmaşık, kargaşadaymışım gibi hissediyordum. Bu durumda mecburen öyle oluyordu, başka hoca yok, sınıf az olduğundan hocaya gerek yok, mesela 5, 6 ve 7'lerin benzer konuları var. 7 ve 8'lerde periyodik tablo, 8'lerin müfredatını anlatıyorsunuz sekizlerde biraz önden gitmek zorundasınız sınavlardan dolayı, 7'lerde de aynı bilgileri aktarabiliyorsunuz. Müfredatın dışına çıkmış olabiliyorsunuz, verilmemesi gereken bilgileri veriyorsunuz, onu anlatayım mı, anlatmayayım mı, bazen diyorsunuz acaba eksik bilgi mi veriyorum, kazanımlarda yazıyor ama her dakika da kazanımlara bakamıyorsunuz, sadece yoklamayı doldururken bakabiliyorsunuz.

E₇: 5. sınıf ve 8. sınıftaki öğrencilerin davranış şekilleri aynı olamaz. Bireysel farklılıklar vardır, bütün 8. sınıf öğrencilerinin davranışları da aynı değildir. Öğretmen iyi bir yöntem teknikle öğrenci davranışlarını kontrol altına alabilir diye düşünüyorum. Sınav kağıdı hazırlamak bu sistem için zor olabilir, ... Öğretmen için sınav soruları hazırlamak zaman kaybı olabilir.

E₈: Program hazırlamada biraz daha profesyonel olunmalı, 7. sınıfların dersine girecek öğretmen, o öğrencilerin 6. sınıftaki durumlarını bilmiyor, o yüzden biraz daha zorlanabilir, hangi örnekleri, hangi yöntemi kullanacağını belirlemekte zorlanabilir, adaptasyon süreci geçirir, sonrasında alışır tabi.

E₉:Fen öğretmenleri, farklı sınıfların derslerine girdiği zaman biraz diyalogları sertleşebilir, çünkü öğrenciler kıyaslıyor. Ben hatta bir örneğe şahit oldum, öğrenci soru getiriyordu, ben senin dersine girmiyorum, dersine giren hocaya götür. Bunun sebebi öğretmenin soruyu çözmemesi değil, çünkü o öğrencinin özelliğini bilmiyor, o konuyu öğrenciye farklı şekilde anlatır, öğrencide anlarsa öğretmeni farklı şekilde anlatmışsa gidip hemen öğretmenine, işte hocamız bu şekilde anlatmış a hocası böyle anlattı siz böyle anlatıyorsunuz kıyaslar. Eğer öğrenciler değişirse bu dezavantajlı olur zaman kaybına neden olur çünkü öğretmen

öğrencilerin özelliklerini bilmiyor, kişisel gelişimleri hakkında bilgi sahibi değil, eksik konuları hakkında bilgi sahibi değil. Bu sistemde sınav hazırlamak öğretmeni biraz yorar çünkü her dereceden ayrı soru hazırlaması gerekir. Eğer bir sınıfta başarısızlık varsa bu sadece öğretmene mal edilmemeli, bunda öğrencinin, ailenin, idarenin de payları vardır. Okulda bir olay olduğu zaman bu bütün öğretmenleri ilgilendirir. Bu sorunları en aza indirmek için öğretmenler arası toplantılar yapılmalı.

E₁₁: 5. sınıf davranış şekli yaş grubu düzeyi ayarlama zorlanır. Öğrencilerin seviyelerine inip ders anlatabilmek yazılıları okuyup hazırlamak zorlar.

Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (BTÖ), öğrenci açısından avantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8: BTÖ’ye sahip olmanın öğrenciler açısından avantajları

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans</i>	<i>%Öğretmen</i>	<i>%Görüş</i>
Öğrenci için yeni bir şans olabilir. (E ₁ , E ₄ , E ₁₀)	3	27,3	42,9
Öğrenci farklı öğretmenden farklı bilgiler alabilir. (E ₃ , E ₈)	2	18,2	28,6
Öğrenci farklı bakış açısı yakalayabilir. (E ₁₀)	1	9,1	14,3
Ders monoton değil ve öğrenci farklı yöntemlerle ders dinliyor. (E ₁₀)	1	9,1	14,3
Toplam	7		100

Tablo 8’de görüldüğü gibi; öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin, öğrenci açısından avantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 3’ü; “*Öğrenci için yeni bir şans olabilir.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüş, bu kategorideki belirtilen görüşler arasında en fazla tekrarlanan görüş olup yüzdelik olarak 7 görüşün %42,9’una ve bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin %27,3’üne denk gelmektedir. Öğretmenlerin 2’si; “*Öğrenci farklı öğretmenden farklı bilgiler alabilir.*” , 1’er tanesi de; “*Öğrenci farklı bakış açısı yakalayabilir.*”, “*Ders monoton değil ve öğrenci farklı yöntemlerle ders dinliyor.*” şeklinde görüş belirtmiştir.

E₁: Dersi anlamayan öğrenci için yeni şans olabilir, yeni öğretmenle karşılaşabilir.

E₃: Farklı insanlardan farklı konuları dinlemek... bir Ayşe hoca, bir Ali hoca girdiğinde, belki farklı bir bakış açısı, farklı bir elektrik yakalayabilir.

E₄: Bu sistemde öğrencileri tanımak, onlarla iletişim kurmak biraz daha zor, sürekli değişkenlik gösterdiği için, öğrenciler belki benim ders anlatışımı çok anlamıyor, kavrayamıyor olabilirler yeni bir öğretmen iyi olabilir.

E₈: Çok karışık bir sistem olur, diyelim siz bu sene 5, 6 ve 8'lerin dersine giriyorsunuz. 7'deki öğrenciler 8'e geldiği zaman mecburen başka bir öğretmenle karşılaşacaklar, bu sefer öğrencilerde de bir karmaşa olacak öğretmende de. Öğretmen diyecek ki geçen sene hangi konuları gördünüz, hangi konular üzerinde daha fazla durdunuz, hangi konular üzerinde daha az durdunuz, öğrenci diyecek bizim öğretmen farklı bir yöntem kullanıyordu, biz o yöntemi daha çok seviyorduk. Bu tarz bence dezavantajları olur.

E₁₀: Bu şekilde karışık sistemin olması iyi, farklı derslere girmesi öğrenci açısından öğretmen değiştiği için, örneğin 5 te x öğretmeni girmiş 6. sınıfta ise y öğretmeni girmişse, x ve y öğretmenleri konuları farklı şekilde anlattıkları için öğrencide farklı bakış açılarına sebep olur. Farklı düşünmelerine sebep oluyor, konular açısından, aynı zamanda testler açısından veya ders işleme açısı yönünden öğrencide daha değişik bir yöntemle sebep olduğundan dolayı, öğrencinin de zihnini açıyor, yani monoton, birebir aynısı olmuyor.

Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (BTÖ), öğrenci açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9: BTÖ’ye sahip olmanın öğrenciler açısından dezavantajları

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans</i>	<i>%Öğretmen</i>	<i>%Görüş</i>
Öğrenci eski öğretmenin yöntemlerine bağlı kalabilir. (E ₁ , E ₄ , E ₅ , E ₈ , E ₁₀)	5	45,5	35,7
Öğrencinin derse olan ilgisi azalabilir. (E ₁ , E ₄ , E ₁₀ , E ₁₁)	4	36,4	28,6
Tanışmaların çok olması zaman kaybına neden olur. (E ₄ , E ₅ , E ₆ , E ₉)	4	36,4	28,6
Verilmemesi gereken bilgiler verilebilir. (E ₆)	1	9,1	7,1
Toplam	16		100

Tablo 9’da görüldüğü gibi; öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin, öğrenci açısından dezavantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 5 tanesi; “*Öğrenci eski öğretmenin yöntemlerine bağlı kalabilir.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüş bu kategorideki görüşler arasında en fazla tekrarlanan görüş olup yüzdelik olarak 16 görüşün %35,7’sine ve bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin % 45,5’ine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 4’er tanesi; “*Öğrencinin derse olan ilgisi azalabilir.*”, “*Tanışmaların çok olması zaman kaybına neden olur.*” 1’i; de “*Verilmemesi gereken bilgiler verilebilir.*” şeklinde görüş belirtmiştir.

E₁: Öğrenci öğretmene takılı kalabilir; anladığı, sevdiği hoca değiştiği için dersten soğuyabilir.

E₄: Dönem sonuna doğru tanımaya başlıyorum derken dönem bitiyor, bir sonraki yıl farklı bir hocayla karşılaşıyorlar bu da onlar için kötü oluyor, tabi ki iletişim açısından, bilgi açısından, hep bir eksiklik kalıyor. Öğrenci bir yıl sonunda belki beni seviyordur, ders anlatış tarzımı beğeniyordur, o mesela farklı bir öğretmenle karşılaşıncı dersten soğuyacak. Çok başarılı bir öğrencimde sönüklük oldu, artık derse aktif bir şekilde katılmıyormuş, çok fazla iletişim kurmuyormuş.

E₅: Öğrenci açısından dezavantajın çok olduğunu düşünmüyorum, bu yılki ve gelecek yılki hocası farklı olacaktır. Yine aynı sorularla karşılaşacak, öğrenci iyi mi kötü mü, öğrencinin düşündüğü tek şey, öğretmen zorlayıcı mı kolaylaştırıcı mı, zor mu kolay mı soruyor, iyi mi kötü mü öğretiyor, iyi polis kötü polis oyununu

oyunuyoruz burada. Bu anlamda öğrencinin aynı sorunlarla karşılaşma ihtimali var. Öğretmen derse yeteri kadar hazırlanmadan geldiğinde, öğrenci konuyu yeterince algılamayabilir, algılayamadığı zaman da onu telafi etme güçleşebilir.

E₆: ...müfredatın dışına çıkmış olabiliyorsunuz, verilmemesi gereken bilgileri veriyorsunuz onu anlatayım mı anlatmayayım mı bazen diyorsunuz. bilgi yoğunluğu verebilirsiniz bir alt sınıfa, öğrencileri tanımakta zorlanıyorsunuz.

E₈: Çok karışık bir sistem olur, diyelim siz bu sene 5, 6 ve 8'lerin dersine giriyorsunuz. 7'deki öğrenciler 8'e geldiği zaman mecburen başka bir öğretmenle karşılaşacaklar. Bu sefer öğrencilerde de bir karmaşa olacak öğretmende de. Öğretmen diyecek ki geçen sene hangi konuları gördünüz, hangi konular üzerinde daha fazla durdunuz, hangi konular üzerinde daha az durdunuz, öğrenci diyecek bizim öğretmen farklı bir yöntem kullanıyordu, biz o yöntemi daha çok seviyorduk. Bu tarz bence dezavantajları olur. Aslında avantajları da vardır, dezavantajları da vardır, öğrenci farklı öğretmenlerden farklı bilgiler alabilir, herkesin bilgisi farklıdır, bunu aktarma yönünden farklı olabiliriz.

E₉: Eğer sonraki yıllarda öğretmen aynı öğrencilerle karşılaşırsa bu avantajlı olur, çünkü öğretmen öğrencileri tanıyor. Eğer öğrenciler değişirse bu dezavantajlı olur, zaman kaybına neden olur, çünkü öğretmen öğrencilerin özelliklerini bilmiyor, kişisel gelişimleri hakkında bilgi sahibi değil, eksik konuları hakkında bilgi sahibi değil.

E₁₀: Farklı öğretmenler derse girdiği için, öğretmenim x öğretmenimiz bize böyle anlatıyordu, ben daha iyi anlıyordum, siz de böyle anlatsanız diyenler oluyor ya da farklı farklı, işte biz video izliyorduk, video izlese de ya da öğretmenimiz bize test dağıtıyordu, siz de bize test dağıtsanız diyenler de oluyor. Öğrenci bir öğretmenin anlatımına maruz kaldığı zaman, başka öğretmenlerin başka yöntemlerine alışamıyor, alışamadığı için o yöntemle devam etmek istiyor.

E₁₁: Öğrenci öğretmeni anlamakta zorlanır.

Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (CTÖ), öğretmen açısından avantajlarını belirlemeye

yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10: CTÖ olmanın öğretmenler açısından avantajları

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans</i>	<i>%Öğretmen</i>	<i>%Görüş</i>
Öğretmen dersine girdiği düzeyin konularına hâkimdir. (E ₁ , E ₂ , E ₅ , E ₉ , E ₁₀ , E ₁₁)	6	54,5	24
Ders işlemeyi kolaylaştırır. (E ₃ , E ₅ , E ₆ , E ₇ , E ₉)	5	45,5	20
Yazılı kâğıdı hazırlayıp uygulaması kolaydır. (E ₁ , E ₃ , E ₅ , E ₈)	4	36,4	16
Öğretmen farklı yöntemler kullanabilir, yöntemleri değerlendirebilir. (E ₂ , E ₉ , E ₁₀)	3	27,3	12
Öğretmenin bilgisi artar. (E ₁ , E ₁₀)	2	18,2	8
Öğretmen önceki eksikliklerini görür. (E ₂ , E ₆)	2	18,2	8
Öğretmen girdiği düzeydeki öğrenci davranışlarını bilir. (E ₇ , E ₉)	2	18,2	8
Plan hazırlamakta sıkıntı yaşamaz. (E ₄)	1	9,1	4
Toplam	25		100

Tablo 10’da görüldüğü gibi; öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin, öğretmen açısından avantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 8 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 6’sı; “*Öğretmen dersine girdiği düzeyin konularına hâkimdir*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüş, bu kategoride en fazla tekrarlanan görüş olup yüzdelik olarak 25 görüşün %24’ünü oluşturmaktadır. Bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin %54,5’ine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 5’i; “*Ders işlemeyi kolaylaştırır.*”, 4’ü; “*Yazılı kâğıdı hazırlayıp uygulaması kolaydır.*” ve 3’ü de; “*Öğretmen farklı yöntemler kullanabilir, yöntemleri değerlendirebilir.*” şeklinde görüş belirtmiştir.

E₁: Örneğin hep 5. sınıfın derslerine giren bir öğretmeni düşünürsek; öğretmen 5. sınıf konularına vakıftır ve dolayısıyla öğrenci konularına vakıf olan bir öğretmenle karşılaşacak. Öğretmen bilgi ezberlemeye gidebilir, bilgisini artırabilir. ... Öğretmenin iş yükü azalır, yazılı sorularını hazırlaması daha kolaydır.

E₂: Öğrenci kendisini bekleyen deneyimli bir öğretmen görüyor, o konuda zaten yalamış yutmuş oluyor bilgileri, öğretmen sürekli olarak o beşinci sınıftaki bir öncesindeki eksikliklerini görüyor, değerlendiriyor ve yeni bir yöntemle konuyu anlatıyor, kendini güncelliyor.

E₃: Yazılı hazırlaması kolay olur, yazılı okuması kolay olur. Tek dereceye girme, öğretmeni ders işleme yönünden rahatlatır.

E₄: Öğretmen öğrenci ile çok fazla iletişim kuramıyor, nasıl olsa bir daha görmeyecem diyor, öğrenciyle fazla ilgilenmiyor. Öğretmenin son yılında iletişim kurmakta zorlanıyor. Nasıl olsa gidecem gibisinden, öğrencide bilgi eksikliği daha fazla olacak, hangi öğrencilerin ödev yapıp yapmadığını bilmekte zorlanırım. Plan hazırlamakta sıkıntı yaşamam.

E₅: Ben hep yıllardır böyle bir sistemle çalışıyorum, isteğim dışında değil, 6, 7 senedir sürekli sekizleri okutuyorum, 8’lerde profesörlük derecesinde çok iyi olduğumu düşünüyorum. Sekizlerde kendinizi geliştiriyorsunuz, ders anlatımı açısından öğretmen için kolay bir yöntem, çünkü tek bir sınıfla uğraşacaksınız başka hiçbir şeyle değil, bir kere sınav hazırlayacaksınız, 6, 7 ve 8’lerle bir derdin yok, bu öğretmenin işine gelir.

E₆: ... ama öğretmen her sene aynı sınıfın dersine girse artık etkinlikler üzerinde uzmanlaşır, nasıl yapacağını bilir, öğrencilerin nasıl daha iyi öğrendiğini bilir, her sene 4 sınav yapılıyor, öğrencilerin not ortalamasına bakılarak diğer sene farklı bir yöntem seçilebilir. Bir sınıfta anlattığım konuda eksiklik kalırsa diğer şubeye anlatırken aklıma gelebiliyor tekrar öbür sınıfa aktarıyorum, öğrenci güzel bir soru soruyor, onu diğer derste anlatmadığım öğrencilere soruyorum, böyle bir avantajı da var bu sistemin ama bunu diğer sistemlerde kullanamam 5’lerin sorusunu 6 ya soramam.

E₇: Öğretmen her sene 5’lerin dersine giriyorsa sonraki sene, gelecek aynı düzeydeki öğrencilerin hangi davranışları gösterdiğini, nasıl anladığını bileceğinden dolayı bu avantajlı olabilir, her sene aynı derecenin dersine girdiğimden dolayı o derecenin konularına hâkim olacağımdan dolayı daha pratik bir şekilde öğrencilerime

aktarabileceğim, o yaş grubundaki öğrencilerin nasıl özellikler göstereceğini bildiğimden dolayı bu bir avantajdır.

E₈: Sınav kağıdı hazırlamakta, okumakta çok kolaylık sağlıyor, özellikle büyük okullarda.

E₉: Öğretmenin bulunduğu derecedeki konulara hâkim olması, o derecedeki öğrenci için çok iyi olur. 5 ve 6'lara yeni gelen öğretmene göre o konuları daha iyi aktarır, sürekli o iş ile ilgilendiğinden dolayı artık o işin ustası oluyor. O öğrencinin ne yapacağını biliyor, öğrencinin hangi soruyu, konuyu, nasıl anlayacağını, soruyu nasıl çözeceğinin, hangi konuyu nasıl anlatılacağını tekniğini yöntemini bilir, sürekli aynı konuları tekrarlayıp duruyor. Ama öğretmenin materyal konusunda, öğretim yöntem teknikleri konusunda kendini geliştirmesi lazım, çok farklı teknikler kullandığımız zaman, öğrencilerin hangi teknikle en iyi anladıklarını anlayabiliriz ve bu da dersin daha yararlı, verimli olmasını sağlar ve sonraki yıllarda da o tekniği kullanabiliriz ve her öğrenci farklı tekniklerde anlayabiliyor.

E₁₀: ...öğretmen sadece 5'lerin derslerine girdiği için, 5'lere yönelik konularla ilgili, daha çok elinden geleni yapmaya çalışacak, gerek slayt, gerek test, gerek video, gerek EBA, daha çok etkinlik yapmaya çalışacaktır. Her sene aynı derecedeki sınıfların dersine giren öğretmen, geçen yıl böyle anlattım, bu yıl böyle anlatayım, gelecek yıl böyle anlatırım diye, öğretmen kendini sadece sınıfa adapte eder.

E₁₁: Öğretmen girdiği sınıfın konularında uzmanlaşır.

Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (CTÖ), öğretmen açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 11'de sunulmuştur.

Tablo 11: CTO olmanın öğretmenler açısından dezavantajları

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans</i>	<i>%Öğretmen</i>	<i>%Görüş</i>
Öğretmen diğer sınıfların konularından mahrum kalır. (E ₁ , E ₂ , E ₄ , E ₅ , E ₆ , E ₇ , E ₈ , E ₉ , E ₁₀ , E ₁₁)	10	90,9	23,3
Diğer sınıf öğrencileri tarafından sorulan sorulara cevap veremeyebilir. (E ₄ , E ₈ , E ₉ , E ₁₀ , E ₁₁)	5	45,5	11,6
Diğer düzeylerin müfredatını bilemeyebilir. (E ₂ , E ₃ , E ₄ , E ₉)	4	36,4	9,3
Öğrencilerin alt yapısını, ön bilgilerini, gelişimlerini bilemez. (E ₃ , E ₄ , E ₆ , E ₉)	4	36,4	9,3
Öğretmen kendini geliştiremez. (E ₄ , E ₅ , E ₁₀ , E ₁₁)	4	36,4	9,3
Öğretmen diğer düzeyleri unutabilir. (E ₂ , E ₃ , E ₉)	3	27,3	7
Öğretmenler arası kıyaslama olur. (E ₅ , E ₈ , E ₉)	3	27,3	7
Her yıl alışma süreci geçirecek. (E ₃ , E ₄ , E ₉)	3	27,3	7
Öğrenciyi tanımak zorlaşır. (E ₈ , E ₉)	2	18,2	4,7
Zümrelerle iletişim kurmakta zorlanır. (E ₄ , E ₅)	2	18,2	4,7
Şube sayısı fazla olursa bıkkınlığa neden olur. (E ₁ , E ₃)	2	18,2	4,7
Gelecek yılların alt yapısını oluşturamayabilir. (E ₂)	1	9,1	2,3
Toplam	43		100

Tablo 11’de görüldüğü gibi; öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin, öğretmen açısından dezavantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 12 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 10’u; “*Öğretmen diğer sınıfların konularından mahrum kalır.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüş, bu kategorideki belirtilen görüşler arasında en fazla tekrarlanan görüş olup yüzdelik olarak 43 görüşün %23,3’ünü oluşturmaktadır. Bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin %90,9’una denk gelmektedir. Öğretmenlerin 5’i; “*Diğer sınıf öğrencileri tarafından sorulan sorulara cevap veremeyebilir.*”, 4’er tanesi de; “*Diğer düzeylerin müfredatını bilemeyebilir.*”, “*Öğrencilerin alt yapısını, ön bilgilerini, gelişimlerini bilemez.*”, “*Öğretmen kendini geliştiremez.*” derken 3’er tanesi de; “*Öğretmen diğer düzeyleri unutabilir.*”, “*Her yıl alışma süreci geçirecek.*” şeklinde görüş belirtmiştir.

E₁: Diğer sınıfların konulardan mahrum kalacak. ... Öğretmen bir sınıfta anlattığı konuyu diğer şubelerde de anlatacaktır. İlk şubede iyi anlatırken, ikinci

şubede daha iyi, üçüncü şubede bıkkınlık olacak ve diğer şubelerde bunalıma sebep olacaktır.

E₂: Öğretmen, konular yıl yıl ne kadar sarmal olsa da, bir üst seviyeyi unutup çocuklara sadece konuyu verip bazı böyle gelecekteki altyapılar ona veremeyebilir. Şunu diyorum, müfredatımızda var çünkü bu sıkıntı, şu anda 5'lerle 6, 7 ve 8 kopuk 5. sınıflara konu anlatırken, 8. sınıfı da düşünerekten anlatmamız lazım, aynı konu 8. sınıfta da görülür ve 6, 7'de gösterilmiyor. Bu 6 ve 7'de gösterilmeyince, 8 sınıfı bilmeyen öğretmen, 5'te sadece o konuyu verip geçerse çocukta 8. sınıfın alt yapısı asla oluşmaz. 8. sınıfa gelmeden sil baştan tekrar başlar, bu öğrenci için dezavantajdır. Tek düze tip öğretmenlikte, öğretmen sadece bir kademeye odaklanırsa diğer kademelerden kopabilir. Ne kadar süper zekâsı olursa da olsun, hafızası olursa olsun, dolayısıyla o kademede sıkışması, diğerlerinden bihaber olması, sadece müfredata yoğunlaşması, at gözlüğüyle bakması, af edersiniz çocukta bir sonraki kademelerde yetersizlik olacaktır.

E₃: Sadece beşinci sınıf müfredatına hâkim olursunuz, diğer sınıfların müfredatına hâkim olamazsınız. Bu sizi korkutur, açıkçası bir sonraki sene ihtiyaç olduğunda, size derler ki sekizinci sınıflara girmeniz gerekiyor. Bu sizde panik yaratabilir, kendine güvensizlik yaratabilir. Her yıl, ben sadece beşlere gireceğim için devamında onların gelişimini uzun vadede takip edemem. Öğrenciler, farklı öğretmenle, farklı tarzda, 6. sınıfa geçtiğinde yeni bir öğretmene alışmak, böyle bir sıkıntı yaşanabilir. Tek dereceye girme, öğretmeni ders işleme yönünden rahatlatır. Ama tek dereceye girmek biraz sıkıcı, ne kadar çok çeşitlilik olursa hem kendini daha iyi yeniler, konularını unutmaz.

E₄: Kendimizi yenileyemeyen, geliştiremeyen bir mesleğe sahibiz hep öğrenci seviyesindeyiz. 8. sınıf öğrencileri biraz daha gelişkin oldukları için kendimi yenileyebiliyorum. Farklı sorular geliyor, araştırmaya yönlendirebiliyorlar, müfredatı takip edemiyoruz, hep beş alırsak 5 seviyesinde, 8 alırsak 8 seviyesinde kalıyoruz. Arkadaşlarla iletişim kuramıyoruz, konulara hâkim olmuyorlar, öğrenci yeni öğretmenlerle de karşılaşabilmeli. Hep bir sınıfın dersine giriyorsam diğer sınıfların müfredat konularına hâkim olamıyorum. Hep geride kalıyorum, arkadaşlarımla iletişim kuramıyorum sorulan sorulara cevap veremeyebilirim. Öğretmen değişirse

belki öğrenci farklı bir bakış açısı yakalayabilir. Kendi açısından her sene öğretmen ve öğrenci değiştiği için, öğretmen ve öğrenci birbirini fazla tanıyamıyor.

E₅: 5, 6 ve 7'lerde derse her girmedığınız her yıl için bir sönüklük oluyor, o derse hâkimiyetiniz azalıyor, çünkü ister istemez o derse çalışmıyorsunuz. Çünkü dersim yok diyorsunuz, yeri geldiği zaman 5, 6 ve 7'lerin konularına çalışmadığınız için kendinizi eksik hissedebilirsiniz, yani en basit soru bile olsa bazen takılma ihtimaliniz olabilir, bu kendini yenileme açısından öğretmene dezavantajdır. 5, 6 ve 7'lere girmiyorsun ve girmedğin derse de çalışmak istemiyorsun, bu anlamda öğretmen açısından biraz eksiklik var. İlk defa görmüş olacak ama hoca iyiydi, Osman hoca iyiydi gibi kıyaslama olacak öğrenciler arasında, çok sıkıntı bence, öğretmen asla bu pozisyona düşmek istemez, öğretmen açısından kıyaslama olur, iyi yönleri de olabilir, sıkıcı bir sınıfta keyif almadan ders anlatırsınız, keyif almadan da geçen bir yıl ömrünüzden ömür götürür. Tek seviyede, zümre işbirliği yalnızca evrak üzerinde olur, bağlantı kalmıyor. Bağlantı kalmayınca, 5'lere zaten soracak bir zümren yok, işledin mi işlemedin mi, tamamen bağımsız, sen anlatırsan alacak veya alamayacak, anlatamazsan anlamayacak veya almayacak, zümreye sorduğun zaman ben derslerine girmiyorum ki diyecek.

E₆: 5 ve 6'nın konularını unutabilirim, 5ve 6'dan gelen öğrenciler hakkında yeterince ön bilgiye sahip olamayabilirim. Bir sınıfı yarım dönemde tanıyabilir, gelecek 3 dönem içinde de o öğrenci için neler yapabileceğine karar verebilir.

E₇: Öğretmen sadece 5'lerin dersine giriyorsa diğer konulara çalışmayacaktır, bu defa bilgi körelmesine sebep olur. Hep girdiği sınıfın konularına hazırlanır, diğer sınıfların konuları sürekli körelecek, bu öğretmen içinde öğrenci içinde dezavantajdır

E₈: Öğrencide kıyaslama olur, ben diğer sınıfların konularını unutabilirim, dersine girmedğim dereceden sorular getirildiğinde çözemeyebilirim, ben o konuyu anlatmamışım, püf noktası neresi unutmuşum ya da yeni sisteme ayak uyduramamışım, çünkü her sene sınav değişiyor, ben onlardan uzak kaldığım sürece buna ayak uyduramayabilirim ve konuları unuturum. Bu sistemde öğrenciyi tanımak zorlaşır. İlk haftalarda öğrenciyi tanıyacaksınız, velisini tanıyacaksınız, o ilk hafta tamamen tanımaya geçecek. Ne öğrenci seni tanıyor ne sen öğrenciyi tanıyorsun,

öğrenci senin neye kızdığını bilmiyor, ne anlattığını bilmiyor, neye önem verdiğini bilmiyor, sen öğrenci için hangi sorunları yaşıyor, belki evde sorun yaşıyor, belki çocuk çok zeki ama yapamıyor, bilmiyorsun. Üstelik bu her sene tekrarlanır. Öğretmen öğrenci arası kıyaslamalar çok fazla oluyor, ilkokuldan gelen öğrenciler bile öğretmenim geçen seneki hocamız böyle anlatıyordu, her yıl bu şekilde gözlemleyebiliriz.

E₉: ... Ama öğretmenimiz diğer sınıfların konularında geri kalır ve konuları unuttur. Uzun bir süre 10 yıl, 20 yıl hatta ben bunun bir örneği ile karşılaştım. Gülistan öğretmen sürekli 5 ve 6. sınıfların dersine girdiği için, 7 ve 8. sınıflarda körelme yaşamış, oradaki teknikleri unutmuş, ders anlatış biçimlerini unutmuş, konuları unutmuş, öğrenci gelişim özelliklerini unutmuştu. 7 ve 8'lerde öğrenciler genelde erken bir ergenliğe girerler, kızlar bazıları erken bazıları geç; erkekler, bir anda sınıfın hepsi ergenliğe girip bir boy atabilirler: fiziksel, ruhsal özellikleri çok değişir. Hocanın o değişimlere ayak uydurması zor olur, ayak uydurmayı bırakın, konu hâkimiyetini kaybetmiş, hâkimiyet olmadığı için o sınıfları almak istemedi. Ama gülistan hoca gerçekten ben görmüştüm, o örneklemede (5.ve 6. Sınıfları yetiştirmede) bayağı başarılıydı, çünkü öğrenciler 7. sınıfa geldiğinde, temelleri fen açısından çok sağlamdı, tabii yine de bilmediğim eksiklikleri vardı. Ama ben hangi öğrencinin nerde eksikliği olduğunu bilmiyordum. Çünkü ben de onların dersine girmemişim ve bu şekilde ben öğrenciye yaklaşamıyorum, o da bir dezavantajdır, eksikliğini görüp görememe. Sadece 5. sınıfların dersine giren bir öğretmen onların özelliklerini tanır, gelecek yıl farklı bir öğretmen yine tanışma, samimileşme, ortam oluşturma, öğrenciyi anlama, tanıma; eksiklerini belirleme, giderme, bunun hepsi zaman kaybıdır, bu öğretmen için, öğrenci için, dolaylı olarak eğitim sistemi için bir dezavantajdır. Ben hatta bir örneğe şahit oldum, öğrenci soru getiriyordu, ben senin dersine girmiyorum, dersine giren hocaya götür. Bunun sebebi öğretmenin soruyu çözememesi değil, çünkü o öğrencinin özelliğini bilmiyor, o konuyu öğrenciye farklı şekilde anlatır, öğrenci anlarsa öğretmeni farklı şekilde anlatmışsa gidip hemen öğretmenine, işte hocamız bu şekilde anlatmış, a hocası böyle anlattı siz böyle anlatıyorsunuz kıyaslar.

E₁₀: Her yıl böyle olduğu için öğretmen açısından büyük bir dezavantajdır. Ülkemizde MEB müfredatı sürekli değişmekte, 5. sınıftaki konular 6'ya 7'ye veya 8'e aktarılabilmekte veya çıkarılabilmekte, aynı şekilde bir diğer sınıfların da, alt sınıflara veya üst sınıflara alınabilmektedir, sürekli 5. sınıfların dersine giren bir öğretmen, 2 3 sene sonra (belli bir süre sonra) üst sınıflardaki konuları unutacaktır. Dolayısıyla o öğrencilerin soracağı soruları çözmekte oldukça zorlanacaktır ve konuları unutacaktır, çünkü kendisini geliştiremeyecektir, yenileyemeyecektir bu açıdan öğretmeni oldukça pasif duruma iter, pasif duruma ittiği için de konuları unutmaya sevk eder.

E₁₁: Öğretmen diğer sınıfların konularını unuttur, kendini yetiştiremez, dersine girmediği öğrencilerin sorularını çözemeyebilir.

Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (CTÖ), öğrenci açısından avantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12: CTÖ'ye sahip olmanın öğrenciler açısından avantajları

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans</i>	<i>%Öğretmen</i>	<i>%Görüş</i>
Öğrenci konusunda uzman bir öğretmenle karşılaşır. (E ₁ , E ₂ , E ₁₁)	3	27,3	42,9
Öğrenci farklı öğretim yöntemleri görür, farklı bilgiler öğrenir. (E ₈ , E ₁₁)	2	18,2	28,6
Öğrenciler dersi daha keyifli işliyor. (E ₂)	1	9,1	14,3
Yeni öğretmen yararlı olabilir. (E ₅)	1	9,1	14,3
Toplam	7		100

Tablo 12'de görüldüğü gibi; öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin, öğrenci açısından avantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 3'ü; “*Öğrenci konusunda uzman bir öğretmenle karşılaşır.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüş, bu kategorideki belirtilen görüşler arasında en fazla tekrarlanan görüş olup yüzdelik olarak 7 görüşün %42,9'unu oluşturmaktadır. Bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin

%27,3'üne denk gelmektedir. Öğretmenlerin 2'si; “Öğrenci farklı öğretim yöntemleri görür, farklı bilgiler öğrenir.”, 1'er tanesi de; “Öğrenciler dersi daha keyifli işliyor.”, “Yeni öğretmen yararlı olabilir.” şeklinde görüş belirtmiştir.

E₁: Örneğin hep 5. sınıfın derslerine giren bir öğretmeni düşünürsek; öğretmen 5. sınıf konularına vakıftır ve dolayısıyla öğrenci konularına vakıf olan bir öğretmenle karşılaşacak.

E₂: Öğrenci kendisini bekleyen deneyimli bir öğretmen görüyor, o konuda zaten yalamış yutmuş oluyor bilgileri, öğretmen sürekli olarak o beşinci sınıftaki bir öncesindeki eksikliklerini görüyor, değerlendiriyor ve yeni bir yöntemle konuyu anlatıyor, kendini güncelliyor. Öğrenciler kendini güncelleyen bir öğretmen gördükleri için, bakıyor keyifli geliyor ders, yeni yöntemler, yeni deneyler, yeni araştırmalar, çok donanımlı bir öğretmen görüyor karşısında.

E₅: Geçen sene fen bilgisi dersini anlayamıyoruz diyorlardı ama bu sene fen bilimleri dersini her seneden daha iyi olduğunu söylüyorlar.

E₈: Öğrenci farklı öğretim yöntemlerini görmüş olur, çocuk farklı bilgiler edinmiş olur.

E₁₁: Öğrenci konuları uzmanından almış oluyor. Farklı anlatış teknikleri dinler.

Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (CTÖ), öğrenci açısından dezavantajlarını belirlemeye yönelik, yarı yapılandırılmış mülakatlarda belirtilen öğretmen görüşlerinden elde edilen veriler, kategoriler halinde tablo 13'te sunulmuştur.

Tablo 13: ATÖ'ye sahip olmanın öğrenciler açısından dezavantajları

Öğretmen görüş kategorileri	Frekans	%Öğretmen	%Görüş
Öğretmen her yıl değişiyor, öğrencide uyum sorunu olur. (E ₄ , E ₇ , E ₈ , E ₉)	4	36,4	36,4
Öğretmenle iletişim kurmakta zorlanır. (E ₄ , E ₇)	2	18,2	18,2
Öğrencide eksik bilgi kalabilir. (E ₅ , E ₉)	2	18,2	18,2
Öğrencilerde öğretmenler arası kıyaslamalar olur. (E ₈ , E ₁₀)	2	18,2	18,2
Öğretmen ve öğrenci birbirlerini iyi tanımıyorlar. (E ₈)	1	9,1	9,1
Toplam	11		100,0

Tablo 13'te görüldüğü gibi; öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin, öğrenci açısından dezavantajlarına yönelik belirtilen öğretmen görüşleri 5 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerin 4'ü; "*Öğretmen her yıl değişiyor, öğrencide uyum sorunu olur.*" görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüş, bu kategorideki belirtilen görüşler arasında en fazla tekrarlanan görüş olup yüzdelik olarak 11 görüşün %36,4'ünü oluşturmaktadır. Bu görüşü belirten öğretmenler, 11 öğretmenin %36,4'üne denk gelmektedir. Öğretmenlerin 2'ser tanesi; "*Öğrencide eksik bilgi kalabilir.*", "*Öğretmenle iletişim kurmakta zorlanır.*", "*Öğrencilerde öğretmenler arası kıyaslamalar olur.*", 1'i de; "*Öğretmen ve öğrenci birbirlerini iyi tanımıyorlar.*" şeklinde görüş belirtmiştir.

E₄: Kendi açısından, her sene öğretmen ve öğrenci değiştiği için, öğretmen ve öğrenci birbirini fazla tanıyamıyor. Öğretmen öğrenci ile çok fazla iletişim kuramıyor, nasıl olsa bir daha görmeyecem diyor, öğrenciyle fazla ilgilenmiyor.

E₅: 5-8 benim hayal ettiğim ve olmasını çok istediğim bir yöntemdir, öğretmenlik hayatımda hiç bu şekilde okutamadım ama okutmak istiyorum, neden, hep sekizler verildi, bu alanda daha iyi yapacağım düşünülüyordu, 8. sınıfa kadar gelen öğrencinin ne olduğunu, alt yapısını bilmiyorum, 5, 6 ve 7'de verilen ders profiline içeriğinin ne olduğunu bilmiyoruz, temel olarak eksik geliyorlar.

E₇: Hep girdiği sınıfın konularına hazırlanır, diğer sınıfların konuları sürekli körelecek, bu öğretmen için de öğrenci için de dezavantajdır. Her sene farklı bir

öğretmenle karşılaşması öğrenci için de iyi olmaz, öğrenci her sene farklı bir öğretim teknikle öğrenecek.

E₈: Bu sistemde öğrenciyi tanımak zorlaşır. İlk haftalarda öğrenciyi tanıyacaksınız, velisini tanıyacaksınız ve o ilk hafta tamamen tanımaya geçecek. Ne öğrenci seni tanıyor ne sen öğrenciyi tanıyorsun, öğrenci senin neye kızdığını bilmiyor, ne anlattığını bilmiyor, neye önem verdiğini bilmiyor; sen öğrenci için hangi sorunları yaşıyor belki evde sorun yaşıyor belki çocuk çok zeki ama yapamıyor bilmiyorsun. Üstelik bu her sene tekrarlanır. Öğretmen öğrenci arası kıyaslamalar çok fazla oluyor ilkokuldan gelen öğrenciler bile “*Öğretmenim, geçen seneki hocamız böyle anlatıyordu.*” Her yıl bu şekilde gözlemleyebiliriz.

E₉: ... öğrenciler 7. sınıfa geldiğinde temelleri fen açısından çok sağlamdı, tabii yine de bilmediğim eksiklikleri vardı. Ama ben hangi öğrencinin nerde eksiği olduğunu bilmiyordum. Çünkü ben de onların dersine girmemişim ve bu şekilde ben öğrenciye yaklaşamıyorum, o da bir dezavantajdır eksiğini görüp görememe.

E₁₀: Öğretmenin özellikleri daha çok burada ön plana çıkmakta 5. sınıfların dersine giren öğretmen çok eğlenceliyse ve genellikle öyle oluyor. 8. sınıfların öğretmeni sıkıcıysa çünkü 8. sınıfta sınavlar olduğundan, öğretmen daha çok zorlayıcı, daha çok konularda baskı yaptığı için öğrenciler sıkılıyor. Ama 5. sınıf öğretmenleri daha çok fen bilimleri dersini sevdirmeye, fen okur-yazarlığını sevdirmeye, bu tür davranışlar sergilediği için, öğrencileri derse kazandırmaya yönelik çalıştığı için, daha çok eğlenceli oluyor. Dolayısıyla öğretmenler, öğrenciler tarafından işte bu öğretmen de bizim dersimize gelseydi iyi olurdu şeklinde kıyaslamalar oluyor, bu tür davranışlar oluyor. Ama sonuç itibarıyla bütün öğretmenlerin aynı bilgiye sahip olduğunu, öğretmenleri yine konuları unutmaya sevk ettiğini, öğretmenleri belli bir süre sonra aynı tip öğrenmelere sebep olacağı için, bir yerden sonra bu yöntemin de işe yaramayacağını söyleyebilirim.

4.2.Yarı Yapılandırılmış Anketlerden Elde Edilen Bulgular

Yarı yapılandırılmış anketlerde her soru için ifade edilen öğretmen görüşleri, kategoriler halinde tablolarda verilmiştir. Tablo 14’te öğretmenin öğrenciyi 5. sınıftan alıp 8. sınıfın sonuna kadar dersine girmesinin, öğretmen ve öğrenci

açısından avantaj ve dezavantajlarının belirlenmesine yönelik hazırlanan yarı yapılandırılmış anketin, A bölümü sorularına öğretmenlerin “Evet” veya “Hayır” şeklinde verdiği cevapların istatistikleri verilmiştir.

Tablo 14: ATÖ’ye yönelik öğretmen cevapların istatistikleri

<i>Yarı yapılandırılmış anketin A bölümü soruları</i>	<i>Frekans (%Evet)</i>	<i>%Hayır</i>
1- Öğretmenin öğrencinin ailevi özelliklerini tanımasını, velilerle güçlü iletişim kurmasını ve dolaylı olarak evde de öğrenciyi derse yönlendirmesini kolaylaştırır mı?	43 (100)	0
2- Öğretmenin, öğrenci ile arasındaki iletişimi, öğrenciyi derse teşvik etmesini, ders anlatma isteğini ve dolaylı olarak öğrencinin ders başarısını ve sınav başarısını arttırarak öğrencinin sınıfı geçmesini kolaylaştırır mı?	41 (95,3)	4,7
3- Öğretmenin, yetiştirdiği öğrencinin önceki yıllardan sahip olduğu bilgiler hakkında fikir sahibi olmasını, geçmiş yıllarda öğrenilen hatalı ve yanlış bilgileri daha kolay düzeltmesini sağlar mı?	39 (90,7)	9,3
4- Öğrencide tek tip öğrenmeye, anlama güçlüğüne ve bıkkınlığa neden olur mu?	24 (55,8)	44,2
5- Her yıl aynı yüzlerle karşılaşmak öğretmeni ve öğrenciyi dersten soğutur mu?	6 (14)	86
6- Öğrencinin yaratıcılığının gelişmesini, farklı anlatım tarzı ve bakış açılarıyla karşılaşmasını engeller mi?	8 (18,6)	81,4
7- Öğretmenin öğrenciler için daha kapsamlı plan hazırlamasını kolaylaştırır ve öğretmenin derste kaygılarını azaltır mı?	42 (97,7)	2,3
8- Öğretmen, geçmiş yıllardaki örnekleri yeni konuların anlaşılabilmesi için kullanabilir mi?	40 (93)	7
9-Öğretmenin, öğrencinin kişisel özelliklerini bilmesini, ne istediğini bilmesini, öğrenciyi daha iyi analiz etmesini, öğrencinin akademik, kişisel, duygusal gibi birçok yönden gelişmesine yardımcı olmasını sağlar mı?	43 (100)	0
10-Öğrencinin derste daha rahat olmasını, sorularını anlaşılabilir bir şekilde öğretmeninden çekinmeden, öğretmenine kolayca sorabilmesini sağlar mı?	42 (97,7)	2,3
11-Bu dağılım öğrencinin gelişim özelliklerini bilmesini, öğrencilere karşı öğretmenin, daha ılımlı ve sabırlı davranmasını sağlar mı?	43 (100)	0

Tablo 14’te görüldüğü gibi; öğretmenin, öğrenciyi 5. sınıftan alıp 8. sınıfın sonuna kadar dersine girmesinin, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik anket soruları hazırlanmıştır. Bu soruları

cevaplayan 43 öğretmenin tamamı; “Öğretmenin öğrencinin ailevi özelliklerini tanımasını, velilerle güçlü iletişim kurmasını ve dolaylı olarak evde de öğrenciyi derse yönlendirmesini kolaylaştırır.”, “Öğretmenin, öğrencinin kişisel özelliklerini bilmesini, ne istediğini bilmesini, öğrenciyi daha iyi analiz etmesini, öğrencinin akademik, kişisel, duygusal gibi birçok yönden gelişmesine yardımcı olmasını sağlar.”, “Öğrencinin gelişim özelliklerini bilmek, öğrencilere karşı öğretmenin daha ılımlı ve sabırlı davranmasını sağlar.” düşüncelerine katılmışlardır.

Öğretmenlerin bu sorulara yönelik görüşleri aşağıda tablolar halinde verilmiştir. “A bölümü soruları”; öğretmenin öğrenciyi 5. sınıftan alıp, 8. sınıfın sonuna kadar dersine girmesinin (ATÖ), öğretmen ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik hazırlanan anket sorularını temsil etmektedir.

Tablo 15’te yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 1. sorusu olan “Öğretmenin öğrencinin ailevi özelliklerini tanımasını, velilerle güçlü iletişim kurmasını ve dolaylı olarak evde de öğrenciyi derse yönlendirmesini kolaylaştırır mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 15: Uygulanan anketin A1. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen görüş kategorileri	Frekans (öğretmen %)	Öğretmenler
Öğretmen öğrencisini daha iyi tanır.	16 (37,2)	1, 2, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 31, 38, 39, 41, 42, 43
Öğrenci daha kolay derse yönlendirilir.	14 (32,6)	3, 5, 7, 12, 15, 22, 24, 25, 27, 32, 34, 35, 36, 38
Öğretmen aile ile daha fazla iletişim halinde olur.	14(32,6)	1, 2, 5, 7, 8, 9, 10, 12, 17, 19, 24, 27, 31, 36
Öğretmen ve öğrenci arasında güçlü iletişim olur.	6 (14)	22, 23, 25, 32, 33, 37
Öğretmen öğrencinin ev koşullarını ve çalışma ortamını en iyi şekilde öğrenir.	5 (11,6)	1, 24, 27, 31, 40
Öğretmen tanıdığı öğrenciyle daha iyi ilgilenir.	1 (2,3)	4
Görüş belirtmeyen öğretmenler	8 (18,6)	16, 18, 20, 21, 26, 28, 29, 30

Tablo 15’te görüldüğü gibi; “Öğretmenin öğrencinin ailevi özelliklerini tanımasını, velilerle güçlü iletişim kurmasını ve dolaylı olarak evde de öğrenciyi

derse yönlendirmesini kolaylaştırır.” diyen 43 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 6 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 16’sı; “Öğretmen öğrencisini daha iyi tanır” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 37,2’sine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 14’er tanesi; “Öğretmen öğrenciyi daha kolay derse yönlendirir”, “Öğretmen aile ile daha fazla iletişim halinde olur.” derken 6’sı; “Öğretmen ve öğrenci arasında güçlü iletişim olur.”, 5’i de “Öğretmen öğrencinin ev koşullarını ve çalışma ortamını en iyi şekilde öğrenir.” görüşünü belirtmiştir.

Tablo 16’da yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 2. sorusu olan “Öğretmenin, öğrenci ile arasındaki iletişimi, öğrenciyi derse teşvik etmesini, ders anlatma isteğini ve dolaylı olarak öğrencinin ders başarısını ve sınav başarısını arttırarak öğrencinin sınıfı geçmesini kolaylaştırır mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 16: Uygulanan anketin A2. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (Öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Sağlıklı bir iletişim kurulursa öğrenci öğretmen arasında olumlu aktarma gerçekleşir.	26 (60,5)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9,10, 11, 12, 15, 17, 24, 25, 27, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42
Öğretmen ve öğrenci birbirini daha iyi tanır ve birbirine güven duyarlar.	7 (16,3)	23, 25, 31, 33, 35, 36, 38
Öğretmen bütün öğrencilere aynı şevkle ders anlatır.	1 (2,3)	19
Her öğrencinin hazırbulunuşluk seviyesi ve motivasyonu aynı değildir.	1 (2,3)	32
Süreklilik ders başarısını etkilemez.	1 (2,3)	43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12 (27,9)	13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 26, 28, 29, 30, 37

Tablo 16’da görüldüğü gibi; “Öğretmenin, öğrenci ile arasındaki iletişimi, öğrenciyi derse teşvik etmesini, ders anlatma isteğini ve dolaylı olarak öğrencinin ders başarısını ve sınav başarısını arttırarak öğrencinin sınıfı geçmesini kolaylaştırır.” düşüncesine “Evet” diyen 41 ve “Hayır” diyen 2 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 7 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir.

Öğretmenlerden 26'sı; “Sağlıklı bir iletişim kurulursa öğrenci öğretmen arasında olumlu aktarma gerçekleşir.” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 60,5'ine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 7'si; “Öğretmen ve öğrenci birbirini daha iyi tanır ve birbirine güven duyarlar.”, Birer tanesi de; “Öğretmen bütün öğrencilere aynı şevkle ders anlatır.”, “Her öğrencinin hazırbulunuşluk seviyesi ve motivasyonu aynı değildir.”, “Süreklilik ders başarısını etkilemez.” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 17’de yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 3. sorusu olan “Öğretmenin, yetiştirdiği öğrencinin önceki yıllardan sahip olduğu bilgiler hakkında fikir sahibi olmasını, geçmiş yıllarda öğrenilen hatalı ve yanlış bilgileri daha kolay düzeltmesini sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 17: Uygulanan anketin A3. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen öğrenciyi daha iyi tanır.	17 (39,5)	3, 6, 7, 9, 12, 15, 19, 23, 25, 27, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 39
Öğretmen öğrenciye göre uygun teknik belirler ve ders hazırlığı yapar.	14 (32,6)	2, 3, 6, 7, 9, 15, 19, 23, 25, 27, 32, 35, 38, 39
Öğrencinin nerde hata yapacağını ve eksikliklerini bilir.	11 (25,6)	1, 2, 3, 10, 27, 31, 33, 35, 39, 40, 42
Öğrencinin yanlışlarını daha kolay düzeltir.	10 (23,3)	5, 9, 11, 12, 19, 23, 25, 37, 38, 41
Kavram yanılgıları ve hatalı bilgiler düzeltilemeyebilir.	5 (11,6)	4, 8, 24, 34, 43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12 (27,9)	13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 26, 28, 29, 30

Tablo 17’de görüldüğü gibi; “Öğretmenin, yetiştirdiği öğrencinin önceki yıllardan sahip olduğu bilgiler hakkında fikir sahibi olmasını, geçmiş yıllarda öğrenilen hatalı ve yanlış bilgileri daha kolay düzeltmesini sağlar.” düşüncesine “Evet” diyen 39 ve “Evet” diyen 4 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 5 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 17’si; “Öğretmen öğrenciyi daha iyi tanır.” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü

belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 39,5'ine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 14'ü; “Öğretmen öğrenciye göre uygun teknik belirler ve ders hazırlığı yapar.”, 11'i; “Öğrencinin nerde hata yapacağını ve eksikliklerini bilir.”, 10'u da; “Öğrencinin yanlışlarını daha kolay düzeltir.” derken 5'i de; “Kavram yanlışları ve hatalı bilgiler düzeltilemeyebilir.” şeklinde görüş belirtmiştir.

Tablo 18'de yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 4. sorusu olan “Öğrencide tek tip öğrenmeye, anlama güçlüğüne ve bıkkınlığa neden olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 18: Uygulanan anketin A4. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen farklı yöntemler kullanılabileceğinden bu gibi durumlara neden olmaz.	20 (46,5)	1, 2, 4, 5, 8, 12, 15, 22, 27, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42
Öğretmen sürekli aynı yöntemi kullanabilir buda öğrencinin derse olan ilgisini azaltır.	19 (44,2)	1, 2, 3, 4, 5, 11, 12, 16, 19, 21, 24, 27, 30, 31, 34, 35, 38, 39, 41
Öğrenci öğretmene alışır derse daha çok teşvik olur.	6 (14)	9, 10, 17, 23, 25, 31
Öğretmen öğrenci arasındaki anlaşmazlık öğrenciyi dersten soğutur.	2 (4,7)	7, 43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	6 (14)	13, 14, 18, 20, 26, 28

Tablo 18'de görüldüğü gibi; “Öğrencide tek tip öğrenmeye, anlama güçlüğüne ve bıkkınlığa neden olur.” düşüncesine “Evet” diyen 24 ve “Hayır” diyen 19 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 20'si; “Öğretmen farklı yöntemler kullanılabileceğinden bu gibi durumlara neden olmaz.” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 46,5'ine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 19'u; “Öğretmen sürekli aynı yöntemi kullanabilir buda öğrencinin derse olan ilgisini azaltır.”, 6'sı da; “Öğrenci öğretmene alışır derse daha çok teşvik olur.” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 19’da yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 5. sorusu olan “Her yıl aynı yüzlerle karşılaşmak öğretmeni ve öğrenciyi dersten soğutur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 19: Uygulanan anketin A5. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen ve öğrenci birbirini daha iyi tanır.	22 (51,2)	2, 3, 5, 8, 12, 15, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41
Ders daha planlı ve eğlenceli olur.	18 (41,9)	1, 2, 3, 5, 8, 9, 15, 17, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 33, 34, 35, 42
Her öğrenci ve öğretmen için olmasa da olabilir.	9 (20,9)	3, 4, 6, 7, 11, 24, 32, 42, 43
Güvenli sınıf ortamı sağlayarak öğrenci başarısını artırır.	6 (14)	17, 19, 22, 25, 34, 37
Öğrenciyi değerlendirmek hazırbulunuşluk seviyesini belirlemek kolaydır.	4 (9,3)	38, 39, 40, 41
Görüş belirtmeyen öğretmenler	9 (20,9)	10, 13, 14, 16, 18, 20, 28, 29, 30

Tablo 19’da görüldüğü gibi; “Her yıl aynı yüzlerle karşılaşmak öğretmeni ve öğrenciyi dersten soğutur.” düşüncesine “Evet” diyen 6 ve “Hayır” diyen 37 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 5 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 22’si; “*Öğretmen ve öğrenci birbirini daha iyi tanır.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 51,2’sine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 18’i; “*Ders daha planlı ve eğlenceli olur.*”, derken 6 tanesi; “*Her öğrenci ve öğretmen için olmasa da olabilir.*”, 4’ü; “*Öğrenciyi değerlendirmek hazırbulunuşluk seviyesini belirlemek kolaydır.*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 20’de yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 6. sorusu olan “Öğrencinin yaratıcılığının gelişmesini, farklı anlatım tarzı ve bakış açılarıyla karşılaşmasını engeller mi?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 20: Uygulanan anketin A6. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen farklı anlatım yöntemleri kullanabildiğinden engellenmez.	18 (41,9)	2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 26, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 39, 41
Öğrenciyi daha iyi tanıdığı için yeteneklerini ortaya çıkarması, geliştirmesi daha kolaydır.	9 (20,9)	1, 8, 10, 21, 34, 37, 38, 40, 42
Öğrencinin bireysel özellikleri, okuduğu kitaplar, ailesi, çevresi ve başka nedenler de etkili olabilir.	4 (9,3)	19, 24, 35, 36
Öğrenciler farklı öğretmenlerle farklı bakış açısı geliştirir.	4 (9,3)	7, 12, 31, 43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	7 (16,3)	13, 14, 18, 20, 25, 28, 30

Tablo 20’de görüldüğü gibi; “Öğrencinin yaratıcılığının gelişmesini, farklı anlatım tarzı ve bakış açılarıyla karşılaşmasını engeller.” düşüncesine “Evet” diyen 8 ve “Hayır” diyen 35 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 18’i; “*Öğretmen farklı anlatım yöntemleri kullanabildiğinden engellenmez.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 41,9’una denk gelmektedir. Öğretmenlerin 9 tanesi; “*Öğrenciyi daha iyi tanıdığı için yeteneklerini ortaya çıkarması, geliştirmesi daha kolaydır.*” derken 4’er tanesi de; “*Öğrencinin bireysel özellikleri, okuduğu kitaplar, ailesi, çevresi ve başka nedenler de etkili olabilir.*”, “*Öğrenciler farklı öğretmenlerle farklı bakış açısı geliştirir.*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 21’de yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 7. sorusu olan “Öğretmenin, öğrenciler için daha kapsamlı plan hazırlamasını kolaylaştırır ve öğretmenin, dersteki kaygılarını azaltır mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 21: Uygulanan anketin A7. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen derse daha hazırlıklı gelir.	18 (41,9)	3, 4, 6, 8, 9, 12, 17, 19, 23, 27, 29, 32, 35, 38, 39, 41, 42, 43
Öğretmen öğrencileri daha iyi tanır.	17 (39,5)	2, 5, 7, 8, 11, 15, 17, 19, 27, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 40, 43
Yapılan planlamalar geniş çaplıdır ve hazırlaması daha kolaydır.	14 (32,6)	1, 2, 5, 7, 8, 15, 25, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38
Öğretmen öğrencilerin eksiklerini daha iyi bilir.	5 (11,6)	2, 5, 7, 25, 38
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12 (27,9)	10, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 24, 26, 28, 30

Tablo 21’de görüldüğü gibi; “Öğretmenin öğrenciler için daha kapsamlı plan hazırlamasını kolaylaştırır ve öğretmenin dersteki kaygılarını azaltır.” düşüncesine “Evet” diyen 42 ve “Hayır” diyen 1 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 18’i; “*Öğretmen derse daha hazırlıklı gelir.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 41,9’una denk gelmektedir. Öğretmenlerin 17 tanesi; “*Öğretmen öğrencileri daha iyi tanır.*”, görüşünü belirtmiştir. 14’ü de; “*Yapılan planlamalar geniş çaplıdır ve hazırlaması daha kolaydır.*” şeklinde görüş belirtmiştir.

Tablo 22’de yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 8. sorusu olan “Öğretmen, geçmiş yıllardaki örnekleri yeni konuların anlaşılabilmesi için kullanabilir mi?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 22: Uygulanan anketin A8. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Geçmiş yıllardaki örnekler konunun pekişmesi için kullanılabilir.	18 (41,9)	3, 4, 5, 6, 8, 9, 12, 15, 23, 27, 31, 33, 36, 37, 38, 40, 41, 42
Eğer örnekler konuyla alakalı ise kullanılabilir.	5 (11,6)	2, 11, 35, 39, 43
Konular sarmal yapıda olduğundan kullanılabilir.	5 (11,6)	1, 10, 19, 34, 36
Öğrenciler eski örnekleri duyduğunda sıkılabileceğinden öğretmen eski örnekleri kullanamaz.	3 (7)	7, 24, 28
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12 (27,9)	13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 29, 30

Tablo 22’de görüldüğü gibi; “Öğretmen, geçmiş yıllardaki örnekleri yeni konuların anlaşılabilmesi için kullanabilir.” düşüncesine “Evet” diyen 40 ve “Hayır” diyen 3 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 18’i; “*Geçmiş yıllardaki örnekler konunun pekişmesi için kullanılabilir.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 41,9’una denk gelmektedir. Öğretmenlerin 5’er tanesi de; “*Konular sarmal yapıda olduğundan kullanılabilir.*”, “*Eğer örnekler konuyla alakalı ise kullanılabilir.*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 23’te yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 9. sorusu olan “Öğretmenin, öğrencinin kişisel özelliklerini bilmesini, ne istediğini bilmesini, öğrenciyi daha iyi analiz etmesini, öğrencinin akademik, kişisel, duygusal gibi birçok yönden gelişmesine yardımcı olmasını sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 23: Uygulanan anketin A9. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen, öğrencisinin çoğu özelliğini bilmiş olur.	26 (60,5)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 23, 24, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43
Öğrencilerin hangi yeteneklere sahip olduğunu bildiği için, o yönde gelişmeleri için yönlendirmesi kolay olur.	12 (27,9)	1, 3, 4, 5, 15, 19, 23, 24, 27, 40, 41, 43
Öğretmen öğrencinin en iyi hangi yöntemle öğrendiğini bilir.	6 (14)	6, 8, 9, 12, 19, 32
Görüş belirtmeyen öğretmenler	15 (34,9)	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 37

Tablo 23'te görüldüğü gibi; "Öğretmenin, öğrencinin kişisel özelliklerini bilmesini, ne istediğini bilmesini, öğrenciyi daha iyi analiz etmesini, öğrencinin akademik, kişisel, duygusal gibi birçok yönden gelişmesine yardımcı olmasını sağlar." diyen 43 öğretmenin "Çünkü" sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde, 3 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 26'sı; "Öğretmen, öğrencisinin çoğu özelliğini bilmiş olur." görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 60,5'ine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 12'si; "Öğrencilerin hangi yeteneklere sahip olduğunu bildiği için, o yönde gelişmeleri için yönlendirmesi kolay olur." 6'sı da; "Öğretmen öğrencinin en iyi hangi yöntemle öğrendiğini bilir." şeklinde görüşünü belirtmiştir.

Tablo 24'te yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 10. sorusu olan "Öğrencinin derste daha rahat olmasını, sorularını anlaşılabilir bir şekilde, öğretmeninden çekinmeden, öğretmenine kolayca sorabilmesini sağlar mı?" sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 24: Uygulanan anketin A10. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen ve öğrenci arasında samimi ve karşılıklı anlayış içeren ortam oluşur.	13 (30,2)	9, 10, 11, 19, 23, 32, 33, 35, 38, 39, 40, 41, 42
Öğrenciler sorularını çekinmeden sorabilir böylelikle konuyu daha iyi öğrenirler.	12 (27,9)	3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 15, 27, 31, 36, 37
Öğrenciler nasıl davranacağını bilir.	7 (16,3)	1, 2, 7, 34, 36, 37, 43
Öğrencinin kendine olan özgüvenini artırır.	3 (7)	3, 6, 19
Bu durum öğretmene bağlıdır (Sevecen-sinirli).	3 (7)	22, 24, 34
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12 (27,9)	13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 25, 26, 28, 29, 30

Tablo 24’te görüldüğü gibi; “Öğrencinin derste daha rahat olmasını, sorularını anlaşılabilir bir şekilde, öğretmeninden çekinmeden, öğretmenine kolayca sorabilmesini sağlar.” düşüncesine “Evet” diyen 42 ve “Hayır” diyen 1 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 5 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 13’ü; “*Öğretmen ve öğrenci arasında samimi ve karşılıklı anlayış içeren ortam oluşur.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 30,2’sine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 12’si; “*Öğrenciler sorularını çekinmeden sorabilir böylelikle konuyu daha iyi öğrenirler.*” derken 7’si de; “*Öğrenciler nasıl davranacağını bilir.*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 25’te yarı yapılandırılmış anketin A bölümünün 11. sorusu olan “Bu dağılım öğrencinin gelişim özelliklerini bilmesini, öğrencilere karşı öğretmenin, daha ılımlı ve sabırlı davranmasını sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 25: Uygulanan anketin A11. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğrencinin her yönünü bildiği için biraz daha sabırlı olur.	17 (39,5)	1, 4, 5, 9, 17, 19, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 38, 39, 41, 42, 43
Öğrencinin hassas olduğu noktaları bilip ona göre davranır.	17(39,5)	2, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 15, 23, 24, 31,36, 37, 40, 42, 43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12 (27,9)	13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30

Tablo 25’te görüldüğü gibi; “Bu dağılım öğrencinin gelişim özelliklerini bilmesini, öğrencilere karşı öğretmenin, daha ılımlı ve sabırlı davranmasını sağlar.” diyen 43 öğretmenin “çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde, 2 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 17’ser tanesi; “*Öğrencinin her yönünü bildiği için biraz daha sabırlı olur.*” “*Öğrencinin hassas olduğu noktaları bilip ona göre davranır.*” görüşlerini belirtmişlerdir. Bu görüşleri belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 39,5’ine denk gelmektedir. Ayrıca 31, 42 ve 43 öğretmenleri her iki görüşü de ifade etmiştir.

Tablo 26’da öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (örneğin bu yıl 5-7-8, gelecek yıl 5-6-8 veya 5-6-7-8 şeklinde), öğretmen ve öğrenci açısından avantaj ve dezavantajlarının belirlenmesine yönelik hazırlanan yarı yapılandırılmış anketin, B bölümü sorularına öğretmenlerin “Evet” veya “Hayır” şeklinde vermiş olduğu cevapların istatistikleri verilmiştir.

Tablo 26: BTÖ’ye yönelik öğretmen cevaplarının istatistikleri

<i>Yarı yapılandırılmış anketin B bölümü soruları</i>	<i>Frekans (%Evet)</i>	<i>%Hayır</i>
1-Öğretmenin bilgilerini güncel tutmasını ve sorulan sorulara daha ayrıntılı cevap verebilmesini sağlar mı?	38 (88,4)	11,6
2-Öğretmenin, öğrencileri tanıma ve anlamada, öğrenciye davranış şeklini ayarlama, öğrencilerle yakınlık kurmada zorlanmasına neden olur mu?	24 (55,8)	44,2
3-Öğretmenin, ders konularına hazırlanmasında ve ders anlatımında konuları veya örnekleri karıştırmasına sebep olur mu?	13 (30,2)	69,8

Tablo 26’da görüldüğü gibi; öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (örneğin bu yıl 5-7-8, gelecek yıl 5-6-8 veya 5-6-7-8 şeklinde) öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik hazırlanan anket soruları verilmiştir. Bu soruları cevaplayan 43 öğretmenin 38’i; “*Öğretmenin bilgilerini güncel tutmasını ve sorulan sorulara daha ayrıntılı cevap verebilmesini sağlar.*” görüşüne katılmıştır. Ayrıca bu düşünceye katılan öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 88,4’üne denk gelmektedir. Öğretmenlerin 24’ü; “*Öğretmenin, öğrencileri tanıma ve anlamada, öğrenciye davranış şeklini ayarlamada, öğrencilerle yakınlık kurmada zorlanmasına neden olur.*”, 13’ü; “*Öğretmenin, ders konularına hazırlanmasında ve ders anlatımında konuları veya örnekleri karıştırmasına sebep olur.*” düşüncelerine katılmışlardır.

Öğretmenlerin bu sorulara yönelik görüşleri aşağıda tablolar halinde verilmiştir. “B bölümü soruları”; öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (BTÖ), öğretmen ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik hazırlanan anket sorularını temsil etmektedir.

Tablo 27’de yarı yapılandırılmış anketin B bölümünün 1. sorusu olan “*Öğretmenin bilgilerini güncel tutmasını ve sorulan sorulara daha ayrıntılı cevap verebilmesini sağlar mı?*” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 27: Uygulanan anketin B1. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen farklı sınıflarda farklı konular işleyerek bilgilerinin güncel kalmasını sağlar.	21 (48,8)	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 15, 27, 29, 32, 33, 34, 36, 38, 39, 41, 42, 43
Öğretmen bütün sınıfların müfredatına hâkim olur.	6 (14)	1, 3, 4, 9, 12, 37
Öğretmende kafa karışıklığı, dikkat dağınıklığı ve yorgunluğa sebep olabilir.	6 (14)	19, 23, 24, 31, 38, 39
Her sınıf düzeyindeki öğrencinin sorusunu çözebilir.	2 (4,7)	35, 40
Görüş belirtmeyen öğretmenler	13 (30,2)	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 30

Tablo 27’de görüldüğü gibi; “Öğretmenin bilgilerini güncel tutmasını ve sorulan sorulara daha ayrıntılı cevap verebilmesini sağlar.” düşüncesine “Evet” diyen 38 ve “Hayır” diyen 5 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 21’i; “*Öğretmen farklı sınıflarda farklı konular işleyerek bilgilerinin güncel kalmasını sağlar.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 48,8’ine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 6’sar tanesi; “*Öğretmen bütün sınıfların müfredatına hâkim olur.*”, “*Öğretmende kafa karışıklığı, dikkat dağınıklığı ve yorgunluğa sebep olabilir.*” Derken 2 tanesi de; “*Her sınıf düzeyindeki öğrencinin sorusunu çözebilir.*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 28’de yarı yapılandırılmış anketin B bölümünün 2. sorusu olan “Öğretmenin, öğrencileri tanıma ve anlamada, öğrenciye davranış şeklini ayarlama, öğrencilerle yakınlık kurmada zorlanmasına neden olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 28: Uygulanan anketin B2. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Bireyleri tanıma uzun sürer.	18 (41,9)	1, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 24, 27, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42
Öğretmen farklı duygu, düşünce ve öğrenme şekline sahip öğrencilerle iletişim kurarken davranışlarını ayarlama zorlanabilir.	7 (16,3)	4, 11, 12, 19, 23, 31, 35
Bu öğretmene bağlıdır.	6 (14)	2, 9, 15, 17, 32, 33
Öğretmen her yaş grubunu tanımış olur.	3 (7)	29, 36, 43
Görüş belirtmeyen öğretmenler	11 (25,6)	13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 30

Tablo 28’de görüldüğü gibi; “Öğretmenin, öğrencileri tanıma ve anlamada, öğrenciye davranış şeklini ayarlama, öğrencilerle yakınlık kurmada zorlanmasına neden olur.” düşüncesine “Evet” diyen 24 ve “Hayır” diyen 19 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 18’i; “*Bireyleri tanıma uzun sürer.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak

41,9'una denk gelmektedir. Öğretmenlerin 7'si; “*Öğretmen farklı duygu, düşünce ve öğrenme şekline sahip öğrencilerle iletişim kurarken davranışlarını ayarlamada zorlanabilir.*” derken 6 tanesi; “*Bu öğretmene bağlıdır.*”, 3tanesi de; “*Öğretmen her yaş grubunu tanımış olur.*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 29’da yarı yapılandırılmış anketin B bölümünün 3. sorusu olan “Öğretmenin, ders konularına hazırlanmasında ve ders anlatımında konuları veya örnekleri karıştırmasına sebep olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 29: Uygulanan anketin B3. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen her ders için farklı program yaptığından karıştırmaz.	19 (44,2)	1, 2, 4, 8, 10, 11, 12, 17, 19, 23, 27, 29, 33, 37, 38, 40, 41, 42, 43
Öğretmen konulara hâkimdir karıştırmaz.	9 (20,9)	5, 11, 12, 15, 31, 34, 36, 37, 39
Çok fazla konu ve kazanım olacağı için karıştırabilir.	6 (14)	3, 7, 9, 16, 24, 35
Bazı sınıflarda benzer konular olduğundan karıştırabilir.	2 (4,7)	6, 32
Görüş belirtmeyen öğretmenler	10 (23,3)	13, 14, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 30

Tablo 29’da görüldüğü gibi; “Öğretmenin, ders konularına hazırlanmasında ve ders anlatımında konuları veya örnekleri karıştırmasına sebep olur.” düşüncesine “Evet” diyen 13 ve “Hayır” diyen 30 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 19’u; “*Öğretmen her ders için farklı program yaptığından karıştırmaz.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 44,2’sine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 9’u; “*Öğretmen konulara hâkimdir karıştırmaz.*” derken 6’sı da; “*Çok fazla konu ve kazanım olacağı için karıştırabilir.*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 30’da öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (örneğin 1. öğretmen 5. sınıfların

dersine; diğer öğretmen 6. sınıfların dersine girer veya 1. öğretmen 5-6. sınıfların dersine; diğer öğretmen 7-8. sınıfların dersine her yıl girer vs.), öğretmen ve öğrenci açısından avantaj ve dezavantajları belirlenmesine yönelik hazırlanan yarı yapılandırılmış anketin, C bölümü sorularına öğretmenlerin “Evet” veya “Hayır” şeklinde vermiş olduğu cevapların istatistikleri verilmiştir.

Tablo 30: CTÖ’ye yönelik öğretmen cevaplarının istatistikleri

<i>Yarı yapılandırılmış anketin C bölümü soruları</i>	<i>Frekans (%Evet) %Hayır</i>
1-Öğrencinin konuları her yıl farklı anlatış teknikleri ile konuda uzmanlaşmış bir öğretmenden dinlemesini sağlar mı?	25 (58,1) 41,9
2- Öğretmenin sınıflarda farklı teknikler uygulayarak kendini geliştirmesini, önceki sınıflardaki ve senelerdeki eksikliklerini görmesini sağlar mı?	28 (65,1) 34,9
3- Öğretmene sınav kâğıdı hazırlaması, uygulaması ve okumasında kolaylık sağlar mı?	38 (88,4) 11,6
4-Kolay gibi görünse de uzun vadede öğretmenin çalışma isteğini azaltarak öğretmende unutkanlığa ve bilgi eksikliğine neden olur mu?	30 (69,8) 30,2
5-Öğretmenin, farklı sınıfların değişen konularını ve ders materyallerini takip etmesini zorlaştırır mı?	36 (83,7) 16,3
6-Her yıl öğretmen ile öğrenci birbirini tanımakta ve anlamakta zorlanır mı?	30 (69,8) 30,2
7-Öğretmende öğrenciler arası, öğrencilerde öğretmenler arası kıyaslamaya neden olur mu?	36 (83,7) 16,3
8-Öğrencide önceki senelerden eksik bilgi kalmasına neden olur mu?	22 (51,2) 48,8

Tablo 30’da görüldüğü gibi; öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (örneğin 1. öğretmen 5. sınıfların dersine; diğer öğretmen 6. sınıfların dersine girer veya 1. öğretmen 5-6. sınıfların dersine; diğer öğretmen 7-8. sınıfların dersine her yıl girer vs.) öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik hazırlanan anket sorularını cevaplayan 43 öğretmenin 38’i; “*Öğretmene sınav kâğıdı hazırlaması, uygulaması ve okumasında kolaylık sağlar.*” görüşüne katılmıştır. Ayrıca bu görüşe katılan öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 88,4’üne denk gelmektedir. Öğretmenlerin 36’sar tanesi; “*Öğretmenin, farklı sınıfların değişen konularını ve ders materyallerini takip etmesini zorlaştırır.*”, “*Öğretmende*

öğrenciler arası, öğrencilerde öğretmenler arası kıyaslamaya neden olur.” düşüncelerine katılmışlardır.

Öğretmenlerin bu sorulara yönelik görüşleri aşağıda tablolar halinde verilmiştir. “C bölümü soruları”; öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (CTÖ), öğretmen ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve dezavantajlarını belirlemeye yönelik hazırlanan anket sorularını temsil etmektedir.

Tablo 31’de yarı yapılandırılmış anketin C bölümünün 1. sorusu olan “Öğrencinin konuları her yıl farklı anlatış teknikleri ile konuda uzmanlaşmış bir öğretmenden dinlemesini sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 31: Uygulanan anketin C1. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen konulara aşinadır nasıl anlatacağını çok iyi bilir.	14 (32,6)	1, 2, 3, 5, 6, 7, 31, 32, 33, 35, 37, 38, 39, 43
Öğretmen farklı yöntem ve teknikler kullanır.	6 (14)	2, 5, 23, 25, 37, 38
Öğrenci, öğretmen değişikliğiyle sonraki yıl daha iyi öğrenebilir.	6 (14)	4, 8, 9, 10, 15, 24
Her yıl aynı düzeydeki sınıfların dersine girmesinden dolayı öğretmenin, dersine girmedikleri düzeylerdeki sınıfların konularına hâkimiyeti azalır.	6 (14)	12, 19, 34, 36, 40, 42
Öğrencide kavram karmaşası olabilir.	3 (7)	10, 23, 27
Öğretmen öğrencinin hazırbulunuşluk seviyesini bilemez.	2 (4,7)	11, 15
Görüş belirtmeyen öğretmenler	12 (27,9)	13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 26, 28, 29, 30

Tablo 31’de görüldüğü gibi; “Öğrencinin konuları her yıl farklı anlatış teknikleri ile konuda uzmanlaşmış bir öğretmenden dinlemesini sağlar.” düşüncesine “Evet” diyen 25 ve “Hayır” diyen 18 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 6 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 14’ü; “Öğretmen konulara aşinadır nasıl anlatacağını çok iyi bilir.” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak

32,6'sına denk gelmektedir. Öğretmenlerin 6'sar tanesi; “*Öğretmen farklı yöntem ve teknikler kullanır.*”, “*Öğrenci, öğretmen değişikliğiyle sonraki yıl daha iyi öğrenebilir.*”, “*Her yıl aynı düzeydeki sınıfların dersine girmesinden dolayı öğretmenin, dersine girmediği düzeylerdeki sınıfların konularına hâkimiyeti azalır.*” derken 3 tanesi de; “*Öğrencide kavram karmaşası olabilir.*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 32’de yarı yapılandırılmış anketin C bölümünün 2. sorusu olan “*Öğretmenin sınıflarda farklı teknikler uygulayarak kendini geliştirmesini, önceki sınıflardaki ve senelerdeki eksikliklerini görmesini sağlar mı?*” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 32: Uygulanan anketin C2. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen dersine girdiği sınıf düzeyinde kendini her sene yenileyerek uzmanlaşır.	18 (41,9)	1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 23, 27, 32, 33, 36, 37, 40, 41, 42
Bu şekilde öğretmen kendini çok geliştiremez.	6 (14)	3, 7, 8, 34, 37, 43
Öğretmen daha fazla deney ve etkinlik yapabilir.	5 (11,6)	6, 15, 24, 32, 38
Öğretmen yıllar arasındaki başarıyı kıyaslayabilir	1 (2,3)	19
Öğretmen öğrenci etkileşimi artar.	1 (2,3)	31
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14 (32,6)	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30

Tablo 32’de görüldüğü gibi; “*Öğretmenin sınıflarda farklı teknikler uygulayarak kendini geliştirmesini, önceki sınıflardaki ve senelerdeki eksikliklerini görmesini sağlar.*” düşüncesine “Evet” diyen 28 ve “Hayır” diyen 15 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 5 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 18’i; “*Öğretmen dersine girdiği sınıf düzeyinde kendini her sene yenileyerek uzmanlaşır.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 41,9’una denk gelmektedir. Öğretmenlerin 6’sı; “*Bu şekilde öğretmen kendini çok geliştiremez.*”,

derken 5'i; “Öğretmen daha fazla deney ve etkinlik yapabilir.” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 33’te yarı yapılandırılmış anketin C bölümünün 3. sorusu olan “Öğretmene sınav kâğıdı hazırlaması, uygulaması ve okumasında kolaylık sağlar mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 33: Uygulanan anketin C3. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Sınav sorularını hazırlaması, uygulaması ve sınav kâğıtlarını okuması daha kolaydır.	19 (44,2)	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 19, 23, 24, 31, 32, 34, 36, 40, 41, 42, 43
Konulara hâkim olduğu için soruları daha kısa sürede ve daha kolay hazırlar.	8 (18,6)	12, 15, 27, 32, 33, 35, 37, 43
Öğretmen her sene yeniden soru hazırlayacağı için kolaylık sağlamaz.	4 (9,3)	1, 8, 38, 39
Okumada kolaylık sağlamaz.	1 (2,3)	12
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14 (32,6)	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30

Tablo 33’te görüldüğü gibi; “Öğretmene sınav kâğıdı hazırlaması, uygulaması ve okumasında kolaylık sağlar.” düşüncesine “Evet” diyen 38 ve “Hayır” diyen 5 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 19’u; “Sınav sorularını hazırlaması, uygulaması ve sınav kâğıtlarını okuması daha kolaydır.” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 44,2’sine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 8’i; “Konulara hâkim olduğu için soruları daha kısa sürede ve daha kolay hazırlar.” derken 4’ü de; “Öğretmen her sene yeniden soru hazırlayacağı için kolaylık sağlamaz.” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 34’te yarı yapılandırılmış anketin C bölümünün 4. sorusu olan “Kolay gibi görünse de uzun vadede öğretmenin çalışma isteğini azaltarak öğretmende unutkanlığa ve bilgi eksikliğine neden olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 34: Uygulanan anketin C4. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmen her yıl aynı düzeyde sınıfların derslerine girdiğinden diğer düzeylerin konularını ve müfredatını unutabilir.	22 (51,2)	2, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 12, 15, 19, 21, 23, 24, 32, 33, 34, 36, 38, 39, 40, 41, 42
Öğretmenin çalışma isteğini azaltır.	4 (9,3)	5, 19, 27, 31
Eski bilgileri unutmasına neden olmaz.	3 (7)	1, 5, 8
Öğretmen kendini o sınıf düzeyinde geliştirir.	2 (4,7)	8, 27
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14 (32,6)	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 37

Tablo 34’te görüldüğü gibi; “Kolay gibi görünse de uzun vadede öğretmenin çalışma isteğini azaltarak öğretmende unutkanlığa ve bilgi eksikliğine neden olur.” düşüncesine “Evet” diyen 30 ve “Hayır” diyen 13 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 22’si; “Öğretmen her yıl aynı düzeyde sınıfların derslerine girdiğinden diğer düzeylerin konularını ve müfredatını unutabilir.” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 51,2’sine denk gelmektedir. Öğretmenlerin, 4’ü; “Öğretmenin çalışma isteğini azaltır.”, 3’ü; “Eski bilgileri unutmasına neden olmaz.” derken 2’si de; “Öğretmen kendini o sınıf düzeyinde geliştirir.” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 35’te yarı yapılandırılmış anketin C bölümünün 5. sorusu olan “Öğretmenin, farklı sınıfların değişen konularını ve ders materyallerini takip etmesini zorlaştırır mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 35: Uygulanan anketin C5. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen görüş kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Her yıl aynı düzeyde derse girmek diğer düzeylerin konularının takibini zorlaştırır.	23 (53,5)	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 12, 15, 19, 23, 27, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43
Sürekli aynı sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girdiği için diğer düzeylerin konularını takip etmesine gerek yoktur.	8 (18,6)	6, 23, 33, 34, 35, 36, 37, 40
Öğretmen konulara hâkimse unutmaz.	2 (4,7)	5, 24
Zaman açısından sıkıntı olabilir.	1 (2,3)	31
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14 (32,6)	10, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30

Tablo 35’te görüldüğü gibi; “Öğretmenin, farklı sınıfların değişen konularını ve ders materyallerini takip etmesini zorlaştırır.” düşüncesine “Evet” diyen 36 ve “Hayır” diyen 7 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 23’ü; “Her yıl aynı düzeyde derse girmek diğer düzeylerin konularının takibini zorlaştırır.” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 53,5’ine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 8’i de; “Sürekli aynı sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girdiği için diğer düzeylerin konularını takip etmesine gerek yoktur.” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 36’da yarı yapılandırılmış anketin C bölümünün 6. sorusu olan “Her yıl öğretmen ile öğrenci birbirini tanımakta ve anlamakta zorlanır mı?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 36: Uygulanan anketin C6. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen Görüş Kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmenin sürekli değişmesi öğretmen ve öğrencinin birbirini tanımamasını zorlaştırır.	15 (34,9)	1, 3, 4, 5, 7, 8, 27, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42
Sonraki yılda iletişim sorunu ortaya çıkar.	3 (7)	23, 36, 38
Öğretmenin kişilik özelliklerine bağlıdır.	3 (7)	17, 24, 43
Öğretmen öğrenciyi tanımakta zorlanmaz.	10 (23,3)	2, 6, 9, 11, 12, 15, 17, 31, 32, 33
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14 (32,6)	10, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 37

Tablo 36’da görüldüğü gibi; “Her yıl öğretmen ile öğrenci birbirini tanımakta ve anlamakta zorlanır.” düşüncesine “Evet” diyen 30 ve “Hayır” diyen 13 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 4 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 15’i; “*Öğretmenin sürekli değişmesi öğretmen ve öğrencinin birbirini tanımalarını zorlaştırır*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 34,9’una denk gelmektedir. Öğretmenlerin 10’u; “*Öğretmen öğrenciyi tanımakta zorlanmaz.*” derken 3’er tanesi de; “*Sonraki yılda iletişim sorunu ortaya çıkar.*”, “*Öğretmenin kişilik özelliklerine bağlıdır.*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 37’de yarı yapılandırılmış anketin C bölümünün 7. sorusu olan “Öğretmende öğrenciler arası, öğrencilerde öğretmenler arası kıyaslamaya neden olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 37: Uygulanan anketin C7. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

<i>Öğretmen Görüş Kategorileri</i>	<i>Frekans (öğretmen %)</i>	<i>Öğretmenler</i>
Öğretmenler ve öğrenciler birbirini çeşitli yönlerden kıyaslar.	24 (55,8)	1, 3, 4, 5, 6,7, 8, 9, 17, 19, 23, 27, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 42, 43
Her birey ve öğretmen bireysel değerlendirilir.	2 (4,7)	11, 15
Öğretmen her yıl aynı düzeydeki sınıfların dersine girdiğinden dolayı kıyaslama olmaz.	3 (7)	2, 12, 24
Görüş belirtmeyen öğretmenler	14 (32,6)	10, 13, 14, 16, 18, 20, 21, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 37

Tablo 37’de görüldüğü gibi; “Öğretmende öğrenciler arası, öğrencilerde öğretmenler arası kıyaslamaya neden olur.” düşüncesine “Evet” diyen 36 ve “Hayır” diyen 7 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 3 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 24’ü; “*Öğretmenler ve öğrenciler birbirini çeşitli yönlerden kıyaslar.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 55,8’ine denk gelmektedir. Öğretmenlerin, 3 tanesi; “*Öğretmen her yıl aynı düzeydeki sınıfların*

dersine girdiğinden dolayı kıyaslama olmaz.” derken 2’si de; “Her birey ve öğretmen bireysel değerlendirilir.” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 38’de yarı yapılandırılmış anketin C bölümünün 8. sorusu olan “Öğrencide önceki senelerden eksik bilgi kalmasına neden olur mu?” sorusuna yönelik belirtilen öğretmen görüşleri kategoriler halinde verilmiştir.

Tablo 38: Uygulanan anketin C8. sorusuna yönelik öğretmen görüşleri

Öğretmen görüş kategorileri	Frekans (öğretmen %)	Öğretmenler
Öğretmen müfredatı uygularsa kalmayabilir.	16 (37,2)	1, 2, 6, 8, 11, 15, 19, 21, 23, 24, 31, 32, 33, 37, 40, 43
Öğretmenin değişmesi öğrencide eksik bilgi kalmasına neden olabilir.	14 (32,6)	3, 4, 7, 5, 9, 10, 12, 27, 34, 35, 36, 38, 39, 42
Görüş belirtmeyen öğretmenler	13 (30,2)	13, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 25, 26, 28, 29, 30, 41

Tablo 38’de görüldüğü gibi; “Öğrencide önceki senelerden eksik bilgi kalmasına neden olur.” düşüncesine “Evet” diyen 22 ve “Hayır” diyen 21 öğretmenin “Çünkü” sorusuna vermiş olduğu cevaplar incelendiğinde 2 farklı görüş olarak kategorize edilmiştir. Öğretmenlerden 16 tanesi; “*Öğretmen müfredatı uygularsa kalmayabilir.*” görüşünü belirtmiştir. Ayrıca bu görüşü belirten öğretmenler, 43 öğretmenin yüzdelik olarak 37,2’sine denk gelmektedir. Öğretmenlerin 14’ü de; “*Öğretmenin değişmesi öğrencide eksik bilgi kalmasına neden olabilir.*” şeklinde görüşlerini belirtmişlerdir.

5.TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Genel olarak okullarımızda fen alan öğretmenlerinin düzenli bir sınıf dağılımı (hangi öğretmenin hangi sınıfın dersine gireceği) bulunmamaktadır. Bazı okullarımızda bu dağılımlar idare tarafından belirlenirken, bazı okullarımızda ise öğretmenler kendi aralarında anlaşarak belirlemektedir. Bu şekilde dağılımların belirlenmesi; öğretmenin her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesi “*Hep sekizler verildi bu alanda daha iyi yapacağım düşünülüyordu (E₅)*”, “*Gülstan öğretmen sürekli 5 ve 6. sınıfların dersine girdiği için (E₉)*”. Öğretmenin gelecek yıl, herhangi bir düzeydeki sınıfların dersine girebilecek olması “*Açıkçası bir sonraki sene ihtiyaç olduğunda size derler ki sekizinci sınıflara girmeniz gerekiyor (E₃)*” gibi durumlar oluşturmaktadır.

Öğretmenlerle yapılan yarı yapılandırılmış mülakat ve anket çalışmalarında, ortaokuldaki fen bilimleri ders öğretmenleri; sınıf ve şubelere dağılım şeklinde hem kendileri hem de öğrencileri üzerinde çeşitli, avantajlı ve dezavantajlı durumlar olduğundan bahsetmişlerdir.

5.1.Tartışma

Bu bölümde bu konuyla alakalı uygulanan yarı yapılandırılmış mülakat ve yarı yapılandırılmış anketlerden elde edilen veriler tartışılarak verilmiştir. Tablolardan 2’den 13’e kadar olanları yarı yapılandırılmış mülakatlardan elde edilen verileri, 14’ten 38’e kadar olanları yarı yapılandırılmış anketlerden elde edilen verileri içermektedir.

5.1.1.Öğretmenlere göre, ATÖ olmanın öğretmene avantaj ve dezavantajları

Tablo 2 ve 15’te de görüldüğü gibi, bu çalışmaya katılan öğretmenler, bu dağılımda; öğretmenin, öğrenci ile daha fazla zaman geçirmiş olmasından dolayı öğretmenin öğrenciyi daha iyi tanıdığını ifade etmişlerdir. Öğrenciyi tanımak demek, onun nelere ilgi duyduğunu, sahip olduğu yetenekleri, başarılı veya başarısız olduğu durumları, yaşadığı sorunları, değer yargılarını, yaşadığı çevrenin onun üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerini, kişilik özelliklerini ve gereksinimlerini ayrıntılı olarak

bilmektir (Özgüven 2014). Yani öğrencinin öğrenme stilleri, hazırbulunuşluk düzeyi ve davranışlarının nedenini bilme (Yeşilyaprak 2013) olarak da tanımlanabilir. Aktepe (2005) yaptığı “*Eğitimde Bireyi Tanımanın Önemi*” adlı çalışmada da bireyi tanımanın öneminden bahsetmiştir. Bundan dolayı öğretmenin, öğrencinin alt yapısını bildiğini ve böylelikle onun eksikleri hakkında da bilgi sahibi olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmenin, öğrencinin ailesini de daha iyi tanıdığını, öğrenci ve öğretmen arasında daha güçlü iletişimin olduğunu ifade etmişlerdir. Tablo 2 ve 16’da öğretmen, öğrenciyi tanıdığından dolayı öğrenciye bilgiyi daha kolay aktarır görüşünü ifade etmişlerdir. Tablo 2 ve 17’de her düzeyin dersine girdiğinden dolayı öğretmenin, müfredat değişikliğinden haberdar olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca öğretmenin, öğrenci ile uzun bir süre beraber bulunmasından dolayı öğrencinin eksiklerini bildiğini, bundan dolayı öğrenciye göre plan hazırlayabileceğini ifade etmişlerdir. Tablo 2 ve 20’de, öğretmenin derslerde farklı teknikler kullanabileceğini, tablo 2 ve 21’de, öğretmen gelecek yıllarda da aynı öğrencilerle ders işleyeceği için planlamalarını geleceğe yönelik ve geniş çaplı yapılabileceğinden bahsetmişlerdir. Tablo 2 ve 23’te, öğretmen farklı teknikler kullanarak öğrencilerinin en iyi hangi yöntemle öğrendiğini bilir görüşünü belirtmişlerdir. Tablo 2 ve 24’te uzun süreli birlikteliğin, öğretmen ve öğrenci arasında karşılıklı anlayış içeren, samimi bir ortam oluşturacağından bahsetmişlerdir. Tablo 2 ve 24’te de yine uzun bir süreç boyunca bir arada bulunmalarından dolayı öğretmenin, öğrencinin çoğu yönünü bilme fırsatı elde ettiğinden, öğrenciye karşı daha sabırlı ve ilgili olacağını ifade etmişlerdir.

Bazı öğretmenlerimiz (tablo 2 ve 23’te), öğretmen farklı teknikler kullanarak öğrencilerinin en iyi hangi yöntemle öğrendiğini bilir görüşünü savunurken, bazıları da (tablo 18’de), öğretmenlerin sürekli aynı yöntemi kullanacağını ifade etmiştir. Yarı yapılandırılmış mülakat çalışmasına katılan 11 öğretmenden 5 tanesi, öğretmenin, farklı teknikler kullanabileceğini ifade ederken (tablo2) aksi yönde fikir belirten olmamıştır (tablo3). Yarı yapılandırılmış anket çalışmasında ise bazı öğretmenler bu öğretim tipinde öğretmenlerin farklı teknik kullanabileceğini savunurken (tablo23), bazıları bu durumun öğretmene bağlı olduğunu ifade etmiştir(tablo 18). Buradan da anlaşılacağı üzere öğretmen bu sistemde farklı teknik kullanabilir ama kullanıp kullanmaması öğretmene bağlıdır. Dolayısıyla bu sistemin

böyle bir dezavantajı da olabilir. Tablo 3 ve 19’da, uzun bir süre boyunca bir arada bulunacaklarından dolayı, öğretmen ve öğrencinin farklı yüzler görmek isteyebileceğini ifade etmişlerdir. Yarı yapılandırılmış mülakat çalışmasına katılan öğretmenlerden 3 tanesi bu görüşü savunurken (tablo 3), yarı yapılandırılmış anket çalışmasına katılan öğretmenlerden 9 tanesi bu görüşe katılmış 22 tanesi aksi durumu savunmuştur (tablo19). Buradan da anlaşılabacağı üzere bu durum, bu dağılım için bir dezavantaj oluşturmaktadır.

5.1.2. Öğretmenlere göre, ATÖ’ye sahip olmanın öğrenciye avantaj ve dezavantajları

Tablo 4 ve 16’da da görüldüğü gibi, yarı yapılandırılmış mülakat çalışmasına katılan öğretmenlerden 7 tanesi (tablo 4) ve yarı yapılandırılmış anket çalışmasına katılan öğretmenlerden 7 tanesi (tablo 16), uzun süre öğrenci ve öğretmenin bir arada bulunmalarından dolayı öğrencinin, öğretmenini daha iyi tanıdığını ifade etmişlerdir. Tablo 15’te de görüldüğü gibi bazı öğretmenler, öğretmen ve öğrenci arasındaki samimiyet ve iletişimin daha fazla olduğunu ifade ederken tablo 4’te de 6 öğretmen bu durumu ifade etmiştir. Tablo 4 ve 17’de öğretmenin, öğrenciyi daha iyi tanıdığından dolayı onun eksiklerini daha kolay giderebileceğini ifade etmişlerdir. Tablo 4’te bu durumu 3 öğretmen ifade ederken tablo 17’de 10 öğretmen ifade etmiştir. Tablo 4 ve 19’da, öğrenci öğretmen arası samimiyet daha fazla olduğu ve öğrenci öğretmenini daha iyi tanıdığı için öğrenciler, kendini sınıfta güvende hissedecek ve güvenle ilgili kaygıları azalacaktır. Tablo 4 ve 21’de yine öğretmenin, öğrenciyi iyi tanımasından dolayı eksiklerini daha kolay belirleyebileceğini ve bu durumun öğrenci için avantaj olacağı belirtilmiştir. Ayrıca öğrenci öğretmeni tanıdığı için onun kullandığı yöntemleri bilir demişlerdir. Tablo 4, 15 ve 22’de öğrenci, öğretmen tarafından bir bütün olarak tanındığı için, öğrencinin yeni konuları öncekilerle pekiştirerek daha kolay kavranmasını sağlar. Tablo 4 ve 24’te, öğrenciler öğretmenlerini tanıdıklarından dolayı nasıl davranmaları gerektiğini bilirler. Öğretmenlerinden çekinmeden sorularını sorabilir, düşüncelerini ifade etmekten çekinmez, görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu belirtilen durumlar da öğrenci açısından bu dağılımın avantajlarıdır.

Tablo 5 ve 18’de de görüldüğü gibi, öğretmen ve öğrenci arasındaki anlaşmazlığın bu dağılımda öğrenciyi dersten soğuttuğu görüşü belirtilmiştir. Eğer öğrenci öğretmenini anlamıyorsa dersi de sevmemeye başlar. Ayrıca bazı öğretmeneler, öğrenci yalnız bir öğretmenle karşılaştığı için farklı anlatım yöntemleri ve bakış açılarından mahrum kalır görüşünü belirtilmişlerdir. Tablo 5 ve 19’da, öğrenci farklı öğretmen görmek isteyebilir görüşü belirtilmiştir. Tablo 5 ve 20’de öğrencinin hep aynı öğretmenin bilgilerinden faydalanması da öğrenci açısından dezavantaj olarak görülmüştür.

Ancak tablo 14, 20 ve TIMSS 2016 fen bilimleri raporunda da belirtildiği gibi, öğrencinin bireysel özellikleri, okuduğu kitaplar, sahip olduğu kaynaklar, bulunduğu çevre de öğrencinin yaratıcılığını ve bakış açısını etkiler bu sadece öğretmene mal edilmemelidir.

5.1.3. Öğretmenlere göre, BTÖ olmanın öğretmene avantaj ve dezavantajları

Tablo 6 ve 27’de de görüldüğü gibi, çalışmaya katılan öğretmenler, bu sistemde öğretmenin farklı sınıflarda, farklı konular anlatarak bilgilerinin güncel kalmasını sağlayarak kendini geliştirdiğini ayrıca öğretmenin, her düzeydeki sınıfın dersine giriyor olmasından dolayı o sınıfların müfredatına hâkim olarak güncellenen kaynakları daha kolay takip edebileceğini savunmuşlardır.

Tablo 7, 28 ve 29’da da görüldüğü gibi, çalışmaya katılan öğretmenler, bu dağılımda; öğrenci ile daha az süre birlikte olduğundan öğrencileri tanımanın daha zor olduğunu, farklı sınıflarda derse girerken her sınıf seviyesinde farklı yaş gruplarına sahip öğrenciler olduğundan öğretmenin, bu öğrencilere hitap etmede, davranış şeklini ayarlamakta ve yine bu öğrencilerle iletişim kurmakta zorlanacağını ifade etmişlerdir. Toplumsal yaşamda olduğu gibi eğitimde iletişim üzerine kuruludur. İletişimle insan karşısındakileri anlar ve onlara kendi anlatabilir (Doğuş 2011). Öğretmen karşılaştığı dezavantajlı durumlarla eğitimin kalitesi birbiriyle doğrudan ilişkilidir. Bu sebeple eğitimde karşılaşılan dezavantajlı durumlar öğretmenle bağlantılıdır (Uygun 2012). Dolayısıyla öğretmen için dezavantajlı olan durumlar dolaylı olarak öğrenci için de dezavantaj oluşturmaktadır. Ayrıca, farklı

düzeylerde sınıf olması ve kazanım sayısının fazla olmasının, öğretmenin konuları karıştırmasına ve onun iş yükünün artmasına neden olduğunu ifade etmişlerdir.

5.1.4. Öğretmenlere göre, BTÖ'ye sahip olmanın öğrenciye avantaj ve dezavantajları

Tablo 8 ve 27'de de görüldüğü gibi, çalışmaya katılan öğretmenler, bu dağılımda öğrenci, farklı öğretmenlerle karşılaştığı için farklı öğretmenlerden farklı bilgiler alabilir ve eğer dersini anlamadığı bir öğretmen varsa gelecek yılki öğretmen, öğrenci için yeni bir şans olabilir görüşünü belirtmişlerdir.

Tablo 9 ve 28'de de görüldüğü gibi, öğretmenle iletişim kuramayan öğrenci, dersten soğuyabilir. Öğretmenle tanışma zaman alır. Ayrıca öğrenci öğretmenin yöntemlerine bağlı kalabilir, şeklinde dezavantajlar oluşturduğu görülebilir.

5.1.5. Öğretmenlere göre, CTÖ olmanın öğretmene avantaj ve dezavantajları

Tablo 10 ve 31'de de görüldüğü gibi, çalışmaya katılan öğretmenler, bu dağılımda, öğretmen her yıl aynı konuları anlattığından dolayı dersine girdiği konulara hâkimdir, bu nedenle konuları nasıl anlatacağını çok iyi bilir, görüşünü ifade etmişlerdir. Ayrıca sınıf seviyeleri aynı olduğundan öğretmen her şubede farklı farklı yöntem ve teknikler kullanarak bunları değerlendirebilir, görüşünü belirtmişlerdir. Tablo 10 ve 32'de öğretmen kendini her sene yeniler ve öğretmenin bilgisi artar, görüşlerini belirtmişlerdir. Tablo 10 ve 33'te de görüldüğü gibi, öğrenci sınıf seviyeleri aynı olduğundan dolayı öğretmenin, sınav kâğıdı hazırlayıp uygulaması daha kolaydır, görüşünü belirtmişlerdir.

Tablo 11 ve 31'de, diğer düzeylerdeki sınıfların dersine girmediğinden dolayı öğretmenin, diğer sınıfların konularından mahrum kalacağı belirtilmiştir. Tablo 11 ve 35'te, öğretmenin dersine girmediği sınıfların müfredatıyla çok işi olmadığından dolayı, diğer sınıfların müfredatını takip etmede zorlanacağı belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenin bütün sınıflarda aynı konuları anlatacağı ve eğer şube sayısı fazla ise bu durumun öğretmende bıkkınlığa neden olduğunu ifade etmişlerdir. Tablo 11 ve 36'da, her yıl öğrenciler değiştiğinden dolayı öğrencileri tanımakta ve onların

bireysel özelliklerini bilmekte zorlanır, görüşünü belirtmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin altyapısını, gelişimlerini, ön bilgilerini bilmediğinden dolayı gelecek yıllarda iletişim sorunun çıkacağını ifade etmişlerdir. Tablo 11 ve 37’de, öğretmenler her yıl farklı öğrencilerle karşılaştıkları için öğrenciler tarafından kıyaslanırlar, görüşünü belirtmişlerdir.

5.1.6. Öğretmenlere göre, CTÖ’ye sahip olmanın öğrenciye avantaj ve dezavantajları

Tablo 12 ve 31’de, öğrenci konusunda uzman olan bir öğretmenden, farklı öğretim teknikleri ile dersi dinler. Ayrıca yeni öğretmenin öğrenci için yararlı olabileceğini ifade etmişlerdir.

Tablo 13 ve 31’de, öğretmenin her yıl değişmesi, öğrencide uyum sorunu ve kavram karmaşası oluşturur, görüşünü belirtmişlerdir. Tablo 13 ve 36’da, öğretmen her yıl değiştiğinden öğrenciler öğretmenlerini iyi tanımıyorlar, görüşünü ifade etmişlerdir. Tablo 13 ve 37’de, öğrenci her yıl yeni bir öğretmen gördüğünden, öğrenciler öğretmenlerini kıyaslarlar, görüşünü belirtmişlerdir. Tablo 13 ve 38’de öğretmenin sürekli değişmesi öğrencide bilgi eksikliğine neden olur, görüşünü belirtmişlerdir.

5.2.Sonuç

5.2.1. Öğretmenlere göre, ATÖ olmanın öğretmen için avantajları

1. Öğrenci ile uzun bir süre geçirdiği için, öğrenciyi daha iyi tanır.
2. Öğrenci ile uzun bir süre geçirdiği için, onun ailesini de daha iyi tanır.
3. Öğrenciyi daha iyi tanıdığından, onun eksiklerini daha iyi bilir.
4. Öğrenciyi daha iyi tanıdığından, ona karşı daha ilgili ve sabırlı olur.
5. Öğrenciyi daha iyi tanıdığından, ona göre plan hazırlayabilir ve bu planlamaları geleceğe yönelik ve geniş çaplı (öğrenciyi pek çok yönden geliştirmeye yönelik) olarak yapabilir.
6. Öğrenciyi daha iyi tanıdığından dolayı, bilgiyi daha kolay aktarır.
7. Her yıl bir üst düzeyden sınıf alarak, bütün sınıfların dersine gireceği için, müfredat değişikliğinden haberdar olur.

8. Uzun süreli birliktelik, öğretmen ve öğrenci arasında karşılıklı anlayış içeren, samimi bir ortam oluşturacağından, öğrenci ile arasında daha güçlü iletişim olur.
9. Farklı teknikler kullanarak öğrencilerinin en iyi hangi yöntemle öğrendiğini bilir.

5.2.2. Öğretmenlere göre, ATÖ olmanın öğretmen için dezavantajları

1. Öğretmen sürekli aynı ders anlatım yöntemini kullanabilir.
2. Öğretmen ve öğrencinin birlikte geçirilen uzun süreden dolayı birbirinden sıkılabilir.

5.2.3. Öğretmenlere göre, ATÖ'ye sahip olmanın öğrenci için avantajları

1. Öğretmenini daha iyi tanır.
2. Öğretmeni ile arasında iletişim ve samimiyet daha fazla olur.
3. Eksikleri daha kolay giderilir.
4. Kendini sınıfta daha güvende hisseder ve bu yöndeki kaygıları azalır.
5. Öğretmen tarafından bir bütün olarak tanındığı için, yeni konuları öncekilerle pekiştirerek daha kolay kavrar.
6. Öğretmenin kullandığı yöntemleri bilir.
7. Derste nasıl davranacağını bilir, öğretmeninden çekinmeden sorularını sorabilir ve düşüncelerini ifade edebilir.

5.2.4. Öğretmenlere göre, ATÖ'ye sahip olmanın öğrenci için dezavantajları

1. Öğretmen ve öğrenci arasındaki anlaşmazlık öğrenciyi dersten soğutur.
2. Farklı anlatım yöntemleri ve bakış açılarıyla karşılaşamayabilir.
3. Öğrenci farklı öğretmen görmek isteyebilir.
4. Hep aynı öğretmenin bilgilerinden faydalanır.

5.2.5. Öğretmenlere göre, BTÖ olmanın öğretmen için avantajları

1. Öğretmen, her yıl bütün düzeylerdeki sınıfların dersine girdiği için bilgileri güncel kalır.

2. Bütün düzeylerin müfredatına hâkim olarak güncellenen kaynakları daha kolay takip eder.

5.2.6. Öğretmenlere göre, BTÖ olmanın öğretmen için dezavantajları

1. Öğrencileri bireysel olarak tanımak daha zor olur.
2. Öğrencilere hitap etmede, davranış şeklini ayarlamakta ve öğrencilerle iletişim kurmakta zorlanır.
3. Farklı düzeylerde sınıflar olması ve kazanım sayısının fazla olması, öğretmenin, konuları karıştırmasına ve onun iş yükünün artmasına neden olur.

5.2.7. Öğretmenlere göre, BTÖ'ye sahip olmanın öğrenci için avantajları

1. Farklı öğretmenlerden farklı bilgiler alabilir.
2. Gelecek yılki öğretmen, dersi anlamayan veya öğretmeniyle anlaşılamayan öğrenci için yeni bir şans olabilir.

5.2.8. Öğretmenlere göre, BTÖ'ye sahip olmanın öğrenci için dezavantajları

1. Öğretmenle iletişim kuramayan öğrenci, dersten soğuyabilir.
2. Öğretmenle tanışma zaman alır.
3. Öğrenci geçen yılki öğretmene, onun ders anlatım yöntemlerine bağlı kalabilir.

5.2.9. Öğretmenlere göre, CTÖ olmanın öğretmen için avantajları

1. Öğretmen dersine girdiği seviyenin konularına hâkim olur.
2. Öğretmen sınıflarda farklı yöntem ve teknikler kullanarak bunları değerlendirebilir.
3. Öğretmenin sınav kâğıdı hazırlayıp uygulaması daha kolaydır.

5.2.10. Öğretmenlere göre, CTÖ olmanın öğretmen için dezavantajları

1. Diğer düzeydeki sınıfların konularından mahrum kalır.
2. Diğer sınıfların müfredatını takip etmede zorlanır.
3. Öğretmende bıkkınlığa neden olur.

4. Öğrencileri tanımakta ve onların bireysel özelliklerini bilmekte zorlanır.
5. Öğretmen, öğrenci altyapısını, gelişimlerini, ön bilgilerini bilmediğinden dolayı iletişim sorunu oluşur.
6. Öğrenciler tarafından daha fazla kıyaslanırlar.

5.2.11. Öğretmenlere göre, CTÖ'ye sahip olmanın öğrenci için avantajları

1. Öğrenci konusunda uzman olan bir öğretmenden, farklı öğretim teknikleri ile dersi dinler.
2. Yeni öğretmen öğrenci için yararlı olabilir.

5.2.12. Öğretmenlere göre, CTÖ'ye sahip olmanın öğrenci için dezavantajları

1. Öğrencide uyum sorunu ve kavram karmaşası oluşturur.
2. Öğrenciler öğretmenlerini iyi tanıyamaz.
3. Öğrenci her yıl yeni bir öğretmen gördüğünden, öğrenciler öğretmenlerini kıyaslar.
4. Öğrencide bilgi eksikliğine neden olur.

Sonuç olarak her dağılımın (hangi öğretmenin hangi sınıfın dersine gireceği) kendine özgü avantajları ve dezavantajları bulunmaktadır. Ancak öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin (ATÖ), öğretmenler ve öğrenciler üzerinde, diğer iki dağılıma oranla avantajlarının daha fazla olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, öğretmenin aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (aynı yılda farklı düzeylerden sınıfların dersine giriyor olması) (BTÖ), her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesine (CTÖ) oranla dezavantajlarının daha az olduğu belirlenmiştir.

5.3.Öneriler

1. Yapılan araştırmanın evreni ve örneklemini genişletilebilir. Öğretmenlerin sınıflara farklı dağılımlarının, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki avantaj ve

dezavantajlarının belirlenmesi konusunda daha fazla öğretmeni kapsayan çalışmalar yapılabilir.

2. Araştırma konusu, öğrenci ve veli görüşleri alınarak, onların bakış açılarıyla, değerlendirilebilir.
3. Araştırma ilköğretimin diğer anabilim dallarına yönelik olarak da yapılabilir.
4. Ortaokulda fen bilimleri öğretmenlerinin, öğrencilerin derslerine ne şekilde gireceği, bu çalışmada verilen avantaj ve dezavantajlar göz önüne alınarak, buna göre belirlenebilir.

KAYNAKLAR

- Açıkgöz, K. Ü., 2003. Etkili Öğrenme ve Öğretme (4.baskı). Eğitim Dünyası Yayınları, 408, İzmir.
- Ağaoğlu, E., 2001. Sınıf Yönetimiyle İlgili Genel Olgular. Sınıf Yönetimi- Pegem A Yayıncılık, Ankara
- Akbaba-Altun Ve Çakan, M., 20-22 Aralık 2004. Öğrencilerin Sınav Başarısına Etki Eden Faktörler: (LGS Ve ÖSS Sınavlarında Ki Başarılı İller Örneği). Orta Öğretimde Yeniden Yapılanma Sempozyumu, Ankara.
- Aktepe, v., 2005. Eğitimde Bireyi Tanımanın Önemi. Gazi Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi, Cilt 6, Sayı2, 15-24.
- Akyol, H., 2000. Olumlu ve Öğrenmeye Uygun Bir Ortam Oluşturma. Sınıf Yönetimi- Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 175-194.
- Akyüz, Y., 2011. Türk Eğitim Tarihi. Pegem Akademi Yayınları (21.baskı), Ankara.
- Altınok, H., 2004. Öğretmenlerinin fen öğretimine yönelik tutumlarına ilişkin öğrenci algıları ve öğrencilerin fen bilgisi dersine yönelik tutum ve güdüler, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 26, 1-8.
- Aslan, O., 2009. Fen ve Teknoloji Öğretmenlerinin Bilimin Doğası Hakkındaki Görüşleri Ve Bu Görüşlerin Sınıf Uygulamalarına Yansımaları. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bacanak, A., 2008. İlköğretim 6. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi İçin Geliştirilen Performans Değerlendirme Formlarına Yönelik Web Tabanlı Programın Etkililiğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Başar, H., 1997. Sınıf Yönetimi. Önder Matbaacılık, Ankara.
- Başar, H., 1999. Sınıf Yönetimi. M.E.B. Yayınları, İstanbul.
- Başar, H., 2001, Sınıf Yönetimi. Pegem Yayıncılık, Ankara.
- Başaran, İ. E., 1993. Eğitim Yönetimi. Gül Yayınevi, Ankara.
- Başaran, İ. E., 2008. Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi. Ekinoks Yayınevi.
- Bilen, M., 1996. Plandan Uygulamaya Öğretim. Yayınevi (4.baskı), Ankara.

- Binbaşıoğlu, C., 1999. Genel Öğretim Bilgisi. Kadioğlu Matbaası, Ankara.
- Bora, D. N., 2005. Türkiye Genelinde Ortaöğretim Fen Branşı Öğretmen ve Öğrencilerinin Bilimin Doğası Üzerine Görüşlerinin Araştırılması. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Brissie, J., Hoover-Dempsey, K. and Bassler, O., 1988. Individual, situational contributors to teacher burnout. Journal of Educational Research, 82 (2), 106-112.
- Brown, T. J. 1988. High Impact Teaching: Strategies for Educating Minority Youth. Lanham, MD: University Press of America.
- Bütün, M. ve Demir, S.B., 2013. Nitel Araştırma Yöntemleri.(3.baskı). Siyasal kitabevi, Ankara.
- Cochran, K. F., DeRuiter, J. A., King, R. A. 1993. Pedagogical Content Knowing: An Integrative Model for Teacher Preparation. Journal of Teacher Education, 44(4), 263-272.
- Çakan, M., 2002. Bilişsel stil ile zeka kavramlarının öğrenci başarısı açısından irdelenmesi ve taşıdıkları önem. Eğitim Araştırmaları, 8, 86-95.
- Çakmak, M., 2000. Sınıf Yönetiminde Yeni Yaklaşımlar. Leyla Küçükahmet. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 25-27.
- Çalık, T., 2009. Sınıf yönetimi ile ilgili temel kavramlar. L. Küçükahmet (Ed.), *Sınıf yönetimi* (ss. 1-16). Ankara: Pegem Akademi.Elementary Education Online, 8(1), 119-128.
- Çelik, V., 2002. Sınıf Yönetimi. Nobel Yayınevi, 198, Ankara.
- Çepni, S., Ayas, A., Johnson, D., Turgut, F. 1997. Fizik Öğretimi. YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi, Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi, Ankara.
- Darling-Hamond, L., 2000. Teacher quality and student achievement: A review of state policy evidence. EPAA. 8(1), 1-46.
- Dekeyrel, A., Dernovish, J., Epperly, A., McKay, V. 2000. Using Motivational Strategies to Improve Academic Achievement of Middle School Students. Champaign, IL: ERIC Clearinghouse

- Demirbolat, A., 2000. Sınıf Yönetimi. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, s. 27-48.
- Demircioğlu, G., 2003. Lise II Asitler ve Bazlar Ünitesi İle İlgili Rehber Materyal Geliştirilmesi ve Uygulanması, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Demirtaş, H., 2014. Sınıf Yönetiminin Temelleri. Etkili Sınıf Yönetimi. Ed.Hüseyin Kıran. Anı Yayıncılık, (9.Baskı), Ankara.
- Doğuş, Y., 2011. Okul yöneticileri ve öğretmenlerin bakışı ile empatik iletişim. Journal of New World Sciences Academy, 6 (1), 696-707.
- Dörnyei, Z. 2001. Motivational Strategies in the Language Classroom. Cambridge: Cambridge University Press.
- Dunn, R., Beaudry, J. S. and Klavas, A., 1989. Survey of research on learning styles. Educational Leadership, 46, 50–58.
- Eminoğlu, S., 2016. Din Eğitiminde Fen Bilimleri Kavram ve Konularının Kullanılması. Yüksek lisans tezi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ağrı.
- Enochs, I.G., Schamann, L.C. and Bigss, I. M., 1995. The relationship of pupil control to preservice elementary science teacher self-efficacy and outcome expectancy. Science Teacher Education, 79 (1), 63-75.
- Erden, M., 2001. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Alkım Yayınları,220, İstanbul.
- Erdoğan, İ., 2001. Sınıf Yönetimi .Ders, Konferans, Panel ve Seminer Etkinliklerinde Başarının Yolları. Sistem Yayıncılık, 152, İstanbul.
- Erdoğan, İ., 1991. İşletmelerde Personel Seçimi Ve Başarı Değerleme Teknikleri. İ.Ü.İşletme Fakültesi Yayınları, s.264, İstanbul.
- Gilbert, I. 2002. Essential Motivation in the Classroom. London; New York: Routledge/Falmer
- Gündoğdu, K. ve Silman, F., 2007. Bir Meslek Olarak Öğretmenlik ve Etkili Öğretim.
- Gündüz, Y. ve Can, E., 2013. Öğrenci Görüşlerine Göre İlköğretim ve Ortaöğretim Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi İlkelerine Uyuma Düzeyleri. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 19 (3), 419-446.

- Gürkan, T., Gökçe, E., 2000. İlköğretim öğrencilerinin fen bilgisi dersine yönelik tutumları. IV. Fen Bilimleri Eğitimi Kongresi Bildiri Kitabı, 6-8 Eylül: 188-192.
- Hadson, D., 1998. Towards a philosophically more valid science curriculum. Science Education, 72, 19-40.
- Hargreaves, A. and Woods, P., 1984. Classrooms and Stafirooms. Open University.
- Hemlick, J. E., Norland, E. V., 1994. I do believe... in Santa? (Cover Story). AdultLearning, 3(5), 22-24.
- Hoy, W.K. and Woolfolk, A.E., 1993. Teachers sense of efficacy and the organizational health of schools. The Elementary School Journal, 93 (4), 355-372.
- İlgar, L., 2000. Eğitim Yönetimi, Okul Yönetimi, Sınıf Yönetimi. Beta Yayıncılık, 167, İstanbul.
- Kozminsky, E., Kozminsky, L., 2003. Improving Motivation through Dialogue. Educational Leadership, 63, 26-32.
- Köse, S., 2004. Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarında Fotosentez ve Bitkilerde Solunum Konularında Görülen Kavram Yanılgılarının Giderilmesinde Kavram Haritaları İle Verilen Kavramsal Değişim Metinlerinin Etkisi, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Kuzgun, Y., Deryakulu, D., 2004. Eğitimde Bireysel Farklılıklar. Nobel Yayın Dağıtım, 340, Ankara.
- Küçükahmet, L., 2002. Sınıf Yönetimde Yeni Yaklaşımlar. Leyla Küçükahmet. Nobel Yayıncılık, Ankara, 17.
- Küçükahmet, L., 2003. Sınıf Yönetimi. Nobel Yayın Dağıtım, 212, Ankara.
- Mc Millan J. And Schumacher S., 1984. Research in Education. A Conceptual Introduction. Boston and Toronto: Little, Brown and Company.
- MEB. 2006. Fen ve Teknoloji Öğretim Programı (6-7-8. sınıflar) <http://mufredat.meb.gov.tr>.
- MEB. 2018 Fen Bilimleri Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve Ortaokul 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar) <http://mufredat.meb.gov.tr>.

- Minas, R., Gündoğdu, K., 2013. Ortaokul öğrencilerinin fen ve teknoloji dersine ait bazı kavramlara yönelik metaforik algılarının incelenmesi. Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Dergisi, 4, 67-77.
- Murdock, T. B., Miller, A., 2003. Teachers as Sources of Middle School Students' Motivational Identity: Variable-Centered and Person-Centered Analytic Approaches. The Elementary School Journal, 103, 383-399.
- Özdemir, İ.E., 2004. Sınıf Ortamında İstenmeyen Davranışlar. Sınıf Yönetimi, Ş.Şule Erçetin, M. Çağatay Özdemir. Asil Yayın Dağıtım, Ankara.
- Özgüven, İ. E., 2014. Bireyi Tanıma Teknikleri. Nobel yayınları, Ankara.
- Özgüven, İ.E., 1998. Bireyi Tanıma Teknikleri. Pdrem Yayınları, Ankara.
- Özmen, H., 2002. Kimyasal Reaksiyonlar Ünitesindeki Kavramların Öğretimine Yönelik Rehber materyal Geliştirilmesi ve Uygulanması, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Özsevgeç, T., 2007. İlköğretim 5. Sınıf Kuvvet ve Hareket Ünitesine Yönelik 5E Modeline Göre Geliştirilen Rehber Materyallerin Etkililiklerinin Belirlenmesi, Doktora Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Öztürk, B., 2002. Sınıfta İstenmeyen Davranışların Önlenmesi ve Giderilmesi. Sınıf Yönetimi, Emin Karip. Pegema Yayıncılık, Ankara.
- Özyürek, M., 2001. Sınıf Yönetimi. Karatepe Yayınları, Ankara.
- Palmquist B. C. and Finley, F., 1997. Pre-service teachers' views of the nature of science during a postbaccalaureate science teaching programme. Journal of Research in Science Teaching, 34, 595-616.
- Poctor, P., 1984. Teacher expectations: A model for school improvement. The Elementary School Journal, 84 (4), 469-481.
- Robinson, K., 2017. Yaratıcı öğrenciler: Çocukların geleceğini düşünenler için eğitimde yaratıcılık devrimi. (D. Boyraz, Çev.). Sola Yayınları, İstanbul.
- Sarıtaş, M., 2006. Öğretmen Adaylarının Değerlendirmelerine Göre Sınıfta İstenmeyen Öğrenci Davranışlarını Değiştirmek ve Düzeltmek Amacıyla Yararlanılan Stratejiler. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 19(1), 167-187.

- Schwab, R.L., Jackson, S.E. and Schuler, R.S., 1986. Toward an understanding of the burnout phenomenon. *Journal of Applied Psychology*, 71 (4), 630-640.
- Skinner, E., Belmont, M., 1991. A Longitudinal Study of Motivation in School: Reciprocal Effects of Teacher Behavior and Student Engagement. Unpublished Manuscript, University of Rochester, Rochester, NY. <http://www.nwrel.org/request/oct00/motivate.html>
- Stronge, James H. 2002. Qualities of Effective Teachers. Alexandria, VA, USA: Association for Supervision & Curriculum Development. <http://site.ebrary.com/lib/marmara/Doc?id=10065772&ppg=31>
- Şama E., Tarım K., 2007. “Öğretmenlerin Başarısız Olarak Algıladıkları Öğrencilere Yönelik Tutum ve Davranışları”. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5(1), 135-154.
- Yıldırım, A., Özgürlük, B., Parlak, B., Gönen, E., Polat, M., 2016. TIMSS 2015 ulusal matematik ve fen bilimleri ön raporu 4. ve 8. Sınıflar, Ankara.
- Tavlaş, S., 2012. Erzurum ilindeki ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının araştırılması. Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Tavşancıl, E., Aslan, A. E., 2001. Sözel Yazılı ve Diğer Materyaller İçin İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri. Epsilon Yayıncılık, 136, İstanbul.
- Toplu, H., 2015. 8. sınıf öğrencilerinin fen ve teknoloji dersine yönelik metaforik algıları, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Uluğ, F., 1990. Okulda Başarı. Remzi Kitapevi (3.baskı), Ankara.
- Uygun, S., 2012. Basında Öğretmen Sorunları. *Milli Eğitim Üç Aylık Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:194, Bahar 2012.
- Vasquez, J. A. 1988. Contexts of Learning for Minority Students. *Educational Forum*, 52, 243-253.
- Yangın, S., Sidekli, S., Gökbulut, Y., 5-7 Eylül 2007. “Sınıf Öğretmenleri ve Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Fen Dersine Yönelik Tutumları ve Öğrenme Stilleri Arasındaki İlişki”. XVI. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Tokat.

- Yeşilyaprak, B., 2013. Eğitimde Rehberlik Hizmetleri. Nobel Akademi Yayınları, Ankara.
- Yıldırım, A., Şimşek, H., 1999. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayınevi, Ankara.
- Yıldırım, A., Şimşek, H., 2006. Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (5.baskı). Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Zeidler, Dana. L.; Walker, K. A., Ackett, W. A. and Simmons, M. L., 2002. Tangled up in Views: Beliefs in the Nature of Science and Responses to Socioscientific Dilemmas. Science Education, 86, 343–367.

EKLER

Ek 1: Yarı Yapılandırılmış Mülakat Soruları

Fen bilimleri öğretmenlerinin, farklı sınıf ve şubelerde derse girmelerinin, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki, avantajlı ve dezavantajlı durumlarının belirlenmesine yönelik, mülakat sırasında fen bilimleri öğretmenlerine yöneltilen sorular

1-Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesinin;

a)Öğretmene avantaj ve dezavantajları nelerdir?

b) Öğrenciye avantaj ve dezavantajları nelerdir?

2-Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesinin (örneğin bu yıl 5-7-8, gelecek yıl 5-6-8 veya 5-6-7-8 şeklinde);

a)Öğretmene avantaj ve dezavantajları nelerdir?

b) Öğrenciye avantaj ve dezavantajları nelerdir?

3-Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesinin (örneğin 1. öğretmen 5. sınıfların dersine; diğer öğretmen 6. sınıfların dersine girer veya 1. öğretmen 5-6. sınıfların dersine; diğer öğretmen 7-8. sınıfların dersine her yıl girer vs.);

a)Öğretmene avantaj ve dezavantajları nelerdir?

b)Öğrenciye avantaj ve dezavantajları nelerdir?

Ek 2: Yarı Yapılandırılmış Anket Formu

Bu anket ortaokul fen bilgisi öğretmenlerinin sınıf ve şube dağılımlarının öğretmen ve öğrenci üzerindeki avantaj ve dezavantajlarının araştırılması amacıyla düzenlenmiştir.

Araştırmaya yapmış olduğunuz katkıdan dolayı şimdiden teşekkür ederim.

A-Öğretmenin, 5. sınıftan 8. sınıfın sonuna kadar aynı öğrencilerin dersine girmesi;

1-Öğretmenin öğrencinin ailevi özelliklerini tanımaması, velilerle güçlü iletişim kurmasını ve dolaylı olarak evde de öğrenciyi derse yönlendirmesini kolaylaştırır mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

2-Öğretmenin, öğrenci ile arasındaki iletişimi, öğrenciyi derse teşvik etmesini, ders anlatma isteğini ve dolaylı olarak öğrencinin ders başarısını ve sınav başarısını arttırarak öğrencinin sınıfı geçmesini kolaylaştırır mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

3-Öğretmenin, yetiştirdiği öğrencinin önceki yıllardan sahip olduğu bilgiler hakkında fikir sahibi olmasını, geçmiş yıllarda öğrenilen hatalı ve yanlış bilgileri daha kolay düzeltmesini sağlar mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

4-Öğrencide tek tip öğrenmeye, anlama güçlüğüne ve bıkkınlığa neden olur mu?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

5-Her yıl aynı yüzlerle karşılaşmak öğretmeni ve öğrenciyi dersten soğutur mu?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

6-Öğrencinin yaratıcılığının gelişmesini, farklı anlatım tarzı ve bakış açılarıyla karşılaşmasını engeller mi?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

7-Öğretmenin, öğrenciler için daha kapsamlı plan hazırlamasını kolaylaştırır ve öğretmenin dersteki kaygılarını azaltır mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

8-Öğretmen, geçmiş yıllardaki örnekleri yeni konuların anlaşılabilmesi için kullanabilir mi?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

9-Öğretmenin, öğrencinin kişisel özelliklerini bilmesini, ne istediğini bilmesini, öğrenciyi daha iyi analiz etmesini, öğrencinin akademik, kişisel, duygusal gibi birçok yönden gelişmesine yardımcı olmasını sağlar mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

10-Öğrencinin derste daha rahat olmasını, sorularını anlaşılabilir bir şekilde öğretmeninden çekinmeden, öğretmenine kolayca sorabilmesini sağlar mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

11- Bu dağılım öğrencinin gelişim özelliklerini bilmesini, öğrencilere karşı öğretmenin, daha ılımlı ve sabırlı davranmasını sağlar mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

B-Öğretmenin, aynı eğitim-öğretim yılında çeşitli sınıf düzeylerindeki öğrencilerin dersine girmesi (örneğin bu yıl 5-7-8, gelecek yıl 5-6-8 veya 5-6-7-8 şeklinde);

1-Öğretmenin bilgilerini güncel tutmasını ve sorulan sorulara daha ayrıntılı cevap verebilmesini sağlar mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

2-Öğretmenin, öğrencileri tanıma ve anlamada, öğrenciye davranış şeklini ayarlamada, öğrencilerle yakınlık kurmada zorlanmasına neden olur mu?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

3-Öğretmenin, ders konularına hazırlanmasında ve ders anlatımında konuları veya örnekleri karıştırmasına sebep olur mu?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

C-Öğretmenin, her eğitim-öğretim yılında sadece tek bir sınıf düzeyindeki öğrencilerin dersine girmesi (örneğin 1. Öğretmen 5. sınıfların dersine; diğer öğretmen 6. sınıfların dersine girer veya 1. Öğretmen 5-6. sınıfların dersine; diğer öğretmen 7-8. sınıfların dersine her yıl girer vs.);

1-Öğrencinin konuları her yıl farklı anlatış teknikleri ile konuda uzmanlaşmış bir öğretmenden dinlemesini sağlar mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

2-Öğretmenin sınıflarda farklı teknikler uygulayarak kendini geliştirmesini, önceki sınıflardaki ve senelerdeki eksikliklerini görmesini sağlar mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

3-Öğretmene sınav kâğıdı hazırlaması, uygulaması ve okumasında kolaylık sağlar mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

4-Kolay gibi görünse de uzun vadede öğretmenin çalışma isteğini azaltarak öğretmende unutkanlığa ve bilgi eksikliğine neden olur mu?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

5-Öğretmenin, farklı sınıfların değişen konularını ve ders materyallerini takip etmesini zorlaştırır mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

6-Her yıl öğretmen ile öğrenci birbirini tanımakta ve anlamakta zorlanır mı?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

7-Öğretmende öğrenciler arası, öğrencilerde öğretmenler arası kıyaslamaya neden olur mu?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

8-Öğrencide önceki senelerden eksik bilgi kalmasına neden olur mu?

()Evet ()Hayır Çünkü:
.....
.....
.....

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Yakup DİLMEN
Doğum Yeri ve Tarihi	Yüreğir / 07.09.1991
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ A.B.D.
Yüksek Lisans Öğrenimi	AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ MATEMATİK VE FEN BİLGİSİ EĞİTİMİ A.B.D.
Bildiği Yabancı Diller	İngilizce
Bilimsel Faaliyetler	
İş Deneyimi	
Stajlar	
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	
İletişim	
E-posta Adresi	ykp.dlmn.04@gmail.com
Mezuniyet Tarihi	
29/06/2015	